

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyre szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése június végén lejár, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldése fenn ne akadjon.

A kormány fölmentése.

Budapest, június 22.

Senki ebben az országban nem várta azt, hogy ma délben a bécsi Burg egyik többszörösen történelmi nevezettségű dolgozótermében csodák történjenek. Senki azt ebben az országban nem remélte, hogy Ferencz József király Magyarország miniszterelnökének, aki a lemondott kabinet végleges fölmentését kérelmezni járult elébe, váratlanul, mint a végszükség pillanataiban érkező isteni gondviselés, azt fogja mondani, hogy kibróblt, hü embereit el nem bocsátja maga mellől, hanem végét veti az esztendő óta lappangva senyvedő válságoknak királyi elhatározásával. Senki, még a legrözsásabban látók se hittek abban, hogy a király most egyszerre elfogadja a válság megoldására vonatkozólag a távozó kormány propositióit és megadva azokat az éppen nem túlzott igényü engedelményeket, amelyeknek árán a nyugalom megvásárolható lenne, helyén marasztalja ezt a kabinetet éppen a nyugalom és a bé-

kés munkálkodás érdekében. Mondjuk, senki ilyen utópisztikus reménykedésekkel nem várta a miniszterelnök mai bécsi audienciájának eredményét. Valami akármilyen változást azonban a helyzetnek, valami tisztázódást, valami kevés pozitívumot ebben a khaotikus nihilben mégis mindenki várt a bécsi audienciától. Ez a pozitívum be is következett a kabinet végleges fölmentésében. A fordulat azonban ilyen formájában sem lett meglepetés, csak depri-máló azokra a reményekre nézve, amelyek a válság megoldásának mikéntje felől tápláltunk. Mert hogy egy kormányt, amely a parlament valamennyi pártját reprezentálja, amely tehát a válság megoldására szinte teljes kizárólagossággal hivatott volna, így egyszerűen elbocsássanak a válság legteljesebb közepén, hogy mellőzzék minden propositióját anélkül, hogy csak tájékoztatnák is annak fejét a történendők és a szándékok felől, ez — enyhén szólva — legalább is szokatlan uralkodói tény, és mi, akik most kevesebb gondtalansággal látjuk ennek a kormánynak a távozását, mint amilyen bizonyos helyen azt exekutálták, mi szükségét érezzük, hogy egy pillanatra megállapodjunk azon a határmezsgyén, ahol egy fázisa ennek a történelmi kornak bezárul.

Ez a most távozóban levő kormány nagy feladatok elvégzésére indult, nagy

lehetőségeivel ezeknek a feladatoknak. Ma azonban, amikor pályája legutolsó fordulójához ért, meg kell állapítanunk felőle, hogy a nagy feladatok szintjén alul maradt. Vagy talán a feladatok raulták felül azokat a lehetőségeket, amelyeket teljes értékűeknek vettünk. Annyi bizonyos, hogy sok végzett munka emléke nem fogja jelezni létét. Nem hibáztatás ez, csupán csak megállapítás, amelylyel egy időben állapítjuk meg, hogy ennek a meddőségnek a csirája ugyszólván benne volt már a születésében. Ideiglenes életfolyamatra való organizmussal szülte egy lázakkal, körállapottal teljes vajadás és életerőt, organizmusoktól várható munkabírást követeltek tőle. A koalíció maga ideiglenes és laza szervezet volt, az a kormány tehát, amelynek ez a folytonos bomlásban levő szervezet volt minden támasztéka, nem végezhetett egységes, teljes munkát. Fölfelé kellett, hogy tartózkodás, majdnem bizalmatlanság fogadja a kormány minden kezdeményezését, mert hiszen odafönn éppen olyan jól ismerték a koalíció karakterét, mint maga a kormány. Megbizhatatlanság volt ez a karakter születésének legelső percétől fogva, mai szétbomlásáig. És ezt a megbizhatatlanságot érezte munkájában súlyosan a most távozó kormány. Soha egyetlen vállalkozásában nem volt egységes, megbízható pártja. Ilyen körülmények között olyan felada-

Tolvajok.

Irta: Déri Imre.

(Utánnyomás tilos.)

...Csupa szim volt az éjtel. A hold fehérje rászakadt a sok sötétkékre, a zöldnek és a sárgának ezer változatára, az égő barnavörösre és a hideg fehérre-fehérre, rájuk szórta a hulló ezüstjét és összehangolta őket valami mélyesleges harmóniává. A kissé tompán fénylő holdszin-fehér valahogyan össze tudta fogni a színeket, — az éleket letördelnie, a fakóba beleszillogtatta a sápadt szürkéliláját, a villogást letompította lerakódó patinával és mint valami óriás, hosszukaru isten, átölelte a mindenséget. És összefolytak egészsze, mintha egymásnak teremődtek volna, a megvillanó színektől vibráló tükör, a kis vendéglő vörös teteje, az ablakból kisárgálló lámpafény, a zöld faszor, és odaát, messze a tulsó parton, a hegyek szakadékaiba beszáradt hó.

Onnan, ahol Berkes ült, az éles fehérre festett, korlátatlan elejü hajóhidról, a kis vendéglőnek csak a sötét hátsó részét lehetett látni. Olyan volt innen nézve, mint valami óriás denevér, amelynek az árnyéka belesütött a vízbe. A lámpafényből csak egy-egy halavány reflex húzódtott el idáig, fénytelenül, tompán, — a társaság lármájából csak valami halk, néha gyöngülő, néha erősödő duruzsolás hallatszott, amint ritmustalan zajjal ékelődött bele a csendbe. Berkesnek jól esett ez a nyugalom. Borzasztóan kifárasztotta már a társaság, amely rá nézve

meglehetősen közönyös és meglehetősen idegen volt. Ebben a csendben, közvetlenül a víz mellett, jól érezte magát. Itt akarta bevágni a hajót és szerette volna, ha az minél később érkezik meg és ő minél tovább maradhat ebben a magányos, idegnyugasztó csendben. Élvezte és figyelte a csendet. Néha valami zsongás hallatszott, hosszan-röviden, egy-egy megvonagló lombzugas, megcsattanó hullámvérés, egy-egy erősebb hang zengett meg odaátról. Csupa álmodó, élő és kimaló hangok, rögtön meghaló, vissza sohse térő hangok... És aztán egy ritmikus, gyorsan ismétlődő kopogás... Mintba kavicok ütődének egymáshoz... Mindig közelebb ható halk zaj... Könnyű lépések a kavicsos uton és ruhasuhogás...

Berkes idegesen hátrafordult. Boszantotta, hogy zavarják és kelletlenül nézte a közeledő imbolygó, fehér alakot, amely elmosódón rajzolódott ki a homályban. Asszony volt. Orosziné.

Csak akkor vette észre Berkes, amikor közvetlen közelébe jutott. Valósággal föl-ijedt, amikor meglátta.

— Maga... Mért jött el... Nem is vettem észre...

Idegesen fölnevetett, aztán gyorsan, lélegzet nélkül kezdett beszélni. Szinte hadart, hogy a zavarát elpalástolja.

— Tudja, egy kicsit fáj a fejem... Nagyon sokan vannak odaát a társaságban. Nem szeretem, ha ennyi ember összeül, mindegyik beszél, mindegyik mást beszél, az ember szinte belefárad. Itt olyan kellemes.

Elakadt a szava Oroszinénak. Nagyon, hosszú lélegzett, szinte sóhajtásszerűt. Lát-

szott rajta, hogy nagy erőfeszítésébe került, hogy ezeket elmondja és belézőkkeljen ugyanabba a társasági hangba, amelytől ide menekült. Csendesen, szótlanul leült Berkes mellé a padra. Amint így ült ott, összehúzódva, szinte gubbasztva, mintha valami rettenetes fájdalom zsugorítaná össze, — olyan volt, mint aki most éli át valami nagy tragédiának az utolsó fölvonását. Amikor már megvolt a nagy összeomlás és amikor már csak a tört rezignációk, a szürke apáthiák és a romokba bámulások következnek.

Berkes nagyon furesün érezte magát. Nem tudta mérteni se a helyzetet, se az asszonyt. Oroszinét eddig olyanak látták, mint egy nagy színes pillangót, aki gyönyörrel sütkérezik a fényben, valósággal szívja, szíresöli a meleget, amely rásüt a testére és megcsillogtatja a nagy, aranypettyes szárnyait. Szép asszony volt, — nem valami rendkívüli szépség, de a vonásaiban sok volt az érdekesség, — szabálytalan vonalak, hirtelen törések, merész ívek. Nem volt közönséges arc. A társaságban az asszonyok nem tudtak rá rosszat mondani, a férfiakat érdekelték és sokat foglalkoztak vele, de eredmény nélkül. Allitól rendkívül szerette az urát, pedig már több, mint kétszázötven asszony volt. Oroszi jó módban élt, derek filiszternek tudta őt Berkes, akinek sok a gondja az asszonyára. Fogalma sem volt, mi lehetett ez az asszonyt, aki elszökött a társaságtól és úgy ült ott mellette, mintha megroskadt volna a fájdalomában. Mindenesetre kellemetlen volt rá nézve ez a helyzet.

— Nem is tudtam, hogy a hódolatot is meg lehet unni, nagyságos asszonyom.

tokat, amelyeket ez a kormány vállalt, elvégezni nem lehetett. De most, amikor megállapíthatjuk sikertelenségét, ismerjük el legalább, hogy intencióiban, hitében becsületes volt.

És vajjon mi fog utána következni? Egyelőre csak kísérletezések. Hogy milyenek lesznek a kísérletek, annak ma nincsen megmondhatója. Lehet, hogy kalandor existenciák kezére jut ez az ország, lehet, hogy hosszú szomorúságok élébe megyünk. De hogy mindenkinek elvégeztével, a jog és az igazság kerül ki győzedelmesen az utvesztőből, ez az egy hitünk ebben a készülő vad földindulásban sem fog meginogni. Egyelőre az az egy bizonyos, hogy Lukács László fog újra kísérletet tenni. És ez lesz talán az elkövetkezendő többi közt még a legszolidább próbálkozás. Hogy eredménye nem lesz, az egészen bizonyos. Kossuth nem megy vele; a függetlenségi párt nagy többségére tehát Lukács László nem számíthat. Apponyi Albert pedig ma este kijelentette, hogy a válság megoldását csak azoknak a férfiaknak társaságában keresheti, akikkel a nemzeti küzdelemben találkozott. Apponyi és hívei tehát Lukács számára szintén nem fegyvertársak. Kikre számít hát? Kiket keres? Abban reménykedik talán, hogy a függetlenségi pártban is lesznek, akik a hatalomért mindarra képesek, amire a szabadelpvűpárt renegátjai képesek voltak? Nem kell figyelmeztetnünk a függetlenségi pártot arra, hogy a Lukács vállalkozásának sem etikai, sem reális alapja nincsen és nem is lehet. De figyelmeztetjük azokat, ha talán vannak olyanok, akik szívükben titkon megtántorodtak, hogy ez a kísérletezés nem azért történik, hogy éppen Lukács László útján adják meg nekünk jogos követeléseinket, hanem azért, hogy dokumentumot szerezzenek a függetlenségi párt poltronságáról, elvtagadásáról. Lu-

kács nem hozhat és nem hoz számunkra semmit, amint hogy nem hozott, mert nem hozhatott a most távozó nemzeti kormány semmit. De hogyha hozna! Hogyha Lukács László minden nemzeti aspirációk Messiasa volna, a Megváltó, a függetlenségi pártnak akkor sem szabad azt a szégyenbélyeget süttetni a homlokára, hogy egy letört korrupt rendszer utolsó mohikánját a koronás király oda ültesse ellenőrzőnek a Kossuth Lajos fia, a Kossuth Lajos pártjának hazaszeretete mellé.

Wekerle a királynál.

— A kormány fölmentése. —

— Abszolutisztikus kísérletek. —

Budapest, június 22.

A kilenczhetes válságban ma végre eljutunk a válság tetőpontjára. Döntés még nem történt, de most már csak napok kérdése a királyi elhatározás publikálása. *Wekerle* Sándor miniszterelnök mai audienciájára eredményezte ezt a fordulatot, amely különben nem kellett meglepetést a politikai világban. *Wekerle* újra a király elé terjesztette azt a kibontakozási tervet, melyet ő s a kabinet elejétől fogva vallott; amely úgy a nemzet, mint a dinasztia s a monarchia érdekében véget akar vetni a folytonos bizonytalanságnak, az állandó állhatatlanságoknak s szerény, de komoly követelésekkel a nemzeti élet minden területéről ki akarják irítani a válság-maláriát, mely évek óta sorvasztja az ország fejlődését. A király, mint ezt az előzmények után előre lehetett tudni, a tervet most sem fogadta el, viszont a minisztériumot hajlandó végképp fölmenteni. Csak arra kérte a minisztereket, hogy maradjanak hivatalban még egynéhány napig. Nyilván, míg az új minisztérium kineveztetik. Mert most már kétségtelen, hogy Bécsben megkezdik ismét az abszolutisztikus kísérleteket.

Az első kísérleti nyul *Lukács* László lesz, aki holnap délelőttre várja meghívóját a ki-

rályhoz és holnap délután utzik Bécsbe, hogy esütörtökön a király elé járuljon. Ez a kihallgatás, a bécsi jelentések szerint, *Lukács* Lászlónak miniszterelnökké való designálásával fog végződni. *Lukács* a királyi megbízással nyomban vissza fog térni Budapestre és csak ezután lép ismét érintkezésbe a függetlenségi párttal, hogy a kormányalakítás dolgában megegyezésre jusson vele. Ez a próbálkozás azonban, amint az a függetlenségi párt hangulatából kétségtelenül megállapítható, csak olyan visszautasításban fog részesülni, mint az ischli klauzula lovagjának eddigi erőlködései és *Lukács* László már szombaton abban a helyzetben lesz, hogy a királynak kísérletei sikertelenségéről tehesen jelentést. Ezután már a nyílt abszolutizmus várható, s gróf *Apponyi* Albert a függetlenségi pártkörben ma már bejelentette, hogy szombaton már gróf *Khuen-Héderváry* Károly lesz ismét a miniszterelnök, de ezuttal határozottan parlamentellenes megbízással. Gróf *Khuen-Héderváry* ma csakugyan elhagyta már hédervári birtokát és cete Budapestre érkezett. Itt várja majd a Bécsbe hívó szót. Bécsben van különben most báró *Fejérváry* Géza, a volt darabont miniszterelnök is, akit most a király udvari ebéden fog ünnepelni, s aki majd megadja a tanácsokat, hogyan kell törvény és királyi eskü ellenére kormányozni. Mert, hogy ez fog bekövetkezni, azt ma este a „Nemzeti Társaság”-ban maga *Lukács* László mondta, amikor úgy nyilatkozott, hogy az övé az utolsó alkotmányos próbálkozás.

A függetlenségi pártban mindezek a fenyegetődzések hatástalanok maradtak. A pártban az a fölfogás, hogy *Lukács* Lászlóval, mint a király emberével, tárgyalni kell, azonban vele kormányt alakítani képtelenség. Ha a függetlenségi párt programja és elvei alapján a kibontakozás nem sikerül, fölveszik ismét a harcot, annál is inkább, mert úgy látják, hogy az ország a függetlenségi párt álláspontját helyesli.

A miniszterelnök a királynál.

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki báró *Skerletz* Iván miniszteri tanácsos kíséretében

(Érezte, hogy most valami bután banálist mondott.)

— Higyje el, ezt a társaságos életet lehet leghamarább megenni. — felelte *Orosz*iné. A hangjában valami nagy keserűség volt. Az ember azt hiszi, amikor belékerül, hogy minden csillogása arany, minden igazsága tiszta... Hogy mindaz, amit az emberek beszélnek őszinte, vagy legalább is a nagy része az... Hogy az emberek olyanok, amilyennek mutatják magukat... Hogy nem hazudik mindenki, hogy nem mindenki tolvaj és nem mindenki csaló... Hát nem igaz! Nem igaz ezek közül senki. Itt mindenki utonálló, mindenki tolvaj. Itt senkinek nincs egy igaz szava. Itt mindenki színészkedik. Ez az egész társaság, mind, akik amott túl vannak és azok is, akik másutt vannak, mindenki, mindenki hipokrita. Mindenki hazudik... hazudik!

Szinte kiabálta az utolsó szavakat. Úgy tört föl a lelkéből ez a szóáradat, mint a kicsepő tűz. Látszott rajta, hogy amit most mond, ziháló mellet, lármásan, keserűen, az már régen benne van, az már régen forrott a lelkében. Ez a sok fájdalom, ez a nagy, szinte halálos elkeseredés az élettel szemben úgy lassanként halmozódott föl benne, adagokban vette be a keserű pilulákat. És a sok csalódás, az igazságnak a lassu meglátása egymásután következtek be. Rétegek rakódtak le benne, — mindegyik réteg egy esomó keserűség, egy esomó megismerés, egy esomó igazság. És ami el volt temetve benne, azt most el kellett mondania. Kellott... Nem *Berkes*nek, nem valaki másnak... Csak úgy... Elmondani kellett. Kikibálni kel-

lett. A világnak kellett a szemébe csapni, hogy hazug. Az embereknek kellett megmondania, hogy „engem pedig szerencsétlenné tettetek... és... és hazugok és gyalázatosak vagytok.”

Berkes megdöbbsent. Egy kicsit el is volt fogódva. Ez a szép asszony... — no lám, hát ez a szép asszony nem boldog?... Milyen szép így, amikor így lecsüngesztli a kezét és amikor tele van a két nagy, szürke szemé könnyel. Ez a szegény, kis madár... És milyen közel van hozzá... Szinte érzi a teste melegségét... És azt a fájdalmát éppen neki mondja el...

Megfogta az asszony kezét, közel hajolt hozzá, lassan, lassan, egészen közel. Halakán mondta:

— Olyan sokat csalódott?... —

— Igen, olyan sokat... (Most már nyugodtában beszélt. Nem libegett és minden szót tisztán ki tudott ejteni. Nem harapott el egyet se.) — Nagyon sokat... Hiszen az egész élet nem más, mint csalódás. Vagy legalább rám nézve az volt... Nem tudom, más is ugy van-e vele?... A csalódások egész sora... Csak úgy szakad rá az emberre. Minden napra jut egy, később több is. Gyerekkoromban a legfájdalmasabb csalódásom volt, amikor a mesék illúzióit törté össze az igazság. És amikor lekopott róluk az aranyfesték és megjelent a fekete-szürke igazság. Aztán később jöttek mások... Ujak... Mind fájt... Mind bántott... —

— De hiszen ezek elmúltak már régen. A régi sebek behégedtek —

— És most is sajognak. Igen... Maga azt nem tudja... Nem is tudhatja fölmérni

és szel és megérezni a maga férfierzésével, hogy mi az, amikor egy asszony csalódik. Amikor a sok, apró csalódások után katasztrófa éri. Csalódás az egész életre. Amit nem lehet jóvá tenni. Amit nem lehet nem törtétté tenni. Ez... tudja, ez rettenetes... Ez irtóztató... lelánczolva lenni egy egész életen keresztül egy hazugsághoz, amelytől nem lehet szabadulni. Egy emberhez, aki maga egy óriás hazugság. Minden lépése az, minden beszéde az. Egy hazugság az egész ember. Pérfi-hazugság. Aki úgy hazudik, mint ahogyan csak férfiak tudnak hazudni. Pérfiak — asszonynak. Olyan természetesnek tartják, olyan természetesnek, hogy meg se irtóznak rajta, észre se veszik. De nekünk fáj, végtelenül fáj, amikor a legnagyobb, a legszebb illúzióink foszlik szét. — És... mondja, *Berkes*... hát maguk nem érzik, hogy saját magukat törlik össze?... Ugyanazt a bálványt, akinek látszani akartak, és ugyanazt a szerelmet fojtják meg, amelyért küzdöttek... Szerelmet... de hogy... asszonyt akartak csak, vagy pénzt, vagy tudom is én mit... És jönnek értünk az esküvőnk előtt, úgy, mintha maguk volnának a mesebeli királyfiak... Szépen, csupa nagyszerűség az egész lényük... Csupa hazugság! Mind, mind gyalázatos hazugság, amivel tönkretesznek bennünket, elcsábítanak és ellopnak... Tolvajok, — lopás, amit elkövetnek... Tolvajok... Mikor az esküvő után leveti a frakkot, — akkor nem marad rajtuk semmi... Pórén állanak előttünk... Az egyetlen, amijük volt: a frakk. Az ember, — az semmi. Semmi, senki, a legnagyobb senkik ezek a tolvajok. Csak

tegnap érkezett Bécsbe, ma reggel hosszabb sétát tett a szentpétervári palotájában, ahol hosszabb tanácskozást folytatott Veressy Gézával, a király személye körüli minisztérium államtitkárával. Féltenegy órakor a miniszterelnök a külügyminisztérium palotájába ment, ahol báró Aehrenthal-Lexa Alajos közös külügyminiszterrel tanácskozott hosszabb ideig. A miniszterelnök, aki még báró Barján István közös pénzügyminisztert is meglátogatta, déli 12 óra után visszatért a Magyar Házba, ahol dejeuner-zett és átöltözött. Háromnegyed egy órakor a miniszterelnök a Hofburgba hajtatott, ahol a király egy órakor kihallgatáson fogadta. *A kihallgatáson a miniszterelnök az egész kabinet nevében megjelent a tegnapi minisztertanácsban megállapított előterjesztéseket.* A kihallgatás két óra 25 perckor ért véget. A miniszterelnököt a Hofburg udarán egész sereg lécsi és budapesti újságíró várta, akik a miniszterelnököt, amikor majdnem másfél óra hosszat tartó audienciája után megjelent az udvaron, kérdésekkel ostromolták. A miniszterelnöknek, úgy látszott, nagyon rossz kedve volt. Az újságíróknak azt mondta, hogy menjenek a Magyar Házba s ott várjanak rá. *Wekerle miniszterelnök nem tért vissza a Magyar Házba, hanem titkárának, báró Skerletznek, telefonált és közölte az újságírókkal, hogy a miniszterelnök a királynál a kabinet fölmentését kérte. A király még a mai nap folyamán meg akarja adni válaszáat a miniszterelnök kérésére.* *Wekerle azt üzenté még az újságíróknak, hogy őt és hat óra között visszatér a Magyar Házba és kommunikált fog a számukra kiadni. Wekerle Sándor az éjjeli vonattal visszautazott Budapestre.*

A kihallgatás eredménye.

A kihallgatás lefolyásáról és eredményéről a *Budapesti Tudósítóval* a legilletékesebb helyről a következőket közlik:

Wekerle Sándor miniszterelnök a királynak jelentést tett álláspontjáról, amely provizóriumokat teljesen kizár és csak végleges megoldásra törekszik; ily megoldás azonban *Wekerle* álláspontjának értelmében csak katonai téren való engedelmekkel lehetséges. *Ő felsége Wekerle Sándor e fel-fogását, amely a távozó miniszterelnök által régebben is képviselt nézetét teljesen fedi, nem honorálta, amit egyébként Wekerle már előzőleg tudott. Miután Wekerle Sán-*

frakkjuk van... Minden mozdulatuk hazug, minden lépésük csalás, minden beszédjük csalás, csalás! — És amikor elvisznek, akkor lopnak bennünket... Tolvajok... Mi nem ezekhez a rongyokhoz megyünk. Én nem egy rongyhoz mentem feleségül... Nem egy frakkhoz... És azt kaptam... Ez lett a vég...

Nem is sirt, amikor ezt elmondta. Nem is mondta el nagyon lázasan. Csak egy kicsit... Egy kicsit volt lázas... Ezzel kicsit megtört és nagyon szomorú. Féloldalt hajtotta a fejét Berkes felé, mintha tőle akarna védelmet, vagy vigasztalást kapni... A férfi pedig fogta a kezét. Az Orosziné apró, gömbölyű keze egészen eltűnt az izmos, széles tenyerében. Aki messziről látta őket, két összebujt madárnak látta volna...

— A kis vendéglő egyik nyitott ablakán keresztül muzsika hallatszott. Halkan vonaglott bele a levegőbe néhány akkord, buja, mély hangok, amelyek odaszálltak a két ember felé. Lázzal, követelő, akaró szerelmmel teli harmóniák szóltak bele az éjszakába, a trillák olyanok voltak, mintha ezer csók esattant volna el, a pianissimókban szerelmes suttogások ébredtek, és a döngő, diadalmas fortékban ott volt a nászéjszakák minden buja mámorja. Orosziné úgy érezte, mintha egyenesen feléje áradtak volna a hangok. Mintha az egész természet énekelte volna mámoros, szerelmes nótákat és a zongora kísérte volna. És dübörögve vágott a zongorán valami mindeat lenyűgöző melódia. Orosziné ráismert: egy Chopin-polonaist játszottak... És odabujt Berkeshez és halkan suttogta:

dor későbbi időpontban sem lehetne abban a helyzetben, hogy végleges megoldás létesítésére vonatkozólag egyéb javaslatokkal lépjen elő, úgy a maga, mint miniszter-társai nevében azt kérte, hogy *mentse fel ő felsége a kormány tagjait minél előbb az ügyek vezetése alól, amit az adott körülmények között kívánatosnak látszik.* *Ő felsége arra való tekintettel, hogy az állam ügyei nem maradhatnak vezetés nélkül, intézkedett, hogy a kormány még néhány napig ideiglenesen maradjon meg hivatalában.* Néhány nap múlva a király meghozza *további határozatát, mire a Wekerle-kabinet végleges fölmentése haladéktalanul megtörténik.*

Wekerle Sándor miniszterelnök kihallgatása másfélóra hosszat tartott.

A Wekerle-kormány bucsuja.

Mint a *„Budapesti Tudósító“* értesül, *ő felsége még Ischlbe való elutazása, tehát július 4-ike, előtt megleszi a magyar válságra vonatkozó további intézkedéseit.* A Wekerle-kabinet tagjai alkalmasint a jövő hét folyamán jelennek meg *ő felsége előtt bucsukihallgatáson.* Félhivatalosan hozzáfűzik még, hogy régi szokás, hogy a távozó miniszterelnök a királynál javaslatot tesz utódja tekintetében. Erre nézve megjegyzendő, hogy *Wekerle Sándor miniszterelnök már régebben azt az előterjesztést tette *ő felségének, lépjen Kossuth Ferenczhez, mint a parlamenti többség vezetőjével, az új kormány kinevezése dolgában érintkezésbe.* Azóta Kossuth Ferencznek már nyílt alkalma, hogy a király óhajtsára kihallgatáson jelenjen meg a felségnél. Egyéb meghívásokra az uralkodó részéről ma estig intézkedés nem történt.*

A „N. Fr. Presse“ írja: A koalíciós kabinet kormányzati ideje ma délután véget ért. A Wekerle-kormány fölmentése az új kormány kinevezése után történhetik meg. Mindez azonban csak formáság. A koalíciós kormány már tényleg megbukott és a királynak többé mitsem mondhat és mitsem ajánlhat. A koalíciós kormány fölmentése után parlamenti megoldást a mostani országgyűléssel csupán a függetlenségi párttal való megegyezés útján lehet elérni.

— Micsoda éjjel! Hogy kifakad minden fájdalom az emberből...

Berkes az ajkához emelte a kezét. Sokáig csökölt. Előbb simogatón, aztán vágasztalón, aztán rábeszélőn, — aztán lázzal, — és aztán belekábulva. És aztán azt mondta az asszonynak:

— Anna! — (Most mondta így neki először.) — Anna! Látja, az élet nem csupa fény. Vannak szomorúságok is. Nagyon. De nem elkeseredni valók. És magának nem is szabad miattuk elkeserednie. És nem is fog. Ugy-e, nem fog? Ugy-e, nem? Ne szóljon, imsten, hogy nem. — (Az asszony nem intett.) — És ha fáj majd máskor is ez az élet, tegyen úgy, mint ma. Így, okosan. Elsirja a maga jó, a maga legjobb barátjának a bánatát és a maga barátja megvigasztalja magát... Akinek nem szabad szomorunak lenni. Kicsi... édes Anna...

— A hajótűlök megbűgött a közelből. Tisztán, éles, mély hangon szakadt ki belőle három egyenletes, hosszú, megszagott bűgás. Értelmesen, csendesen, józanul zengett bele az éjszakába.

Odafönt elesendesült a Chopin-keringő. A társaság megrajzott, mint a méhkas. Szaladva futottak a férfiak, meg az asszonyok a kis hajóhid felé. Egy lihegő férfi előrefutott és kiabálta:

— Annus! Annus!

Oroszi volt. Az asszony megrázta magát, fölugrott és odafutott hozzá. Mikor odaért, belefűzte a karját férje karjába és nevetgélve, szerelmesen simult hozzá. És ritmikus, bizalmas, egymásba ringó léptekkel mentek a hajó felé...

Lukács volt pénzügyminisztert előreláthatólag a legközelebbi napokban, mint a korona bizalmas emberét, forma szerint meg fogják bízni azzal, hogy a kabinetalakítást kísérelje meg és tárgyaljon erről a függetlenségi párttal. Lukács Bécsbe fog jönni, meg fogja kapni a király meghatalmazását és mint *homo regius* fog Budapestre visszatérni. A függetlenségi párt azt követeli, hogy *Kossuth legyen a miniszterelnök, míg a korona egy, a parlamenten kívül álló férfit, talán magát Lukácsot, óhajtja az új kabinet élére állítani.* A függetlenségi párt azonban azt akarja, hogy vezérének neve benne legyen a czégnben, azt akarja, hogy a jövő kormány ne csak Kossuth-kormány, de a neve is az legyen. Abban a pillanatban, amikor a koalíciós kormány megbukott és a bankesoport mint győztes tekint vissza a esatátérre, a döntés mindenesetre be fog következni. A korona nem fog őszig várni, hanem siettetni fogja a kabinetalakítást és azt előreláthatólag még e hónapban keresztül viszi, nyugodt idők azonban most sem Magyarországra, sem a monarchiára nem következnek.

Ezzel szemben a bécsi *Fremdenblatt*, amelynek összeköttetései az udvarral köztudomásúak, mai száma a tegnapi minisztertanácsról a következő feltűnő jelentést közli:

Wekerle miniszterelnök a minisztertanács megbízásából a következő javaslatot terjeszti a király elé: *a koalíciós minisztérium ismét kinevezendő abból a czélnél, hogy a választási reformot a koalíció megalkossa.* Ha ez megtörténik, helytelen lenne ideiglenes kormányt a kinevezéséről beszélni, — helyesebb volna, ha az újonnan kinevezendő minisztériumot „kötött marerutával“ működő kormányt neveznék. Legelső sorban a választási reformot intéző el a kormány, de egyezersmind előkészítendő a reform után következő időkre a dolgoknak tartós rendezését is. Ha ennek az előkészítő fáradozásnak nem is volna mindjárt teljes sikere: az egyesült koalíciós minisztérium újból való kinevezésével a magyar politikának legnagyobb aktuális kérdése már eldőlné: a koalíció kész teljesíteni azt a kötelezettséget, melyet a királlyal kötött paktumban vállalt. A minisztertanács ma nem hozhatott volna ilyen határozatot, ha a miniszterek nem lennének bizonyosak abban, hogy álláspontjukat a pártok helyeslik. *A koalíció együttmaradása tehát biztosítva van mindaddig, míg a koalíció vállalt feladatait teljesen régre nem hajtja.* Ezzel a bonyodalomnak az a rövid korszaka, melyben a magyar pártok ingadoztak és nem tudtak megállapodásra jutni, és amelyben csak a korona világsága és szilárdsága mutatta meg a szabadbavivó utat, véget ért.

Az utolsó előterjesztések.

Bécsből táviratozzák a *„Budapesti Tudósító“*-nak: *Wekerle Sándor miniszterelnök a kabinet nevében legközelebb a király elé terjeszti a kormány utolsó javaslatait, amelyek előterjesztésekre és kitüntetésekre vonatkoznak és amelyeket a minisztertanács már elintézt.*

A függetlenségi párt hangulata.

A mai nap nagy jelentőségű eseményeivel igazolták azt a még az utóbbi idők állandó látogatottságához mérten is szokatlanul mozgalmas képet, amelyet a függetlenségi párt körhelyiségei ma este föltüntettek. Azok a hírek, amelyet arról szóltak, hogy a két hónapos válság után immár a döntés küszöbére érkezünk, az egész országból a fővárosba szölitették a képviselőket, akik már a délutáni órákban a pártkörben kezdtek gyülekezni, ott várva be a bécsi audienciáról és annak következményeiről szóló jelentéseket. A nagy társalgóteremben csakhamar megindult az eszmecsere, amely azonban már a legelején igen izgalmasan tört ki. Arról beszélgettek ugyanis, hogy milyen másképen alakult volna a helyzet, ha gróf Andrássy Gyula belépett volna a függetlenségi pártba, s amikor a különböző megjegyzések

miatt *Hammersberg* László védelmébe vette *Andrássy*-t, egyesek rákiáltottak:

— Aki hatvanhetes, lépjen ki a függetlenségi pártból!

— Nincs szükségünk árulókra!

Mások előadást tartottak arról, hogy gróf *Apponyi* Albert van olyan nagy tudású és olyan becsületes meggyőződésű politikus, mint gróf *Andrássy* Gyula, és ha ő meg tudta tenni azt, hogy a nemzet igaz érdekeit fölismerve ott hagyja azt a közjogi alapot, amelyen harmincz évig állott, akkor gróf *Andrássy* Gyula is megteheti ugyanezt.

— Bebizonyította ő már, — mondták — hogy a politikai következetesség nem a legnagyobb előnye. Annakidején a német vezényszó mellett tört lándzsát és a választói reformot nemzeti szerncsétlenségnek mondta, később pedig mindkét álláspontját megváltoztatva ezen az új *Japon* kormányt is vállalt.

Ekkor érkezett meg gróf *Apponyi* Albert, akit meglehetősen hívősen fogadtak, de azért körülállták, hogy meghallgassák, mit mond a helyzetről.

Gróf *Apponyi* azzal kezdte a beszélgetést, hogy panaszkodott azok miatt a hírek miatt, amelyek szerint egyesek megtámadták őt s azt mondta, hogy ez fáj neki.

Hammersberg László sietett letagadni ezt, de a többiek hallgattak hozzá.

A politikai helyzetről való beszélgetést azzal kezdte meg gróf *Apponyi*, hogy elmondta, hogy a minisztériumban már mindent összehoztamagolt, fiókjait is kiürítette, egynek kivételével, amelyre azonban holnap már szintén sor kerül.

— *Szombaton* pedig — mondta ezután — lehet, hogy már gróf *Khuen-Héderváry* lesz a designált miniszterelnök, aki azzal a szándékkal jön, hogy letörje a függetlenségi pártot.

— Nem baj, — szolt közbe gróf *Teleki* Árvéd — legalább megtudjuk, kik harszolnak szintén a nemzeti jogokért!

— Azért mégsem volt helyes összetűzni eddigi fegyvertársainkkal, — folytatta gróf *Apponyi* — azokkal a hatvanhetesekkel, akik oly híven végig harszolták velünk a nemzeti küzdelmet, s akik mindent elkövettek, hogy a függetlenségi párt kerüljön többségben a képviselőházba.

— Nem mi vagyunk az okai a mostani helyzetnek, — vetette ellen *Baloghy* Ernő. — Egyenesen az alkotmánypárt tette lehetlenné, hogy együtt maradjon a koalíció. Hivtuk először gróf *Andrássy*-t, lépjen be a függetlenségi pártba, csinaljunk együtt politikát. *Kossuth* híres pécsi beszéde nagy lépés volt *Andrássy* felé, aki erre azzal válaszolt, hogy kettőt lépett hátra.

— Egy kis részletkérdésen mult az egész, — mondta gróf *Apponyi* — amelyet még később is eligazíthatnak volna. Azért mégsem helyes, hogy itt többen a gyűlölet hangján beszélnek gróf *Andrássy*-ról. Az a baj, hogy nagyon elbiztáskodtak magukat az emberek. Föl kellett volna világosítani idejében a pártot és az országot is, mert egyesek tulságosán elragadtatták magukat. Lehet, elősmerem, hogy engem is terhel mulasztás, mert kellő időben nem léptem föl elegendő energiával, de hát eljárásom fölött a történelem fog ítélni. Én nem voltam és nem vagyok hívő ezeknek az illúzióknak, s nem vagyok hajlandó azokkal szembe fordulni, akikkel együtt küzdöttem a nemzeti ellentállás alatt, azok kedvéért, akik ellen küzdöttem.

— Nem a gyűlölet beszél belőlünk, — szolt ismét *Baloghy* — hanem a keserűség.

Kossuth invitálta *Andrássy*-t, mi hívtuk s ő mégis az önálló bank ellen fordult. Ha hozzánk csatlakozott volna, milyen más lenne a helyzet.

— Most azonban — mondta gróf *Apponyi* — nagyon szomorú a helyzet, mert félni kell, hogy a parlament nélküli kormányzással is fog-nak próbálkozni ellenünk.

— Akkor, amikor mindig csak azt halljuk, — volt *Balla* Aladár főispán vélekedése — hogy a király alkotmányosan akarja megoldani a válságot, amikor *Lukács* Lászlónak a függetlenségi párthoz való küldésével ennek kifejezést is adott, nem merem hinni, hogy harszba keveredjék a nemzettel. De ha így lesz, ha nem honorálják legmagasab helyen a függetlenségi párt lojalitását és programját, akkor inkább küzdjünk, semhogy nemzeti engedmények nélkül megadjuk magunkat. Ennyivel tartozunk a választóknak, akik pártunkat ilyen nagy többséggel küldték a képviselőházba.

— Küzdelemben megyünk! Nem félünk! — kiáltották mindenfelől.

Majd *Holló* Lajos kezdte fejtegetni, hogy lehetlenségnek tartja, hogy Bécsből abszolutisztikus kísérlettel próbálkozzanak. A monarchiának — ugymond — öszszel sok minden félre lesz szüksége. A külállamok fegyverkezéssel lépést kell tartanunk és lehetetlen ezzel szemben, — különösen amikor külföldről, a szövetségesek, is sürgetik a monarchia véderőjének fejlesztését — válaszul Magyarországon súlyos belső válságot idézzenek elő. A függetlenségi párt hajlandó elmenni a lojalitásba addig, amíg elvein sérelem nem esik, de ennek egyik előfeltétele, hogy a gazdasági önállóság minden tekintetben biztosítva legyen, a másik pedig, hogy a függetlenségi pártra bizassék a kormány.

Most lépett a terembe *Justh* Gyula, akit élénk éljenzéssel fogadtak és nyomban körülvették.

— Nincs ok arra, — mondta *Justh*, — hogy sötétben lássuk a helyzetet. Én rendületlenül bizom abban, hogy ha választásokra kerül a sor, a nemzet igazol bennünket. Akkor aztán Bécsnek is respektálnia kell a nemzet döntését.

Ekkor gróf *Apponyi* odalépett *Justh* Gyulához, karofogva kivette a körből és az elnöki szobában hosszú ideig tanácskozott vele. A nagyteremben pedig tovább folyt a vitatkozás, amelyben gróf *Batthyány* Tivadar, *Holló* Lajos, *Nagy* Dezső, *Lachne* Hugó és mások vettek részt és ugyanezek hangoztatták, amikor a bécsi hírek megérkeztek, hogy csak függetlenségi kormányral képzelhető a kibontakozás.

— Néhány napot falun töltvén, — szolt *Batthyány* Tivadar — nem vagyok tájékozottatva a *Lukács*-féle közvetítés részleteiről, minthogy azonban folyton azt olvasom, hogy a többségből, tehát a függetlenségi pártból akarnak kabinetet alakítani, ismét csak az alkotmányosság alapelveiből kiindulva, képtelenségnek tartom, hogy ne a többség vezére legyen a függetlenségi minisztérium elnöke. Nekünk — a függetlenségi pártnak — kötelességünk a választói reformot megalkotni és pedig elveinknek megfelelőleg. Egyszer megpróbáltuk, hogy ezen reform megalkotását más párti miniszterre bizzuk, a szerzett tapasztalatok után azonban nem vállalhatjuk a felelősséget sem a nemzet, sem a királylyal szemben, hogy a választási reformot idejekorán és elveinknek megfelelően elkészítjük, ha a belügyminiszter nem a mi bizalmi emberünk a minisztériumban. Ez is, úgy hiszem,

megfelel a parlamentárizmus, no meg a józan ész követelményeinek. Ami pedig az önálló bank kérdését illeti, magától értetődik, hogy ennek felállítását 1911. január elsejére követelnünk kell, hisz ha ettől eltekintünk, a nemzet többsége méltán és egész bizonyosan elfordulna tőlünk bizalmával. Ami pedig azt a rettentő megbotránkozást illeti, amiért a király közvetítőül *Lukács* Lászlót designálta, emlékeztetek arra, hogy tudomásom szerint 1905 és 1906-ban vezéreink a darabont-kormány elnökével, báró *Fejérváry* Gézával tárgyaltak, mint a király által designált közvetítővel. A közvetítő személye akkor is, most is teljesen irreleváns, a lényeg az, hogy a megoldás a népakaratnak, a parlamentáris alkotmányosság törvényeinek megfelelő legyen.

Harsány hangon kiáltotta *Nagy* Dezső:

— Tudja meg az egész ország, írják meg az összes lapok, hogy olyan kabinetet, amelyben *Lukács* László, vagy akárki más hatvanhetes ül, a függetlenségi párt nem támogat. Nem ezért szakítottunk *Andrássy*-val, hogy most más hatvanhetesekkel menjünk egy tető alá.

Holló Lajos helyeselte *Nagy* Dezső kitérését és kijelentette, hogy bár tárgyalni kell a király emberével, vele kabinetet alakítani lehetlenség. Nevetségessé válnánk az egész ország előtt, ha például a pénzügyi tárczát *Lukács* Lászlóra bizzuk, arra a *Lukács* Lászlóra, aki egész életében a legnagyobb ellensége volt az önálló banknak. Ki hinne akkor küzdelmünk öszinteségében?

— Teljesen igaz, — mondta *Justh* Gyula, aki időközben visszatért a csoporthoz, — nem helyezhetjük magunkat rendőri felügyelet alá. Ebben a harszias hangulatban oszlottak szét a képviselők, akiknek egy tekintélyes része meg a vacsoránál a fehérasztalnál is találkozott.

A párt félhivatalos lap tudósítója ezt a jelentést adta ki:

A függetlenségi pártkörben ma este nagyon mozgalmas élet volt. Fentjártak *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke, *Tóth* János államtitkár, gróf *Batthyány* Tivadar, *Holló* Lajos, *Sághy* Gyula elnökök, *Leszkay* Gyula háznagy, *Balla* Aladár, *Smialovszky* Valér és *Gyapay* Pál főispánok. Később megjelent gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter is, akit a nagy társalgó teremben sűrű csoportban álltak körül a képviselők és élénk eszmecsere folytattak a politikai helyzetről. A pártban a hangulat rendkívül lelkes és mindannyian bizalommal tekintenek a politikai fejlemények előbbin a reményben, hogy a kibontakozás a függetlenségi párt állásfoglalása alapján fog létrejönni. Gróf *Apponyi* Albert másfél óra hosszat időzött a pártkörben.

Az alkotmánypártkörből.

Az alkotmánypárt körhelyiségében ma este a párt tagjai rendkívül nagyszámú jöttek össze és igen élénk eszmecsere folytattak a politikai helyzetről, valamint azon különböző hírekről, amelyek a helyzetre vonatkozólag felmerültek. A klubból a párt tagjai a Városligetben lévő étterembe mentek, ahol a rendes heti pártvacsorán igen sokan vettek részt. Ott voltak: gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter, *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter, *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter, gróf *Hadi* János és *Bolgár* Ferenc államtitkárok, *Náray* Lajos, a képviselőház alelnöke, *Nagy* Ferenc, a párt másodelnöke, valamint a pártnak számos képviselő- és kültagja. A bécsi eseményekről azt mondták, hogy most új fejezet áll be a válság történetében: a kezdet vége, vagy a vég kezdete. A mai nappal eldőlt körülbelül mindennek a sorsa (legalább egyelőre), ami nem kaland, vagy hazardjáték. Mert az nem igaz, hogy a tegnapi minisztertanácsban többféle kibontakozási terv versengett vagy vitázott volna egymással. A miniszterek állták a kabinet eredendő kibontakozási tervét, egyedül

Kossuthnak volt egy új terv, melyet még megbeszéltek. E terv is elősmerték plauzibilitását, vagyis azt, hogy az alapján csakugyan elképzelhető a kibontakozás. Ezt elismerte *Andrássy is, bár ez alapon való kibontakozásban részt venni nem szándékoznék.* Hogy ez a terv is szóba került-e a mai audiencián, arról hivatalos jelentés nincs. De ha szóba került: az audiencia eredménye (ha ennek lehet nevezni) az mutatja, hogy ez sem talált tetszésre a király színe előtt. Ilyenformán kibontakozás — az, amit ennek lehet nevezni, nem lesz.

Lukács és Aehrenthal.

A „Magyar Távirati Iroda” jelenti: Különözö híresztelésekkel szemben, amelyek szerint Lukács László volt pénzügyminiszter megbízatása báró Aehrenthal külügyminiszter aktív közreműködésével történt volna meg, illetékes helyről arról értesülünk, hogy ez egyáltalán nem felel meg a tényeknek. Lukács László meghívása ő felségéhez a kabinetiroda útján levélel történt. Ezzel alapját vesztí az a híresztelés is, amely szerint Lukács László a külügyminisztériumtól távirati értesítést kapott azzal a közléssel, hogy hat hét előtt előterjesztett javaslatára most visszatérnek. Ez a hír is teljesen valótlan. Lukács László javaslatai, amit különösen ki kell emelni, annak idején azzal a hozzáadással terjesztettek elő, hogy *csak akkor nyernek aktuális jelentőséget, ha a koalíció fenntartására irányuló kísérletek megüszülnek.*

Tanácskozás a bosnyák alkotmányról.

Ma délután négy órakor a magyar házban konferencia volt, amelyen *Wekerle Sándor* miniszterelnök, *Thallóczy Lajos*, a közös pénzügyminisztérium osztályfőnöke és báró *Skerlecz Iván* miniszteri tanácsos vettek részt. Az értekezlet a bosnyák alkotmány kérdésével foglalkozott.

Budapest, június 22.

A székelyudvarhelyi mandátum. A Solymossy Endre halálával megüresedett székelyudvarhelyi kerületben nagyban folynak a választási előkészületek. A függetlenségi párt jelöltje dr. *Valentsik Ferencz*, vármegyei főügyész, akivel szemben eddig még ellenjelöltet nem állítottak. Dr. *Valentsik Ferencz* tegnap mondotta el programbeszédét, amelyet a nagy számban megjelent választópolgárság élénk lelkesedéssel fogadott. Valószínűleg egyhangúlag fogják megválasztani.

KÜLFÖLD.

A krétai kérdés.

Budapest, június 22.

Hír szerint Németország biztosította Törökországot arról, hogy Kréta szigetén a státuszkvó meg fog maradni. A porta reméli, hogy Angliától ugyanily biztosítást fog kapni.

Az a hír, hogy Törökország fegyverkezik és a határon katonai intézkedéseket tesz. Athénben nagy nyugtalanságot keltett. Az *Empros* című újság azt ajánlja, hogy a kamarát haladéktalanul hívják össze rendkívüli ülésre. Más lapok erősen támadják az új-törököket. A krétai hírek nagyon biztatók. A szigeten határozottan remélik, hogy az idegen csapatok már legközelebb elvonulnak a szigetről. Elvonulásuk állítólag már július elején kezdődik s elsősorban a francia csapatok szállnak hajóra. A sziget görög lakossága, háromszázezer férfi és asszony, teljesen föl van fegyverkezve. A benszülött csandórságot jelentőképpen megerősítették.

Macedóniában a görög-ellenes mozgalom terjed. A görög kereskedőket és iparosokat mindenütt bojkottálják. Görögök és bolgárok között nagyon feszült a viszony.

Jogos kételkedéssel fogadják Athénben a Szalonikiból egy görög bandának török csapatokkal való harezáról és *Elaszona* mellett más görög bandák fölbukkanásáról szóló híreket. Bizonyosak abban, hogy sem Epiruszban, sem Macedóniában görög banda nem operált, mert akkor erről Athénbe is hír érkezett volna. Görögország teljesen békés

és korrekt magatartást tanusít. A törökországi görög lakosság hasonló érzelmeket táplál és nem hajlandó ez idő szerint oly akcióra, aminővel vádolják, hogy ezzel kompromittálják Európa közvéleménye előtt.

A „Yeni Gazetta” jelenti, hogy a porta a krétai hatalmakhoz jegyzéket intézett, amelyben kijelenti, hogy ha a hatalmak júliusban csapataikat és hajóikat Krétából visszavonják, a krétaiak, vagy Görögország valószínűleg akciózt indít az anxió érdekében, amit a porta egyáltalán nem fog engedni és még hadüzenettől sem fog visszariadni. A porta késznek nyilatkozik a sziget autonómiajéről tárgyalni, felhívja a hatalmakat, hogy ehhez alkalmazzák magatartásukat. A porta a jegyzékben itteni mohamedán krétaiak panaszát közli. Kréta-szigetén mohamedánok ellen elkövetett bántalmazások miatt.

Konstantinápolyból jelentik újabban: Az a jelentés, mely szerint a porta körjegyzéket küldött szét a krétai kérdés ügyében, megerősítést nyert. A porta a jegyzékben kijelenti, hogy a sziget kiürítése előtt a hatalmakkal egyetértően a sziget helyzetét az autonómia alapján kívánja rendezni, mert nem tűri jogainak megsértését és a szigetnek egy harmadik hatalom által való birtokba vételét nem engedi meg. A terjedelmes jegyzék Kréta jelenlegi helyzetének tarthatatlanságát is bizonyítja és rámutat arra, hogy az igazságszolgáltatást a görög király nevében gyakorolják és más jelek is a görög uralomra mutatnak. A körjegyzéket közlik a bécsi és berlini kabinettel is.

A Reichsrath ülése. A költségvetés folytatásos tárgyalása során a *vasutügyi miniszter* hangsúlyozza az államvasuti igazgatóság bevételei emelésének szükségességét. Behatóan fejtegeti a személyzet anyagi helyzetének javítására nagy áldozatokkal tett intézkedéseket és közli, hogy az államvasuti üzem serényen folytatott és a czélszerű decentralizáció alapján végrehajtható újjászervezésének alapelvei mielőbb az illetékes testület elé kerülnek véleményezés végett. A kormány nem hosszú idő múlva törvényjavaslatot terjeszt be a háznak meglehetősen nagyszámú egyes koronatarományokra elosztott helyi érdekű vasutépítkezések dolgában.

Georgi landwehrminiszter visszatér a vita folyamán felhozottakra és kijelenti, hogy a fegyvergyakorlatokhoz tartozóinak segélyezésére vonatkozó törvény kezelése miatt felhangzott összes panaszokat megvizsgálta és hogy meggyőződése szerint a törvény végrehajtása nem mondható inhumánusnak és szükkeblőnek.

Kutschera képviselő visszautasítja a oseh oldalról a Schreiner nemzetiségi miniszter ellen emelt vádat.

Tizennégy óras tanácskozás után a költségvetés vita folytatását holnapra halasztották.

A czár a külföldi udvaroknál. Pétervárról jelenti a *Tagblatt* tudósítója, hogy a czárt a külföldi udvaroknál teendő látogatásaira báró *Fredericks* udvari miniszteren kívül *Izvolski* külügyminiszter is el fogja kísérni. *Izvolski* állása ismét megszilárdult.

Anglia és a léghajók. Du Cros, az alsóház tagja és a léghajókkal való védelem tanulmányozására kiküldött parlamenti bizottság titkára egy ma reggeli lapban ellene mond a *Morningpost* tegnapi fejtegetéseinek, hogy Angliában eddig semmit sem tettek a léghajókkal való védekezés terén. Kapcsolatban a külföldön, valamint az angol hadsereg és tengerészeti szakértők által tett kísérletekre, már elrendelték, hogy a parlament berkesztése előtt kísérletet fognak tenni, hogy Párisból Londonba egy léghajón megtegyék az utat, amely léghajó a legnagyobb és legerősebb lesz mindazok között, amelyeket eddig építettek. Területe 227.500 kőb láb lesz, motorjai egyenként 20 lóerejűek lesznek, 25 utast vehet fel, óránkint 25—40 angol mérföld sebességet fejtethet ki és 700 angol mérföldre való benzinkészletet vihet magával. A bizottság Anglia számára biztosította magának az eladási jogot. A léghajó, miután Angliában hiányzik a kikötés számára megfelelő hely, azonnal visszatér Párisba. Haldane hadügyminiszter azonnal közölte a *Morningpost*tal, hogy léghajó ajándékát

a hadügyminisztérium köszönettel elfogadta. A léghajó megvásárlására fordított gyűjtések már 2698 font sterlinget eredményeztek.

A német birodalmi gyűlésből. A birodalmi gyűlés pénzügyi bizottsága ma ülést tartott és tárgyalás alá vette a kormány adóreformjavaslatait. Először az örökösödési adójavaslat került tárgyalásra s annak minden tételét váltakozó többséggel, majd az egész javaslatot 14 szóval 14 ellen elvetette a bizottság. Ez a szavazás nem feltétlenül kedvezőtlen a kormányra nézve, mert ilyen körülmények között van remény, hogy a plénumban némi esékely többséggel elfogadják az örökösödési adójavaslatot. Egyre valószínűbb, hogy a kormány fel fogja osztatni a birodalmi gyűlést. A szövetségtanács nagyon harezias és nem hajlandó a birodalmi gyűlés konzervatív klerikális többségéhez alkalmazkodni. A döntés legközelebb be fog következni.

A birodalmi gyűlés a délafrikai bennszülött-felkelések idején tett kiadásokról szóló elszámolásokat a számvevő-bizottság elé utalta és azután az italmérésre vonatkozó törvény novelláját intézte el első olvasásban, majd áttért a kottage adó tárgyalásának folytatására. Többek elszólalása után nérszerinti szavazásban 203 szavazattal 105 ellenében elfogadták a kottage adóját.

Török csapatok veresége. A lázadó albánok szétverték *Dsevad* pasa seregeit, amelyek három gyalogezredből és több zászlóaljából állottak. Gyakoránál történt a döntő ütközet. A zendülő albánok megszállták a pieszti szorosot és *Dsevad* pasa nem volt képes őket onnan kiszorítani. Török részen 14 tiszt és 350 közlegény esett el. *Maghalt* Kiamil bég ifju-török vezér is. A kormány Monastirból és Detovából segítőcsapatokat küldött *Dsevadnak*. A felkelő albánok száma nem több tízeznegyzernél, de lelkesedésük határtalan s el vannak szánva, hogy addig nem teszik le a fegyvert, míg Macedónia teljes autonómiát nem kap és a foglyokat szabadon nem bocsátják.

Athénből táviratozza a *Newyork Herald* tudósítója: Konstantinápolyból egy kiváló ifjutörök politikussal együtt utaztam Pyreusba s az illető érdekesen nyilatkozott a törökországi helyzetről. Elmondta, hogy Mahmud Sefket pasa és a hadsereg többi tábornoka teljesen elvesztette befolyását. *Hassan Rifaat* pasa, a tüzérség főparancsnoka ma a legnagyobb hatalom s vele együtt 40 fiatal tiszt, akik együttesen ugyszólván korlátlanul rendelkeznek, az ifjutörök bizottságot és a parlamentet semmibe sem veszik s addig nem nyugszanak, amíg ki nem erőszakolják sok olyan neves politikus száműzetését, akiket ők veszedelmeseknek tartanak. *Husein Hilmi* pasa nagyvezér és Mahmud Sefket pasa eleinte próbáltak megint ellenszegülni, de belátták, hogy velük szemben tehetetlenek s átengedték nekik a tért. A tüzérség főparancsnoka azóta vérszemet kapott. A kormány őt is és a 40 tüzértisztet előléptetés ürügye alatt vidéki helyőrségekre akarta áthelyezni, de valamennyien visszautasították a kinevezést. *Hassan Rifaat* pasa proskripciók listát állított össze, amelyen kétszáznyolcvan előkelő politikus és hivatalnok neve szerepel, akiket a tüzérség főparancsnoka száműzetni akar, hogy tiszta legyen a levegő. Ezek a tisztek egytől-egyik lelkes hazafiak, a parlament intézményét a birodalomra nézve károsnak tartják, gyűlölik az idegen nemzetiségeket, katonai kormányt követelnek és minden áron meg akarják bukztatni a mostani kabinetet.

Konstantinápolyból jelentik: Az albán képviselőnek *Dsavid* pasa expedíciójára vonatkozó interpellációjára *Ferid* pasa belügyminiszter felolvassa az úszkübi váli táviratait, melyek szerint az úszkübi expedíció reakcionárius mozgalmak miatt szükséges volt. Együttal a harezokról is szólgált felvilágosításokkal. A rend ma helyre van állítva és *Dsavid* pasa visszatért. A miniszter kijelenti, hogy utasításokat adott arra, hogy óvatosan járjanak el és a vérontást lehetőleg kerüljék. Két másik interpelláció kifejté, hogy a lapok elnevező hirasokkal szolgálnak és ezért vizsgálóbizottság kiküldését kívánják. A miniszter azt válaszolta, hogy külföldi lapok tendenciózus hirasainak nem szabad hitelt adni. Arra a megjegyzésre, hogy *Dsavid* pasa csupán szeszélyből dult fel két tanját, egy török papi képviselő barbároknak mondta a djakovai albánokat, ami élénk tiltakozásra adott

okot. A kamara végül elfogadta a miniszter kijelentéseit.

Német—francia közeledés. Néhány nappal ezelőtt azt jelentették, hogy a birodalmi gyűlés helyiségeit rendelkezésére bocsátották a német-francia közeledő bizottság által októberben tervezett mükiállítás számára. Ezt a hírt megzafolták ugyan, de a párisi Figaro berlini munkatársa fentartja a hozzáteszi, hogy ő maga látta és olvasta azt a levelet, amelyet gróf Stolberg, a német birodalmi gyűlés elnöke ebben a dologban a bizottságnak írt. Egészen bizonyos, hogy gróf Stolberg az ülésterem kivételével a birodalmi ülési palota összes helyiségeit a főntebb említett célra rendelkezésre bocsátotta.

A kínai kölesön. A Reuter-ügynökség értesülése szerint Anglia az Egyesült-Államoknak a Hankau- és Szecsuan-vasút kölesöne ügyében az Egyesült-Államok által követett eljárás ellen nem tiltakozott. A londoni amerikai nagykövet az angol kormány tudomására hozta az Egyesült-Államoknak Pekíngben tett tiltakozását. Az angol kormány válaszában az Egyesült-Államok Kinában való közreműködését szívesen üdvözölte, egyúttal rámutatott az ügy halasztásának veszedelmére és azt a reményét fejezte ki, hogy az Egyesült-Államok nem fognak oly nehézséget okozni, amely alkalmas volna a kölesön-megállapodást megerősítő eszázart ediktum elhalasztására. Hír szerint azt várják, hogy az összes felek kielégítő megállapodás jön létre és Amerika elláll Kína ellen való tiltakozásától.

A perzsiai zavar. Szardar Asszad, aki az utóbbi időben állandó összeköttetésben volt a kazvini nacionalista haderővel, nyolczsáz emberrel elhagyta Ispahant. A sah környezetében nagy a nyugtalanság.

Az angol tengeri gyakorlat. A hazai flotta három hadihajója *Sheerness* és *Chatham* kikötőből baj nélkül elindult a tengeri hadgyakorlatokra. A flotta többi hajóiról is jelentették, hogy kifogástalan állapotban vannak. Ez igazolja ama rendszer helyességét, hogy a hadihajókon mindig kiképzett legénységi tőrészegységet tartanak, amely béke idején is harcra kész.

Letartóztatott kém. A „Messaggero”-nak táviratozzák Bellunóból: *Forno di Soldo* határmenti község környékén letartóztattak egy idegent, aki fényképfelvételeket készített. A csendőrség a kaszárnyában vallatásra fogta és a gyanús idegen bevallotta, hogy osztrák császárhadász-tiszt, neve *Paula* Alajos. A csendőrkaszárnyából erős fedezet mellett Bellunóba szállították a kémét, s ott megindították a vizsgálatot. A Messaggero szerint az idegen tisztnél fontos és súlyosan kompromittáló okmányokat találtak.

Előfizetési felhívás.

Az *Egyetértés* negyvennegyedik évfolyamát futja most meg, negyvennégy esztendő óta szolgálja ez az újság a magyar kultúra ügyét. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és negyvennyolczas eszmék törhetetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az credmények, amelyeket elért, igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharczósa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az *Egyetértés* multja egyúttal a jelen programmja és a jövő mértéke. S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatig sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy negyvennyolczas eszmék kivívásában.

Az *Egyetértés* hírszolgálatát elsőrangú, mert úgy a hazai, mint a külföldi hírforrásokkal való összeköttetései révén a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket. Cikkeinket a legkiválóbb publicisták írják, rovataink bőveket és változatosak, közgazdasági, színházi hi-

reink érdekesekek és változatosak, szépirodalmi közleményeink magas színvonalon állanak.

Olvasóink az „*Egyetértés Vasárnapja*” című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos szép és érdekes reprodukcióval tarkított gazdag mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belső föld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket és háztartási tanácsokat.

Az „Egyetértés” előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor.	40 fill.
Negyedévre	7 „	— „
Félévre	14 „	— „
Egész évre	28 „	— „

TÁVIRATOK.

A szultán és Edvard király.

London, június 22. Edvard király ma Sir Edvard Grey államtitkár jelenlétében az új szultán trónraléptét notifikáló bizottságot fogadta, mely alkalommal átadták a szultánnak az angol uralkodóhoz intézett sajtóközli levelét.

A német császár utja.

Cuxhaven, június 22. Vilmos császár, ki tegnap a hamburgi versenypályán végigúzte a versenyt, ma délután onnan a Hamburg-Amerika társaság Ypiranga gőzösén ide érkezett. A császár azután a Meteor hajóra szállt. 12 órakor megkezdődött az észak-német regatta egyesület vitorlás versenye. A versenyen résztvevő hajók között ott volt az új „Meteor” vitorlás is, amelyen a császár tartózkodott.

A feketetengeri flotta.

Péttervár, június 22. (Saját tudósítónktól.) Szebasztopolból jelentik, hogy a feketetengeri flotta hajóinak az utóbbi időben sürűn előfordult katasztrófái nem véletlen balesetek, hanem merényletek voltak. A rendőrség kompromittáló iratokat talált, amelyekből kiderült, hogy a terroristák a feketetengeri flotta több hajója ellen merényletet készítettek elő.

Közgazdasági táviratok.

A németországi petroleumgyárak.

Berlin, június 22. (Saját tudósítónktól.) A németországi egyesült petroleumgyárak szövetsége az idén 54.600 márka tiszta nyereséget ért el, beleszámítva a 49.642 márkányi előírást is. A nyersolajtermelők összesen 745.321 mm. árut vittek piacra a tavalyi 699.255 mm.-val szemben, de a piaci ár 100 kilogrammonként az erős konkurrenzia miatt 1 márkával alacsonyabb volt, mint a megelőző évben. A galicziai petroleumforrásokban való részesedés 1908-ban 15.215 márka nyereséget hozott. Az igazgatóság bizik benne, hogy ezentul osztalékot fog fizetni a részvényeseknek.

A német birodalmi bank.

Berlin, június 22. (Saját tudósítónktól.) A birodalmi bank központi választmányja ma ülést tartott, hogy előkészítse az e hó 24-ére hirdetett közgyűlést és megbeszélje a bankjegy-állomány fölemelésének kérdését.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Bácsbodrogvármegye törvényhatósági bizottsága ma rendes közgyűlést tartott Fernbach Károly főispán elnöklésével. A napirenden volt több

elhalálozás következtében megürült állás betöltése, amelyeknél keményen sorompóba álltak a megye régi szabadelvű párt oszlopos tagjai és a megyei függetlenségi párt vezető férfiai. Erős küzdelem után Radich Aladár 217 szavazattal győzött Pajterlevel szemben, aki 125 szavazatot nyert. Ezután egyhangulag megválasztották dr. Frattvincsevics és Renka Kálmánt szolgabírákká. A közgyűlés elhatározta, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez, hogy Bácsbodrog vármegye telefonhálózatát az egész vármegye területén egyszerre létesíttesse és erre a célra 310.000 koronát ajánl fel.

A kávé élő tanár.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 22.

Vezércikkéző nép vagyunk. Ha bármi bajunk van, ha bármi sérelem esik rajtunk, heveskedünk a kávéházban, iszonyu lelkesedéssel harcolunk a vidéki kaszinók udvarán és ha végül mérgünköt jól megstilizálva megtaláljuk a lapok vezércikkeiben: boldogok vagyunk és azt hisszük, hogy elintéztük az ügyet. A halálos párbaj vezércikkét ezúll, a drágaság, a nyomor, a kalaptü az emberek szemében, az égő szivar az emberek kabátján, a neveltlenség, a durvaság, az aszfaltbetyárkodás, a kalap a színházban: vezércikk, vezércikk, vezércikk. Addig nem vagyunk boldogok, amíg a kérdés valamelyik napilap vezetőhelyén elintéztést nem nyer, de azután visszaszülyedünk a csönés nemtörődömségbe — a következő halálos párbajig a következő kalaptüig a szemben.

A társadalmat bajos egy nagy szervezetbe fogni, de mentől „kisebb” a társadalom, annál több benne az olyan vonás és együttműködésre való hajlandóság, amely végeredményében megfelel az előre kitervelt szervezetnek. Ha néhány százezer ember egyformán fölismer egy bajt és egyformán orvosolni akarja: nem kell oda szervezet, előre megbeszéltség, olyan szépen kiküszöböli a közös akarat, hogy magja sem marad.

A napokban nyolcz koronát lopott egy tanár, egy diplomás éhes ember, akinek a gyomra, diplomára való tekintet nélkül, követelte a neki föltétlenül dukálót. A kofa, akitől elorozta ezt a kis összeget, rendört hívott és a főkapitányságra vitette a tanár urat. Mit bánta ő a diplomát. Fiumon megkülönböztetésekre az ilyen kofa nem lehet berendezve, ő töle keservesen keresett nyolcz koronát loptak, ő tehát rendört kiabál. A rendörtisztviselő mit tehetett egyebet: fölvette a panaszt és lecsukatta a tanárt, akinek nem volt állása. A tanár zülléséből persze vezércikk lett, de ezuttal a dolog nem nyert befejezést a vezércikkkel. S ezért írónak ezek a sorok. Emberbaráti kezek nyulnak a tanár felé — a bukása után. Amikor már lopott, amikor a neve már közzsájon forgott. A Sándor-uteza 31. szám alatt levő *Magyar Otthon* érdeklődött a rendőrségen a tanár iránt, akit azóta szabadlábra helyeztek és fölajánlotta, hogy lakást és ellátást ad a szerencsétlennek, amíg állásba jut. Az *Ujlaki téglagyár* késznek nyilatkozott, hogy tisztességes fizetéssel hivatalnoknak szerződött és ma a rendőrségen egy földbirtokos járt, aki magával akarta vinni vidékre, a gazdaságba.

A tanár esetében tehát legalább felintézkedések történnek. Nem gyökerekek és általánosak, amelyek a jövőre lehetlenné teszik a hasonló esetet, hanem erre az egy esetre alkalmas reparációk. Nem erős akaratúll köröszüül vitt reformok, hanem a bukott ember iránt támadt részvét szülte segítség. A tanár szempontjából azonban az ő rá vonatkozó segítség a legfontosabb és ezért segédkezünk, hogy erről az utólagos mentésről tudomást szerzhessen. Aki részvétet a szívben segíteni akar ezen a jobb éorsra érdemes emberen, az tudassa szándékát a főkapitányság sajtóirodájával vagy a lapok szerkesztőségével, a tanár pedig, akinek a holttét nem tudjuk, szintén jelentkezze a mondott helyeken.

Nem valami felemelő tudat, hogy a legjobb érzésű embernek is lopni kell, vagy az utczán összeszeccsni, amíg elhiszik, hogy se nem szimuláns, se nem szélhámos, nem is valami önérzetes erősítő segítség és istápolás ez a mostani forma, de mégis csak több a vezércikknél: segítség. **Felületes eliu-**

tézése ennek az egy ügynek tulajdonképpen a társadalom lelkiismeretének egy pillanatra való elhallgattatása. A tanárnak azonban kis időre, talán egész életére: nyugalom és kenyér, S ez is valami.

UJDONSÁGOK.

A kiszurt szem.

— A kalaptükről és egyebekről. —

A bölcseletet lehet rendszerbe foglalni, vagy kategóriákba foglalni. Van is határa a legnagyobb bölcseletnek is. De hol az az ember, aki meg tudja jelölni a bolondságnak és a hőbortnak határait?

Mindenféle bolondság iránt illik toleránsnak lenni. A bolondot nem lehet büntetni. Elég büntetés maga a bolondság. Minden ember, akinek józan esze van, kitér a bolondság elől s bizonyos szánalommal néz a bolondokra. Ez a fölénye az okosnak a bolond fölött.

Azonban vannak bolondságok, amelyek elől nem lehet kitérni; amelyekbe bele kell ütközni; amelyek közveszélyessé válhatnak és így hatóságilag kell védekezni ellenük.

Lám, a közveszélyes örülteket tébolydákba zárják. Szeretettel, szánalommal és gondnal ápolják őket, de távol tartják valamennyit az épelméjűektől, nehogy kárt tessenek azokban.

Ki hinné, hogy a divatnak is vannak hőbortjai, amelyek közveszélyessé válhatnak?

Régen közveszélyes például az uszályos ruha. A magát védelmező emberiség mi mindent ki nem gondolt, mindent el nem követett már, hogy az uszályt megszüntesse. Hiábavaló volt. Hasztalan bizonyították, hogy az uszály felkavarva az utca porát, a milliárd bacillust a légkörbe hajtja, betegségeket okozhat. Ez mind nem használt.

Most meg már egy nő kalaptükrével kiszúrták a szemét egy szerencsétlen embernek. Vaksággal fizeti meg a boldogtalan, hogy a nők most messze kiálló, óriási kalaptükrrel erősítik a hajukhoz óriási kalappajkat. Hogy történt, mint történt: lapunk más helyén meg van írva.

A kérdés az: van-e védekezés e hőbort ellen, mely ily veszedelmeket okozhat?

A női toiletté bolondságait hatóságilag legalább szabályozni nem könnyű feladat. De lehetetlen visszaradni tőle, ha arról van szó, hogy testünk épségét védelmezzük.

Még akkor sem szabad visszaradni, ha első pillanatra nevetségesnek látszik, hogy hatóságilag meg kell szüntetni a hosszú kalaptükr viselését.

Vannak ehhez hasonló veszedelmes abusok még. Egy férfi például felkap a villamosra. Hosszu szivarszikipába dugott égő szivar van a szájában. Sem akkor nem veszi ki az agyára közül, amikor felszáll, sem akkor, amikor a Perronon helyet foglal. A kisebb baj az, hogy valakinek a kabátját kitéti. De megeshetik, hogy a mellette álló ember nyakába, vagy arcába nyomja az égő szivart. De azért sekinck sem jut eszébe ez ellen hatósági védelmet kérni. Ha pedig a nevetlen ember szájából valaki kikapná a szikipát a szivarral együtt s kihajtaná a koszból, el lehet készülni rá, hogy párbafojni fog.

És mennyi veszedelem van a gépkocsik framodásában! Hány ember halt már meg, hány vált nyomorékká! Igaz, hogy ez ellen hoztak már szabályrendeletet, de csak azért, hogy meg ne tartsák.

És csak akkor hoztak szabályrendeletet, amikor már igen sokan meghaltak, vagy nyomorékokká váltak. Ez jellemzi legjobban a mi indolemeziunkat: addig, amíg vér nem folyik, amíg szerencsétlenség nem történik, meg nem mozdul semiféle hatóság.

S amikor már halált okoz a hőbort, szerencsétlenséget a közveszélyes bolondság, mi történik akkor?...

Az emberek komoly arecczal tárgyalják az eseteket, a kávéházakban, a klubokban és elmondják egymásnak, hogy jó volna valamit tenni a veszedelem elhárítására. Egyik másik újság esetleg vezérezikket is ír ellene. És ezzel vége. Az emberek is, a hatóságok is napirendre térnek s legfőlegb újra felháborodnak, ha a szerencsétlenség ismétlődik. De hogy társadalmi tömörülés, vagy szervezkedés gátolná meg a közveszélyes hőbortokat, arról szó sem lehet.

Éppen azért bizonyosra lehet venni a következőt: ma még mindenki felháborodással kiáltja: „Le a kalaptükrrel!” „Hatósági intézkedést kérünk!” Holnap pedig vígan tűzdelik a nők tovább is óriási tükkel a kalaptükrüket a hajukhoz és újra felháborodnak majd a lelkek, ha legközelebb megint kiszúrták valakinek a szemét. De a kalaptükr azután is meg fognak maradni.

(t.)

Kérjük azokat a t. ez. vidéki előfizetőket, kiknek előzetése június 15-ével lejárt, hogy a lap megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Lakohelyváltás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új címüket idejelen közöljék velünk. Minden erre vonatkozó bejelentéshez szüksége van a kiadóhivatalnak egyúttal arra a czimszalagra is, amelylyel az előfizetett példány a legutolsó tartózkodás helyére ment. Külföldre való költözködés esetén kérjük a portókülönbözet megtérítését is.

Nyáron az egész furdó-évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodásuk helyét.

A főváros környékén levő nyaralókba idején, pontosan vitetjük a lapot.

NAPIREND. Napár. Szerda, június 23. — Róm. kath.: Ediltrud. — Prot.: Ediltrud. — Görög-ország: Jun. 10. Antonia. — Zsidó: Thum. 4. — A nap fél reggel 4 óra 3 perczkor, nyugszik este 8 órakor. — A hold két órelőtt 4 óra 26 perczkor, nyugszik éjjel 11 óra 44 perczkor.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.

A közoktatásügyi államtitkár fogad délben 12 kor.

A fővárosi közgyűlés d. u. 4 órakor.

A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása. Nyitva 9 órától 6 óráig. Belépődíj 1 korona. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kisgyőrtér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—6-ig. — A Közlekedési Múzeum 2—6 óráig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 3—6-ig.

Személyi hír. Erzsébet bajor hercegnő, férjezett Seefried grófné tegnap este hűgának, Augustia főhercegnőnek meglátogatására Budapestre érkezett. A hercegnő ma megtekintette a várost s volt a Nemzeti és a Szépművészeti Múzeumban. Budapest Erzsébet hercegnő valószínűleg két napig maradt.

József főherceg és családjának nyaralása. József főherceg e hónap 24-én családjával és egész udvari kíséretével a nyugati pályaudvarról külön udvari vonattal Kistapolcsányba utazik, ahol a nyár legnagyobb részét fogják tölteni. József főherceg tegnap este automobilon Kisjenőre érkezett. Reggel Gyulára ment, ahonnan tovább utazik.

Öröm a spanyol királyi házban. Madridból jelentik, hogy *Viktória Eua* királynőnek ma reggel 6 órakor La Granjában leánya született. Ez a királyi pár harmadik gyermeke. Az első *Alfonz* herceg trónörökös 1907. május 10-én, a második *Jayne* hercegnő, 1908. június 23-án született. Az újszülött hercegnő keresztapja *Frigyes* főherceg lesz.

Az abruzzói herceg expedíciója. Rómából jelentik, hogy az abruzzói herceg expedíciójáról most érkezett az első hiteles hír. Allahabadból ugyanis távirat érkezett, amely szerint a hercegnek május 20-án sikerült a Himalaja-csoport Karakorom heglánczának K 2 nevű hegyének fele magasságáig eljutni, vagyis egy héttel hamarabb, semmint tervezve volt. Ez a hegy 8610 méter magas. A K 2 nevet Montgomery ezredes adta neki. Az angol földrajzi társaság ugyan Godiru Austin angol tiszt tiszteletére, aki a Karakorom heglánczot háromszögelt, az ő nevére nevezte el, de turdományos körökben mégis az előbbi nevet használják.

Kitüntetések. A király Duka Marczel királyi tanácsos, pénzügyi főtanácsosnak és kataszteri helyszínelési felügyelőnek saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezése alkalmából hosszú, hű és buzgó tevékenysége elismerésül a miniszteri tanácsosi címet, *Tilmann* Lajos kir. tanácsos dohánygyári igazgatónak saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezése alkalmából sok éven át teljesített hű szolgálataiért ugyancsak a miniszteri tanácsosi címet adományozta. A király *Uray* István királyi tanácsos, dohánybevéltő felügyelőt a VI. fizetési osztályba nevezte ki és *Báibányi* Gyula és báró *Natorp* Tivadar pénzügyi tanácsosoknak a pénzügyi főtanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

Izabella főhercegnőnek köszönete. Pozsony város közönsége, valamint a Szent Erzsébet Gyermekotthon-Egyesület is fölíratban fejezte ki hódolatát és köszönetét *Izabella* királyi hercegnőnek azért a fáradhatatlan buzgalomért, melyet a gyermekotthon létesítése érdekében kifejtett s azért, mert ő felségének megjelenését a megnyitónapon készkötölte. *Izabella* királyi hercegnő kamarai elöljárójától, gróf *Cappy* Fülöpöt most a hódoló fölíratra a következő válasz érkezett:

Izabella hercegnő ő. es. és királyi fensége az egyesületnek e hónap 14-éről keltezett fölíratával kifejezett köszönetéről tudomást venni méltóztatván, engem egyúttal megbizni kegyeskedett az egyesület igen tisztelt vezetőségét az iránt biztosítani, hogy ő. es. és királyi fensége mindig őszinte örömmel ragadta meg az alkalmakat, valahányszor kínálkoztak arra, hogy a Szent Erzsébet-Gyermekotthon eszmájének megvalósítására közreműködhessek. Különös öröme szolgáló az ő. es. és királyi fenségének készkötölni az oly hazafias és emberbaráti célt szolgáló egyesület részére az általa létesített gyermekotthonnak az ő. es. és apostoli királyi fensége, legkegyelmesebb királyunk és urunk által való személyes megnyitás különös kitüntetését. A jövőre is különös jóindulatáról és érdeklődéséről, valamint készséges támogatásáról biztosítva az egyesületet, ő. es. és királyi fensége teljes és eredményes sikert kíván további működésére. Főltorony, 1909. június hónap 19-én. A kamara elöljárója: gróf *Cappy* Fülöp.

Falk Miksa emlékezete. A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének elnöke, dr. *Heltai* Ferenc, ma az intézet nevében beadványt intézett a fővárosi közmunkatanácshoz, amelyben kéri, hogy dr. Falk Miksának, a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete volt érdemes elnökének neyét egy utcánévvel örökítse meg.

A diplomácia köréből. A király báró *Lederer-Tattner* Gtő I. osztályú követéségi titkárnak, saját kérelmére történt időleges nyugalomba helyezése alkalmával a II. osztályú követéségi tanácsosi címet adományozta, továbbá lovag *Grigorcea* György bukovinai tartományi kormányzósági kerületi biztosa fizetetlen követéségi attachévé nevezte ki.

Külföldi szakértők Budapestben. Sir *Thomas Oliver*, az angol belügyi kormány iparregésztségi szakértője, H. *Helger* newcastli egyetemi tanár kíséretében a magyarországi iparregésztségi állapotok tanulmányozására Budapestre érkezett. Sir *Thomas* útjában a kereskedelmi kormány képviselőjében *Szántó* Menyhért miniszteri osztálytanácsos és *Gally* Marczel királyi iparfelügyelő kísérik, kikhez mint a magyarországi ölméregzősek ismerője, dr. *Chyzer* Béla máv. felügyelő csatlakozik.

Báró Fejérváry Géza királyunk vendége. Báró *Fejérváry* Géza, a magyar darabont testőrség parancsnoka, ma este Bécsbe érkezett, ahol tiszteletére e hó 24-én a *Mária Terézia* rendjellel 50 év előtt történt kitüntetésé alkalmából nagy ünnepségek lesznek. A királyi rendeletére báró *Fejérváry* Gézát udvari fogat várta a pályaudvaron, mely a *Burgha* hozta, hol az uralkodó intézkedésére a testőrségi parancsnok bécsi tartózkodásának idejére laborszály áll rendelkezésére.

— **A ferenczrendiek új főnöke.** A Szent Ferencz-rend magyarországi főnökévé a rend tanácsa páter *Bendis Valeriant* választotta.

— **Györgye.** György, szerb extrónöröknek még trónörökös korában az volt a felfogása, hogy az ember annyit ér, amennyi keletlenségét tud szerezni embertársainak. Most, hogy már nem várományosa a trónnak, még inkább hódol ennek a felfogásnak s alig van hét, hogy valami keletlenséget ne okozzon. Belgrádból most azt jelentik, hogy *Okánovic* őrnagy, akinek már számtalan konfliktusa volt György herceggel, könyvet ír, amelyben hiteles adatok alapján el fogja mondani György hercegnek *összes viselt dolgai*. Okánovic kijelenti, hogy miután senkitől sem tudott elégtételt kapni a herceg támadásai ellen, csak ez az egy mód kínálkozik neki arra, hogy a rágalmak ellen védekezzék. A könyvből minlenki meg fogja tudni, kinek van igaza. Szerbia hamis barátainak-e, akiknek élén György herceg áll, vagy pedig az összeesküvőknek, akik a Karagyorgyevicsokat visszaszerezték Szerbia trónjára.

— **A nagygyakorlatok.** A hadügyminisztériumban most fejezték be az idei nagygyakorlatokra vonatkozó előmunkálatokat. A nagygyakorlat ideje augusztus vége és szeptember hó 11-ike közé esik és mint már köztudomású, Morvaországban, Iglau város környékén fogják megtartani. Körülbelül ugyanebben az időben tartanak a honvédség bevonásával, csapatgyakorlatokat azoknak a hadtestparancsnokságoknak területén, melyek az ugynevezett király-manőverben nem vesznek részt. A morvaországi nagygyakorlatban a krakói, a bécsi és leitmeritz-i hadtestek egy része kerül össze, a melynek azután fokozatosan előbb dandárgyakorlatot, azután hadosztálygyakorlatot és végre a hadtestek szembeállításával nagygyakorlatot végeznek.

Az idei királygyakorlatnak alapfogalmai a gyakorlati és humanitárius szempontok keresztülvétele. Nagy arányokban fogják alkalmazni az idén a gépfegyvereket; minden gyalogezred keretében egy-két gépfegyver-osztály vesz részt a gyakorlatokban. Nevezetes eseménye lesz a királygyakorlatoknak, hogy a tüzérség az alkalommal már teljesen el lesz látva az új szerkezetű ágyúkkal, a melyeknek segítségével a gyalogság és tüzérség közös lövőgyakorlatokat fog tartani. Ennél a gyakorlatnál a hadsereg csaknem minden ezredéből jelen lesz egy-két száz, hogy az együtt való működés módját és hatását tanulmányozzák. Nagy mértékben fokozott szolgálatot fognak végezni a telefon-, táviró- és optikai jelzőállomások, a kerékpáros csapatok, az automobil- és léghajó-osztályok, melyeket különösen a felderítő szolgálatban fognak az alkalommal kipróbálni. Különösen érdekes lesz az automobil-esztrak működése, mert a hadvezetés erre az alkalomra az osztrák önkéntes motocyklista-esztrakt is bevonja a királygyakorlat körébe. Nagy gondot fordítanak ezenkívül az egészségügyi intézkedésekre is, melyeknek különös feladata az lesz, hogy a csapatok erejének kimérsére minden módot megadjanak a parancsnokok számára. Ez különösen a bevonuló tartalékosok és póttartalékosok szempontjából fontos, akiket a fizikai munka fokozatos növelésével akartak a nagygyakorlat fáradalmaitól lassanként és rendszeresen hozzászoktatni. A királygyakorlatok csak az 1., 2. és 9. hadtestet fogja foglalkoztatni, a többi hadtest rendes csapatgyakorlatot tart a területen levő rendes honvédséggel együtt, a szerajevói hadtest pedig a zürichi katonai parancsnoksággal tart külön gyakorlatot a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva. A lovashadosztályok gyakorlatában az idén a bécsi és a krakói lovashadosztályt fogják csoportosítani, ezenkívül a 7. lovashadosztály, az első magyar honvéd lovashadosztárral, a temesvári lovashadosztály parancsnokság vezetésével külön gyakorlatot tart. A többi lovashadosztály minden hadtestparancsnokság területén a helyi gyakorlatban vesz részt.

— **Tarnovska grófnő póré.** A velencei törvényszék november 4-ére tüzte ki a végtagyalást Tarnovska Mária grófnő bünpörében, aki ezinkostársával eltette láb alól gróf Komarovszkit. A végtagyalás előreláthatólag három hónapig fog tartani. Sok orosz ügyvéd jelentkezett, hogy védelmezni fogják honfitársaikat.

— **Bajtársak találkozója.** Enhüber József főlkéri bajtársait, akikkel résztvett a szolferinói és magental csatákban, hogy június 24-én a megígért találkozó jelenjenek meg. Addig is jelentkezzenek a Széputca 4. számú házban a portánál.

— **Változás a bécsi nuncziatura személyzetében.** A bécsi pápai nuncziatura eddigi udítórejé, msgr. *Nicotra*, családi körülményeire való hivatkozással fölmentést kérte állásától és már a legközelebbi időben hazautazik szülőföldjére, Szicziánába. *Nicotra*, aki előbb Brüsszelben, majd Münchenben volt udítóre, Bécsben pedig már hat év óta töltötte be állását, hír szerint nemsokára előkelő pozíciót kap a római kuriánál.

— **Petőfi szobra Pozsonyban.** A pozsonyi Petőfi-szoborbizottság Broly Tivadar elnökletével ma ülést tartott. A szobor Radnai Béla mintája alapján készült Carrarában és a Triscornia márványfaragó cég 29.000, Radnai Béla pedig 26.000 koronát kap.

— **Megfeneklett hajó.** A Martinolies, iussini hajóállalkozó cég „Klió” nevű gőzöse tegnapelőtt Comaricánál a dalmát parton a Kamjaci sziklazátonyon megfeneklett. A hajó tele volt cemenettel és nagy sebességgel fogva lesüllyedt a sziklazátonyra, amely felekén röst ütött. A baleset után hajnalban a „Klió” parancsnoka észrevette a Cattaróból Fiuméba tartó „Pannonia” gőzöst és vészjeleket adva, magára vonta annak figyelmét. A magyar-horvát hajózársaság gyorsgőzöse utirányt változtatva a szerencsétlenül járt hajóhoz közeledett, de utközben már találkozott a „Klió” parancsnokával, aki mentésnek ment eléje, hogy segítséget kérjen. A „Klió” már ekkor 80 cm-nyi magasságban megtelt vízzel s így a „Pannonia” meg sem kísérelhetette a zátonyról való levontatását, ami különben is hiábavaló próbálkozás lett volna. Zárba érve, a „Pannonia” jelentést tett a révkapitányánál a balesetről, mire segítőgőzösöket rendeltek ki és ezeknek, miután a vizet kiszivattyúzták a hajó belsejéből, sikerült a gőzöst leszábadítani a zátonyról.

— **Iskolai ünnepség.** Szép ünnepség volt ma délelőtt a VIII. kerületi Práter-utcai polgári leány- és kereskedelmi iskolában, ahol a növendékek, szám szerint 750-en, meleg és őszinte lelkesedéssel üdvözölték az intézet igazgatóját, dr. Lengyel Alajost, nevenapja alkalmából. Az ünnepelt igazgató meghatottan köszönte meg a leányok kedves megemlékezését és kitartásra, hazafiasságra és buzgó munkásságra intette őket. A növendékek üdvözlését megelőzőleg a tantszék tagjai köszöntötték a köztisztviselőben álló igazgatót.

— **Véres diáküntetés.** A krakói egyetem sok diákja és hallgatója tüntetést rendezett Puzyna bíbornok ellen, amiért nem engedte meg, hogy Slovaek nemzeti költőt a Vavel-kriptában temessék el. Lovasrendőrség ugratott a tüntetők közé és kardlappal verte szét a diákokat, akik közül sokan megsebesültek. Az egyetemi hallgatók revolverekből többször lövöldöztek a levegőbe.

— **Jubiláló postaellenőr.** Viz Árpád postaellenőr kártársai és tisztelői huszonöt éves szolgálati jubileuma alkalmából meleg ünneplésben részesítették. Egyik kártársa, Martinka József segédellenőr megfestette arcképét, amelyet meleghangú beszéd kíséretében lepleztek le. A jubileum alkalmából banket volt, amelyen számos felkőszöntő hangzott el.

— **A gyilkos kalaptű.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap egy omnibuszon: egy hölgy hatalmas kalaptűjével kiszurta egy fiatal ember szemét. A szerencsétlen ember Budán a Krisztinavárosban ült föl az omnibuszra, amely közönséggel zsufoltság megtelve döcögött át a Lánchidig. A fiatal ember itt le akart szállni és udvariasan megkérte az előtte álló hölgyet, hogy engedjen helyet. Az asszony a fiatal ember szavaira hirtelen megfordult és ekkor történt, hogy óriási kalaptűjéből messze kiálló még lehetetlenebb kalaptűje *belefurúzott a fiatal ember jobb szemébe*. Leírhatatlan zavar keletkezett, az emberek borzadva ugráltak le a kocsirol, az asszony pedig ájultan rogyott össze. A megsebesült fiatal embert még aznap megoperálták, de eredmény nélkül, mert jobb szemére megvakult.

— **Egy postamester ünneplése.** Szamosújvárról jelentik: Abból az alkalomból, hogy *Temesváry István* szamosújvári postamestert a király az arany érdemkereszttel kitüntette, e hó 20-án Szamosújvárra érkezett *Dernyei* kolozsvári posta- és táviróigazgató több főtisztviselő kíséretében, hogy az érdemrendet az ünnepeltnek személyesen nyújtsa át. A város közgyűlési termében nagy-számú közönség jelenlétében az igazgató szép beszéd kíséretében feltűzte az érdemkeresztet *Temesváry* mellére. Délben a Koronában száz terítékű társasbéd volt.

— **A peredi csata 60-ik évfordulóján.** Szép, hazafias ünnepet rendeztek, mint nekünk írják, most vasárnap Pereden a peredi csata hatvanadik évfordulóján. Ott volt Pozsonymegye alispánjának vezérlete alatt a közel és távoli vidék értelmisége, ott voltak a testületek s a nép beláthatatlan tömege. Már reggel fél négy órakor bejárta a nagyszombati hadastyán-egylet zenekara a község utcáit, jelezve az ünnep kezdetét. Fél tíz órakor volt az ünnepélyes istentisztelet, melyet a templom gyönyörű új főoltárának felszentelése előzött meg s a felszentelést Holéczy Ignác tallói esperes végezte. Ennek végeztével megindult a menet az ünnepély helyszínre, a honvédelem felé, községenként rendezve a legpéldásabb rendben. Az emlékoszlop körül talán még soha sem szorongott annyi nép, mint ezen a napon. A Himnusz elnéklése után fellépett a szépen díszített, rögtönzött szószékre Pered községének plébánosa, Ribány Olivér, az ünnepet előkészítő bizottság ügyvezető elnöke s elmondta az ünnep jelentőségét méltató ünnepi beszédet. Ezután Kovács Alajos negyedi ref. főtanító szavalt a „Talpra magyar!”-t hatásosan. Következett dr. Erdélyi László, O. S. B. történelmi értekezése ezen cím alatt: „A pered-zsigárdi csata és jelentősége”, felolvasta Péter József áll. iskolai igazgató Vágsellyéről. Most Tóth Kálmán deákii ref. esperes rokonzenes alakja jelent meg az emelvényen, a kiváló szónok elszavalt a brányi Emil „Mi a haza?” című gyönyörű költeményét nagy hatással, végül a koszorúk letétele következett. Az első a galanthai járás főszolgabírája, Jandly Döbrentei Sándor tette le a járás nevében az emlék lépcsőzetére s utána az egyletek, a községek koszorúit nyertek elhelyezést, mindegyik néhány lelkes szó kíséretében. A koszorúk letétele után az egész közönség elénekelte zenekísérettel a Szózatot.

— **Tanfelügyelők kongresszusa.** Az ország különböző részein működő tanfelügyelők ez év szeptember havában Budapesten kongresszusra gyűlnek össze, amelyen meg fogják vitatni mindazon nagyjelentőségű kérdéseket, amelyek a népoktatási reformnak a végrehajtásával összefüggésben állanak. Az előkészületeket Maecskássy S. tanfelügyelő vezetése mellett most folytatják rendkívül serényen.

— **Borzalmas gyilkosság.** Vértagyasztó gyilkosság híre érkezik Nyiregyházáról. A szabolasmegyei Gyulaházán, a község határában meggyilkolva és borzalmasan elcsontítva találták Kornyá Balázs munkásember József nevű tizenhárom éves fiát. A *gyanu Jónás* Antal jómódu ottani gazda és husz éves fia, *Jónás* Lajos ellen irányul. A gyermek kondása volt Jónáséknak s a falu végén őrizte gazdája sertéseit. Két malacz valahogyan elhullott a csordából s ezen annyira felbőszültek Jónás Antal és fia, hogy holtra verték a gyermeket, megcsontították a hulláját. *Leválták az orrát, fülét, kezét s a kis holttestet aztán bedobták az utszéli árokba*. A gyilkosságnak tanúi is voltak: Felberman Mór és fia gemzei lakosok s ők vezették nyomra a hatóságot. Érdekes, hogy Jónásék közvetlenül a gyilkosság után résztvettek egy lakodalmon s azután is nagy mulatságot esaptak. A nyiregyházi ügyészség rendeletére letartóztatták Jónás Lajost. Az apját egyelőre szabadlábban hagyják, de *valószínű*, hogy ő is börtönbe kerül hamarosan.

— **A kártya.** Pétervározt játszódott le az alábbi kártya-tragédia. A Sándor-ezred egyik tiszt-helyettese tegnap a görög templom előtti parkban revolverével szívenlőtte magát. A tiszt-helyettes Szorulowszki Nikolaj őrnagy fia, aki szenvedélyes kártyás volt, minden pénzt elveszítette, sőt adósságokat is csinált, miknek megfizetésére záros határidőig becsületszóval kötelezte magát. Atyjához fordult pénzbeli segélyért, amit azonban nem kapott meg, mire revolveréből anyjára lőtt. A golyó szerencsére nem talált. Aztán elrohant hazulról és levelet küldött anyjának azzal, hogy egy órán belül a görög templom parkjába, ahol várakozik, feltétlenül juttassa el hozzá a kivánt összeget. A megrémült anya teljesítette is a kérést, hanem a szolgál, akire a pénz elvitelét bízta, tévedésből egy másik templom kertjébe ment. A fiatal tiszt-helyettes, amikor az egy órányi idő elmúlt, szívébe röpítette a golyót és *szörnyethalt*.

— **Siegel Elza gyilkosát elfogták.** Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy New-Yorkban meggyilkolták Siegel Elza hittérítőnőt, Siegel német származású tábornok unokahugát. Ma már az a hír érkezik a kábel útján, hogy a gyilkossággal gyanúsított *Le-Hong* — más néven Leon Vilmos — nevű kínait sikerült letartóztatni. Kiesi hija, hogy a gyilkos kínait meg nem lineselték. A kínaiak ellen különben is nagy az elkeseredés Amerikában. A nagy feltűnést keltő gyilkosságról, előzményeiről és szereplőiről még ezek a tudósítások érkeztek:

A fiatal leány két évvel ezelőtt kezdte hittérítői tevékenységét Kingstownban, a newyorki kínaiak városnegyedében, anyjának vezetése mellett. Akkor ismerkedett meg *Le Hong* kínai kereskedővel, akibe beleszeretett és aki az ő unszolására fölvette a keresztény hitet, levágatta czopfját és egészen amerikaiává vedlett át. Ez a kínai ember attól fogva sürün járt a katolikus templomba és mindig Siegel-Elza társaságában volt. Mikor Siegel ezt megtudta, szemrehányást tett nejének és leányának. Leon Vilmost pedig (ezt a nevet vette fel az egykori kínai kereskedő) több ízben kiutasította lakásából. Siegel Elza azonban hallani sem akart arról. Egy szakítson a kínaiakkal. Két hónappal a szülői házból való eltűnése előtt levelet írt Leonnak és ezt a levelet most a rendőrség megtalálta a kínai kereskedő szállásán. A levél így hangzik:

„Mintha elhidegültél volna tőlem. Gondolj reá, hogy milyen áldozatokat hoztam érte. Szakitottam családommal, rokonommal és barátaimmal miattad. Ne hagyd el.“

Siegel az utóbbi időben egy chicagói jómódú fiatalemberhez akarta kényszeríteni leányát és az eljegyzés napja is ki volt tűzve. Ezért szökött meg a szülői házból a leány. Egy újabb távirat jelenti: Azokból a levelekből, amelyeket százszámra találtak a megszökött Leon lakásán, hihetetlen titkok derülnek napfényre az amerikai előkelő hölgyek romlottságáról. Kitént, hogy a legelőkelőbb társaságok ismert nevű asszonyai és leányai meghitt viszonyban voltak a kínai kereskedővel. Több jeltől a rendőrség azt következteti, hogy Leon hipnotizálta az illetőket. Újabb táviratok ezt jelentik: Siegel Elza szerelmével nemcsak Leont boldogította, hanem egyidejűleg Csugainnal, a kínai szálló tulajdonosával is viszonyt folytatott. Több levelet találtak, amelyekből kitént, hogy Siegel Elza, az utóbbi időben Leonnal való viszonyát fel akarta bontani, hogy Csugainnak a felesége lehessen. Leon, aki kedvesének ezt a szándékát megtudta, elárulta Csugainnak, hogy a leány neki is kedvese, mire a két kínai elhatározta, hogy megölik a leányt, aki mindkettőjüket megcsalta. Ugy látszik, hogy Csugainnak is része volt a gyilkosságban, mert annak a felfedezése után ő is eltűnt. A két kínait tegnap Amszterdamban, Newyork-államban elfogták. A rendőrség a kínai negyedben nagy előkészületeket tett, mert attól tart, hogy zavargások lesznek. Siegel Elza e hó 12-én Leonnal Baltimorban volt. A rendőrség azt hiszi, hogy a kínai leányt ott ölte meg és holttestét egy börtönben vitte Newyorkba. A letartóztatott kínai vendéglős azt vallotta, hogy ő szerette a leányt és nagy összegeket adott Leonnak, hogy a leányt neki engedje át. Csak pár nappal a gyilkosság előtt is több mint ezer koronát adott Leonnak. A két elfogott kínai egyike sem azonos Leonnal. Az elfogottak egyike már behíányította ártatlanságát, a másik pedig Leonnak ez ügyben többször említett barátja. A newyorki plutokrácia és előkelő világ köreiben óriási botrány készül, mert a rendőrség közzé akarja tenni azoknak az asszonyoknak és leányoknak a neveit, akik Leonhoz szerelmes leveleket intéztek. Londonból jelentik újabb, hogy newyorki értesítés szerint a rendőrség még most sem tudta közrekeríteni Leon kínai kereskedőt s a nyomok a paczific-partvidékre vezetnek. Egy kínai lap kiadója, akít a gyilkosság ügyében kihallgattak, azzal meategeti honfitársát, hogy nem ő, hanem az amerikai nők a bűnösök, akik mindenáron megakarják téríteni a kínaiakat.

— **Jäger Mari.** Jäger Mari bűnygyében a hőmezővásárhelyi rendőrség már a negyedik áldozat dolgában nyomoz. A negyedik áldozat ugyanis egy fiatal vagyonos gazda, ki rossz viszonyban élt a feleségével, ki azután Jäger Marit hívatta házához és a gazda még aznap meghalt. A nyomozás során a rendőrség félkilogramm szerecsikát talált Jäger Mari lakásán. Jäger Mari azt vallja, hogy a szerecsikát szepítő-szernek használta és a szegedi piacon vette. Az ügyesség elrendelte négy halott exhumálását, továbbá előterjesztést tett az igazságügyminiszternek a feltételes szabadságon levő Jäger Marinak Márianosztrára való visszazállítására iránt.

— **Furesa házasság.** Nem példátlan az alább elmondandó eset, de azért mégsem mindennapi s minden körülmények közt rendkívül érdekes. Melbourneből jön a hír, hogy egy *Ottway Claire* nevű jó családból származó nagyon esinos fiatal leány megismerkedett egy fiatalemberrel, aki a redwoodi püspök unokaficsencének mondotta magát. A barátságból szerelem lett, majd következett az eljegyzés és nemsokára rá az esküvő. A lakodalom után való uapon a fiatal asszony sürva rohant az anyjához. Egy óra múlva rendőrök jelentek meg az ifjú házaspár lakásán és a férjet letartóztatták, mert kiderült róla, hogy nem férfi, hanem nő.

— **Zivatar, jégeső.** Margitta környékén az éjjel zivatar volt és galambtojás nagyságu jég esett. A jég Bisztraufalu, Paptalva és Verzár községeket vetéscit tönkretette. — Dunagárdony községben nagy zivatar volt tyuktojás nagyságu jégesővel, mely az összes réti vetést elverte. A esajkárteret körülvevő föltésnek dunagárdonyi része fehér volt a jégesőtől, mely még ma is látható volt.

— **A nők és a katonai kérdés.** Érdekes ezikk jelent meg Kollmann Dező honvédelmadnagy tollából a „Magyar Katonai Közlöny“ legújabb számában. A cikk „A nők és a katonai kérdés“ czímen azt fejtegeti, hogy a nőknek, ha kenyérkereső pályákra lépnek, az érvényesülésig a férfakkal egyforma nehézségekkel kellene megküzdniük. A nőkre nézve ugyanis nagy könnyebbséget jelent, hogy míg a férfiaknak a katonai kötelezettség áll utjukban, ők ettől teljesen mentesek. Ha a védelmi kötelezettség egyenlő mértékben kötné le a férfit és a nőt, a kenyérkeresésben egyenlőbb feltételek lennének. E visszasságon kétféle módon lehetne segíteni. Az egyik az, hogy a kereső pályára lépő nőket visszatartanak az érvényesüléstől mindaddig, amíg a velük egykorú férfiak elöget nem tettek honvéddé kötelezettségüknek. A másik az, hogy a nők katonai segédszolgálatokra lennének alkalmazandók. Olyan teendőket végeznének az állam javára, amit a polgári életben is tennének. Szolgálatuk iródkában, kórházakban, gyógyszerházakban, katonai rak-tárakban, stb. Kollmann honvédelmadnagy ezikke ebben a tekintetben valóban uttörő minálunk. Franciaországban is történtek ilyen irányú felszólalások. Annál érdekesebb, hogy ez az idea nálunk most felmerült, mert csak két héttel ezelőtt tartottak a feministák nagygyűlést, amelyen tömörűk új élet-pályát ajánlottak a nők számára. Valószínű, hogy ezen a téren még igen sok bizari, de azért megvalósulható eszme fog felvetődni.

— **Lázító román író.** A Nagyszébenben megjelenő „Cará Nosztra“ czimű román lapban *Goga* román író fölszólítja a magyarországi románokat, hogy azon a napon, amikor *Ferencz Ferdinánd* trónörökös Színájába utazik, álljanak föl az erdélyi vasúti vonal mentén és lelkes tüntetésükkel juttassák eszébe a magyar trón várományosának, hogy itt Magyarországon három milliónyi elnyomott román nép lakik.

— **Új postagyűjtőhely a fővárosban.** Június hó 23-án a székesfővárosban, a VI. kerület Hajós-utca 1. sz. házban levő üzlethelyiségben a budapesti 6. sz. posta- és táviradékhivatal felügyelete alatt „Budapest gy. 60.“ megjelöléssel új postagyűjtőhely lép életbe.

— **Automobil-szerencsétlenség.** A német távirózászlóalj egyik autómobilja ma Maier-schweig mellett lezuhant az árokba. A kocsiiban ülő négy tiszt és két közember kirepült. Spretti és Grieg hadnagyok súlyosan megsebesültek.

— **Gyilkos szerelem.** Nagyváradon Mészáros József napszámos ma délután két revolverlövessel halálosan megsebesítette a vele vadházasságban élő Garajos Rózát, majd azután gyermekei szemeláttára önmagát lötte agyon. Az asszonyt haldokolva a kórházba szállították.

— **Új egyetemi szabályrendelet.** A budapesti és a kolozsvári tudományegyetemen mindezeideig esetről esetre döntöttek a hallgatók rendkívüli tanulmányainak és féléveinek beszámítása dolgában. E bizonytalan helyzetben kíván segíteni az az új szabályrendelet, melyet dr. Margitai Antal egyetemi tanácsjegyző szerkesztett és az egyetem tanácsa elfogadott. A tervezet, melynek czíme: „Szabályrendelet a hazai tudományegyetemen és a főiskolákon rendkívüli hallgatói minőségben töltött féléveknek, továbbá a külföldi egyetemeken és főiskolákon töltött féléveknek a a szabályszerű tanulmányi időbe való beszámítása körüli eljárás tárgyában“, az egyetemi tanács jóváhagyás végett fölterjesztette a kultuszminisztériumnak.

— **Bányászok katasztrófája.** Egy Déváról érkezett távirat nagy bányász-katasztrófáról hoz hírt. A Vulkán mellett lévő bányákban ma reggel bányalégrobbanás volt. A munkások közül hét meghalt, nyolcz könnyen megsérült. A bányatársaság távirati értesítése következtében ma délelőtt tíz órakor a hatóság kiküldöttel megérkeztek és megkezdték a vizsgálatot. Később érkezett távirat szerint a bányalégrobbanásnál még egy halottal konstatáltak és a könnyű sérüléseket szenvedett munkások állapota súlyosbodott. A hatóság a vizsgálatot még nem fejezte be.

— **A szegedi katolikus népgyűlés.** Az országos katolikus népgyűlést, valamint az eucharisztikus körmenetet az idén Szegeden tartják meg augusztus havában. Ez ügyben ma Szegeden járt Szentiványi Károly, a kath. népszövetség igazgatója is. Az ünnepségre mintegy 30.000 vidéki jön Szegedre, míg a nagygyűlésen Samassa bíberos és Majláth püspök elnökölnek.

— **Magántisztviselők tanácskozása.** A Magántisztviselők Országos Szövetségének tanácsa a nyári szünet előtt utolsó teljes tanácsülését tartotta dr. Kreutzer Lipót elnöklété alatt. Az időközben megürlt ellenőri tisztségre a tanács egyhangulag Salgó Béla tanácsagot választotta meg, míg a jegyzői állásokat későbbi időpontban fogja betölteni. A Szövetség elhatározta, hogy lépéseket tesz egy modern irodaberendezési kiállítás létrejötte érdekében, továbbá, hogy az osztatlan munkaidő és a nyári munkaidő megrövidítése iránt, valamint a malomtisztviselők szakcsoportja érdekében megindított akciót tovább is folytatni fogja. A nyári szünetre való tekintettel a tanács július, augusztus hónapokban tanácskozást nem tart, felhatalmazza a tisztikart az intézkedések megtételével.

— **Tiszából kifogott hulla.** Titelnél a halászkok ma egy 25—30 évesnek látszó férfi hulláját fogták ki a Tiszából, mely az orvosok szerint már három hónap óta lehetett a vízben. A hullát lefénnyképeztek és a vizsgálatot megindították.

— **Szepesiek kongresszusa.** A szepesiek országos kongresszusa augusztus 3-án lesz Iglón. A helyi bizottság tegnap alakult meg. Elén *Folgens* Kornél polgármester és *Münnich* Kálmán bányatanácsos, elnökök. *Bartsch* Gusztáv tanácsnok, *Fischer* Miklós gimnáziumi igazgató és *Wesselényi* Mátyás közjegyző alelnökök állanak. Ügyvezető elnök *Tolléry* Gyula szerkesztő, jegyző dr. *Pasvitz* Samu és *Sel-lenreich* Hugó. A kongresszusra az egész országból több száz szepesi érkezik.

— **Házasság.** Gróf *Jankovich* Aladár es. és kir. kamarás, v. b. t. t. és neje *Bombelles* Klótild grófnő csillagkeresztés hölgy fia, gróf *Jankovich* Iván jegyet váltott *Pejacseovich* Mária Agnes grófnővel, néhai gróf *Pejacseovich* Artur és neje, Mikó Anna grófnő leányával.

Gróf *Almásy* Dénes és neje, *Károlyi* Ella grófnő leányát, gróf *Almásy* Emmát eljegyezte gróf *Keclevich* Miklós, gróf *Keclevich* Gábor és neje, *Blaskovich* Clemence fia.

Gyulai *Gaál* Gaszton országgyűlési képviselő, somogy megyei nagybirtokos eljegyezte fíji *Fáy* László és neje, szül. fíji *Fáy* Vilma leányát, Vilmat.

Újabb *Pelzmann* Ferencz június elszejn déli tizenkét órakor tartja esküvőjét a Deák-terei ág. ev. templomban *Glück* Miezával, *Glück* Frigyes és neje, született *Helfenstein* Amália leányával.

Dr. *Petricu* Kornél, németborsáni királyi közjegyző eljegyezte *Karsay* Saroltát, *Karsay* Zoltán orvosa leányát.

Dr. *Dömény* Pál es. és kir. ezredorvos június 28-án tartja Nyitrán esküvőjét *Arpássy* Miezével, *Arpássy* Inre földbirtokos leányával.

Csömöri és zayugroczj *Zay* Dező Elemer huszárhadnagy eljegyezte Aradon marochai és felsőrepszezi *Hendrey* Aliezt.

A hatvani járásbírósg vezetője, *Rose* Gyula kir. táblai bíró és *Tanos* Janka, *Tanos* Pál, a kitanó író és felesége, szül. *Flieg* Eleonora leánya folyó hó 21-én kötöttek házasságot Péczelen.

— **Nászajándékok, jeggyűrűk legelőnyösebb.** ben Polgár Kálmán műörás ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerkesztők be. Nagy lépes album-éremek készítése.

— **A fuvaros-sztrájk.** A fuvarosok ipartársulata a dolgozó gazdákról statisztikát készített. E szerint tegnap az összes fogatoknak 70 százaléka munkában volt, azonban még egyetlen malomfuvaros sem dolgozhatott. Ma már a malomfuvarosok is, nevezetesen az automobil-vállalat, a Hoffmann-czégek, Szikossy-, Gattein-czégek, szintén befogtak. A Gattein-czég csupa vidékről jött kocsisokkal összes fogatain dolgozott, míg a főbbi malomfuvarosok csak tíz-tizenöt fogaton dolgozhattak. Ma már az összes fuvaroknak körülbelül 80 százaléka dolgozik. Tarcazi Lajos volt szak szervezeti titkár ma egy szállító-czég Tönökének közbenjárását kérte a fuvarosokkal kötendő megegyezéshez, az illető azonban kijelentette, hogy a fuvarosok a maguk részéről a sztrájkot befejezettnek tekintik és semmiféle tárgyalásba nem bocsátkoznak. Tegnap és ma többrendbeli erőszakosságok történtek, amelyekről a fuvarosok egyesülete jelentést tett a főkapitányságnak. A támadások a soroksári-uton, a nyugati pályaudvar raktárain, a Váci-uton, a Lehel-utczában, a Kőbányai-uton történtek, ezeket a helyeket a rendőrség megerősítette. Ma reggel 200 vidéki kocsis állt munkába s ma este újabb csapat érkezett a fővárosba.

— **Börtönből kiszabadult milliárdos.** Egy Newyorkból érkezett kábeltávirat hírl hozza, hogy Morse, volt milliárdos, a jégvárosok főszeszijének volt elnöke, akit jégkirály néven emlegettek, kiszabadult a börtönből, mert barátai százhuszonezer dollár óvadékot tettek le érte. Morse börtönbüntetése érdekesebb előzményei vannak. A múlt évi nagy amerikai pénzváltásban ugyanis olyan szerepet játszott, amely mindenkit fölháborított. Általában őt okozták sok zavarért. A sokszoros milliomos végül nemcsak hogy fizetésképtelenné lett, hanem bíróság elé is került. Elítélték tizenhat évi fegyházra. Ügyvédje azonban néhány hónappal ezelőtt kedvezést eszközölt ki számára. Morsennek ugyanis megengedték, hogy egy börtönőr kíséretében rendes polgári ruhában időnkint kimenjen a városba ügyeinek intézésére. Morse alaposan kihasználta ezt a szabadságot. Eljárt régi irodájába s igazgatótanácsai ülésen is elnökölt, de este a börtönőr kíséretében visszavert az ellátásába. Amikor a sajtó híreiről a kirándulások híre elterjedt, olyan felháborodást keltett az Egyesült Államokban, hogy a bíróság kénytelen volt Morsetől megvonni a kedvezést. Most óvadék mellett bizonyos időre szabadon bocsátották.

— **A francia lovászfűk sztrájkja.** Clemenceau miniszterelnök a lovászfűk sztrájkjának egy küldöttségét fogadta, amely megígérte a miniszterelnöknek, hogy csak törvényes eszközökkel fogja érvényesíteni béremelésre és a munkaviszonyok javítására irányuló követeléseit, a versenyeket pedig zavarni nem fogják. A két utolsó verseny tényleg rendezett folyt le s előreláthatólag a longchamps-i nagy verseny vasárnap zavartalanul fog végbemeni.

— **Kisiklott vonat.** Élesről jelentik, hogy a reggel Kolozsvarról elindult tehervonat egyik kocsija a bratkai alagútban kisiklott. Vársonkolyos állomásig a vonat a kisiklott kocsit a pálya mellett magával vontatta. Ennek folytán a kocsinak mind a két tengelye összetört, a kocsi tönkereződött és a pálya megrongálódott.

— **Életunt emberek.** Hosszu sora azoknak, akik megunva ezt az életet, önkézzükkel akarnak véget vetni szenvedéseiknek, ismét megnövekedett néhány halálasztással. A Kálvintéri templom kapujában mellbelőtte magát egy *Csernik István* nevű munkás, akiről nem tudni, miért akarta elölni magát az életet. Egy másik, *Várady István* huszonegy éves jogász Leteg. Nehány hét előtt mellbelőtte magát a Csarnok-szállodában és ma újra magára fogta a fegyvert. A Fácán-uton kézszer a hasába lött, de ezáltal sem halt meg. A bécsi kapunál is találtak egy öngyilkost, akinek azonban sikerült megölni magát. Beszállították a benczei intézetbe és megindították a nyomozást a kiléte iránt.

— **Leszurta fiát.** Petkucz György holdmészes gazda vasárnap egy lakodalom alkalmával agyonzurta fiát és a büntetését való félelem miatt ma felakasztotta magát.

— **Családi okok miatt.** Vágó László hatvan éves főerdész — így jelenti ezt egy Keoskemétről érkezett távirat — az éjjel a nyíri erdőesős házában agyonlőtte magát. Vágó gazdag ember volt és családot hagyott hátra. Tettének oka ismeretlen. A városi tanács azonnal összeült, hogy a főerdész által kezelt s a város tulajdonában levő 8000 holdnyi területű erdőesős hivatalában rovacsolást tartson. Azt hiszik, hogy tettét családi okok miatt követte el. — Vágó László főerdész öngyilkossága folytán Keoskemét város tanácsa ma rendkívüli gyűlést tartott, amelyen Kada polgármester bejelentette, hogy számos panasz és névtelen feljelentés érkezett hozzá a főerdész ellen, mire megindította a nyomozást, melynek folyamán konstatálták, hogy az erdőesős kezelésében, művelésében, a faállományban, az alkalmazott erdőőrök és mezőőrök illetményei és az elszámolás tekintetében a legnagyobbok rendtelenségek, visszaélések és hiányok voltak és vannak. Miután évtizedes rendtelenségekről van szó, a kár összegét megállapítani eddig lehetetlen volt. A vizsgálatot erőlyesen folytatják.

— **Hamis pénz Kispesztén.** A rendes fufanggal csaltak ki asszonyok valódi pénzt hamis pénzekkel. Jó pénzért jóval több hamis pénzt ígérték s akik lépve mentek, de becsapódtak, panaszukkal a rendőrségre mentek. Ennek alapján a rendőrség letartóztatta *Tóth László*-t, szül. *Zahonyi Teréz* 36 éves lajosmizsei, *Székely János*-t, szül. *Gáspár Anna* 30 éves kispesztői, *Gáspár András*-t, szül. *Béres Anna* 37 éves kispesztői lakosokat; a károsultak: *Greguss Gergely* kispesztői bankszolga, kára 1400 korona, *Mészéri Gergely* kispesztői földműves, kára 500 korona, *Mladonczky Pál* kispesztői napszamosasszony, kára 400 korona, *Tóth Lajos* napszamos, kára 400 korona.

— **Pusztító tűz.** A múlt éjjel Watwil községben (st. galleni kanton) számos olasz által lakott ház lángba borult. A tüzet csak igen későn vették észre. Az égő házból való menekülésnél hat olasz életveszélyes sebesülést szenvedett. Ma reggel a romok alól tíz halottat húztak elő. Attól tartanak, hogy még többen életüket veszítették. A tüzet valószínűleg vigyázatlanság okozta.

— **Büntetés elől a halálba.** Pap László püji illetőségű kereskedő, ki bélyegekkal hazáit Marosújvárról, az ottani csendőrség letartóztatta. Nagyobb összegű készpénzt és 1600 korona értékű bélyegét találtak nála. A csendőrség a nyomozás folytatása végett Papot Szászvárosra kísérték, mert előzőleg már ott adott el bélyegeket. A csendőrség Papot Mikó Avram udvarára vitték és miattal Mikó kihallgatták, Pap hirtelen revolvért vett elő és agyonlőtte magát.

— **A mentők működése.** A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület május havában összesen 2096 esetben teljesített szolgálatot. Első segítségben részesített 1052 egyént, betegszállításokat végzett 794 esetben, mozgósított gyanút vonult ki 229 esetben és téves jelentés alapján 20 esetben. Első segélyben részesült 732 férfi, 268 nő és 53 gyermek. Nappal 718, éjjel 335. A folyó évi működés főösszege: 8811. Az egyesületet fenntartása óta összesen 260.976 esetben vették igénybe.

— **Az Amerikai Park.** Az Amerikai Park igazgatóságának kérésére a társasági vállalat a közönség kényelme érdekében újítást léptetett életbe, arannyiben a tegnapi naptól kezdve az összes társasági egészen az Amerikai Park kapujáig közelednek. A társasági egész az egész éj folyamán a közönség rendelkezésére állanak.

— **Halálozás.** Giczei *Giczei Lajos* nyugalmazott miniszteri titkár, a magyar aszfalt r. t. volt igazgatója június 21-én életének 54-ik évében Budapesten meghalt.

— **Eskenasy Illés,** a Dunagőzhajózási Társaság igazgatója ma hirtelen meghalt.

— **Id. Huszka Gyula** nyug. községi jegyző, a cinkotai 69. hitv. ev. egyház felügyelője életének 59-ik évében elhunyt.

— **Ózveggy dabasi Halász Vinczéné,** szül. dabasi Halász Vilma június 16-án, életének 69-ik évében elhunyt.

— **Balászfalvi Kiss Béla** életének 70-ik évében meghalt Keoskeméten.

— **Bilkei Górsó Sándor** parasznai gör. szert. kath. lelkész élete 38-ik évében június 19-én meghalt Parasznán.

— **Rendőri hírek.** Kis bűnösök. A rendőrség letartóztatta *Rosenberg Mór* 27 éves sifősegédét, aki Elemér-utca 30. számú lakására felelt egy magával tehetetlen, hülye nő s az ellen erköletelen merényletet követett el. — Letartóztatta a rendőrség *Bekó Béla* 47 éves rikkanest, akit a „A Nap” című lap kiosztói jelentették fel sikkasztás miatt. Bekó hitelbe kért lapot, a lapokat eladta és a pénzzel megszökött. Kiderült, hogy kétrendbeli lopás miatt körözik. — Letartóztatta végül a rendőrség *Rózsa Miklós* 25 éves kereskedősegédét család kísérelte miatt. Rózsa felment dr. *Kovács József* József-közt. 50. sz. lakására azzal, hogy a doktor megbizta, hogy vigye el neki egy vendégülbe a felöltőjét és esernyőjét. Dr. Kovács azonban véletlenül esernyővel ment el hazáról, a dolog gyanusnak tűnt fel a

doktor háznépe előtt a rendőrt hívak, ki Rózst bevitte a rendőrségre. Itt aztán kiderült a család. — **Betérés.** A vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki. *Treumeer János* hátszegi szül. 19 éves csapos ellen, aki e hónap 10-én állkulesal felnyitotta. *Pollák Arnold* koresmáros Rökk Szilárd-utca 14. sz. alatt lévő üzlethelyiségét s onnan egy aranyórát s 20 korona készpénzt ellopott. A rendőrség nyomozza. — **Lopás a fürdőben.** A Lukács-fürdőben e hónap 19-én állkulesal felnyitották *Szabó Sándor* honvédőrmester kabinját s onnan egy pénz-tárcsát, 73 korona készpénzt, egy női brilliásgyűrűt s több más női és férfi-ékszert elloptak. A rendőrség nyomozza a tettest. — **Dunába fullt.** *Schüsztler Mihály* 25 éves napszamos e hónap 10-én Nagymarosnál a Dunába fullt, Holtteste a vízben elmerült.

x **Ha gyermekét egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént.** Ne vezettesse magát félre az utáztatoktól.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A mozgópostásné.** (Bemutató-előadás a Budai színházban). Ma este került először színre a Budai színházban *Guthi Somán* „A mozgópostásné” című boházata. A Smólen Toni, Mádi zsidó és még egy eereg boházatnak népszerű szerzője ezuttal is vidámságot hozott a színpadra. A mozgópostásné szerény postahivatalnok felesége, ki szerelmével kilenc embert boldogít egyszerre. Ezek között volt Kövér Ábris is, aki rokona, Lakatos miniszteri tanácsos nevét használva ismerkedett meg a kikapós asszonnyal. Egy találka alkalmával a mozgópostás meglepte feleségét udvarlójával. A fufangos asszony rosszullett színlelvé orvosként mutatott be udvarlóját férjének. Kövér Ábris kénytelen volt orvoságot rendelni, melytől az asszony rosszul lett és halálszejtelmeztől gyötörve meggyón férjének. Később ugyan kitudódott, hogy az orvosság kőményes víz volt, az asszony jobban is lett, de a mozgópostás a féltékenységtől úgyve Lakatoséhoz rohant és az ártatlan embert beárulta a feleségének. Az anyós, ki különben sem szerette vejét, rábirta a leányt, hogy otthagyja férje lakását és hogy váljon el tőle. A további események folyamán a fiatal asszony kibékül urával és boldogságuk teljes lesz, mert Lakatos beugraszta Kövér Ábrist, hogy feleségül vegye a házastárs anyóst.

Mindezek az események igen mulatságos epizódokat teremtenek és a szerző ismert színpadi rutinja gondoskodik arról, hogy ötletes fordulatokkal állandó derűtségben tartsa a közönséget. Nagy segítségére vannak a szerzőnek a szereplők, kiknek összájtéka kifogástalan volt. A czimzerepet *Haraszthy Miczi* játszotta azzal a diszkrét finomsággal, mely e fiatal és kiváló művésznő minden alkítását jellemzi. Igazi kabinet-alakot csinált egy vidéki ficsurból *Latabár. Bánházy Teréz* és *Déri Rózi* ezuttal is kifogástalan játékkal járultak hozzá az előadás sikeréhez. *Kádas Mariska* egy fiatal leányt játszott bájos közvetlenséggel. *Virág* a mozgópostás és *Szeghő Kövér Ábris* szerepében érdemelték ki a közönség elismerését.

A felvonások után egy a szerzőt, mint a szereplőket sokszor kitapsolta a közönség.

(*) **Mikszáth Kálmán jubileuma.** A Mikszáth Kálmán 40 éves írói jubileumának megünneplésére alakult végrehajtóbizottság ma délután a Tudományos Akadémia képestermében ülést tartott *Beöthy Zolt* főrendiházi tag, egyetemi tanár elnöklésével. Az elnök az ülés megnyitása után üdvözölte a Mikszáth-jubileum megünneplésére már korábban megalakult női bizottság megjelent képviselőjét *Zsilinszky Mihálynét*, aki a nőbizottság nevében megígérte, hogy a végrehajtóbizottság minden irányban számíthat a női bizottság támogatására. Ezután jelentette az elnök, hogy gróf *Apponyi Albert*, akit a nagybizottság elnökévé választottak meg, szívesen megígérte a nála járt küldöttségnek, hogy a bizottság munkájában részt vesz és a nemes és hazafias ezelt minden tőle telhető eszközzel támogatja. A bizottság ezután a következő tagokkal egészítette ki magát: dr. *Bárczy István* polgármester, dr. *Hellai Ferencz*, *König Gusztáv*, dr. *Nagy*

Ferencz, dr. Baghy Gyula, Neugebauer László és Rust József. A női bizottságot ismételtén felkérlik, hogy több küldöttel képviseltesse magát a végrehajtó bizottságban. A hölgybizottság tagjain kívül Emich Gusztávnét és Wodianer Arthurnét is megkérlik, hogy a végrehajtó-bizottságot működésében támogassák. Majd a nagybizottságot egéztették ki. Sebők Zsigmond bemutatta a felhívást, amelyet a végrehajtó-bizottság a vidéki irodalmi társaságokhoz intéz és amelyben felhívják őket Mikszáth-ünnepségek rendezésére, valamint arra, hogy a fővárosi ünnepségeken képviseltesék magukat. Ezután tárgyalta azt a tervet, hogy a nemzet ajándékából visszavásárolják a Mikszáth-család ősi birtokát, amely Nórádmegyében, Pusztaberken és Borosbényben van. A birtok ez idő szerint a nyitrai takarékpénztár tulajdona és a takarékpénztár a 140 holdnyi birtokra már opcióit is adott a végrehajtó-bizottság elnökségének a megvásárlás tekintetében. Végül élénk eszmecsere indult meg Mikszáth örökbevisi munkáinak népszerű gyűjteményes kiadására ügyében. A vitában báró Herzog Péter, Heinrich Gusztáv, Révay Mór, Purjesz Lajos, Négyessy László és az elnök vettek részt; a bizottság a munkák kiadásának módozatait illetően teljes megállapodásra jutott.

(*) **Ivánfy — Oedipus körútja.** Ivánfy Jenő, a Nemzeti Színház művésze, ki a szezon folyamán Sophokles tragédiájával, az Oedipussal oly rendkívüli sikert aratott a Nemzeti Színházban, most érdekes művészi tervet valósít meg. Egy külön e célra szervezett társulattal és zenekarral vidéki körutra indul, hogy az ország nagyobb városaiban eljátszassa Sophokles tragédiáját, „Oedipus királyt” *Membre* világhírű zenéjével, amelyet a francia mester az „Oedipus király” párisi előadásához írt. Ivánfy Jenő művészi körútja a vidéken általános sauzációt kelt és a kultuszminisztérium részéről is a legmesszebbmenő támogatásban részesül. Szegeden június 27-én lesz az első ilyen előadás, amely iránt már is nagy az érdeklődés.

(*) **Lehár és a prágai cenzúra.** A prágai Deutsches Volkstheaterben ma estére volt kitzive Gerda Walder vendégszereplésének kapcsán *Lehár* „A modern Miciszláv” című egyfelvonásos operettjének bemutatója. És bár a darabot baj nélkül, sőt nagy sikerrel adták már a Hölleben, a Raimund-Theaterben (sőt itt Budapesten is a Lipótvárosi Kázinó egyik estélyén), a prágai rendőrségi cenzúra mind a mellett óvást emelt az előadás ellen, azzal az indoklással, hogy a darab sértheti a szlávok nemzeti érzületét, miért is követeli, hogy a címet ekként módosítsák: „A modern Károly”, a darab főszerepét vivő gróf Térabinka helyett pedig gróf Caraco legyen ennek a szerepnek a neve.

(*) **Vigszínház.** A Vigszínházban holnap, szerdán, negyedszer kerül színre a „Férj vadászni jár”, Feydeau Georges ujonnan bemutatott híres bohózata. A főszerepeket *Varsányi Irén*, Hegedűs Gyula és Góth Sándor játsszák. Holnapután, csütörtökön az „Édes teher”, *Heltai Jenő* nagyhatalmú énekes vigjátékát ismétlik.

(*) **Hamlet.** A Magyar Színházban holnap, szerdán megismétlik Shakespeare „Hamlet”-jének az előadását, amely *Márkus László* szenizálásában, az idei színházi évad egyik legnagyobb eseménye volt. A darab czím szerepét *Törzs Jenő* játssza, aki „Hamlet”-et eddig 14-szer adta és alakításával minden alkalommal részolgált a közönség tüntető dísmérésére. A többi szerepét *T. Halmy Margit*, *Forrai Réza*, *Vágó, Sebestyén, Tarnai, Papp, Rátkay, Dobi, Z. Molnár* és *Vándori* játsszák.

(*) **A Fodor-féle zeneiskola** évzáró-vizsgáit tegnap fejezte be, melynek eredményeképpen a szegénysorsú és kiváló előmeneteli növendékek között öt drb 100 koronás ösztöndíjat osztottak ki. Az ösztöndíjjal jutalmazott növendékek a következők: Bognár Arpád, Braun Regina, Leichter Gyula, Salamon Irén és Szatmári Tibor. — Az igazgató-ság újabb tanári kar bővítésére szerződött *Son Henry* gordonkaművészt, a m. kir. Opera magángordonkását és *Simor Jenő* hegedűművészt, az orsz. Zeneakadémián és a berlini Hochschule-n végzett okl. zenetanárt. Beiratások a jövő tanévre június hó 22-től július 1-ig eszközölhetők az intézet helyiségében. (Liszt Ferenc-tér 4. sz.)

(*) **A Képzőművészeti Tanács** szünete. Az Országos Képzőművészeti Tanács szombaton tartotta a nyári szünet előtt utolsó ülését báró *Forster Gyula* elnöke alatt. A tanács három hónapig nem tartt ülést és működését újra ez év szeptember havában kezdi meg.

(*) **Városligeti Színház.** Az „Erdészleány” második előadásán már jóval az előadás kezdete előtt elkelték az összes jegyek. A rendkívül nagy siker után itélve, amelyet a szép zenéjű operett nálunk is aratott, bizonyos, hogy a színház mindjárt szezonja kezdetén megtalálta a maga kasszadarabját. Az érdekes meséjű operett pompás szereplőit — élükön Küry Klárával, ki Erdész Juci szerepében egyik legszebb színpadi sikerét aratta — a közönség az egész est folyamán tapsolta. A legtöbb énekszámot 4-5-ször is megismételték. Sokat tapsolták Thury Elemért (II. József császár), a szép hangú Mezei Ilonkát, Lendvay Miczit, Andorffy, Csapó, Szalay és Kellért. Az „Erdészleány” e heti összes előadásaira rengeteg előjegyzés történt.

BILLITZ-féle

nyilv. joggal felruházott magán

elemi fiu- és leányiskola

VII., Rákóczi-ut 18. BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 18. I. emelet.

(Bejárat Kazinczy-utca 2. szám.)

Főinternátus. Delutáni ismételő oktatás. Német, francia, angol nyelvtanfolyamok. Slójd és rajztanfolyam. Teljesen felszerelt svéd tornaterem. Táncoz. Zeneoktatás. Nyáron uszoda. Télien kocsolya. Elő- és tanterem. Korlátolt számú növendékek. Állandó orvosi felügyelet. Kényelmes, tágas tantermek.

Államérvényes bizonyítványok

Részletes ismertetővel és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság.

BILLITZ ARANKA,

okl. tanító, igazgató-tulajdonos.

FŐVÁROS.

(*) **A pénzügyi bizottságból.** A főváros pénzügyi bizottsága pénteken délelőtt ülést tart, amelynek napirendjén szerepel a többek között a svábhegyi fogaskerekű vasút téli járataira szükséges költségek fedezete, a gyáli-uti honvédehelyőrségi kórház kibővítésének ügye, a nemzetközi orvoskongresszus alkalmával a főváros részéről rendezendő fogadóestély költségei, a kenyérgyár részére szükséges 50,000 korona forgótőkének fedezete stb.

(*) **A ferencvárosi plébánosválasztás.** A ferencvárosi körök és egyesületek egy része állást foglalt *Bán Sándornak* plébánosválasztása érdekében. Most több más ferencvárosi egyesület és kör nevében is küldöttek szét körlevelet a fővárosi bizottsági tagokhoz, kérve *Hoek Jánosnak*, a köbányai lelkésznek és országgyűlési képviselőnek a támogatását a holnapai választó-közgyűlésen. A felhívást a ferencvárosi függetlenségi és 48-as párt vezetői tagjai írták alá.

(*) **Az 1908. évi zárszámadás.** Ma jelent meg Budapest székesfővárosi zárszámadása a vagyon leltári 1908. évről. A zárszámadás szerint a kiadás volt 46,441,571 kor. 95 fillér, a bevétel 49,719,842 kor. 92 fillér. A tiszta bevételi többlet tehát 3,278,270 korona 57 fillér, amelyhez járul még a fentartott hitelek 1,665,137 korona 94 fillér különbözete. A felesleg tehát 4,943,406 korona 51 fillér lenne, amely azonban az állami támogatás 88,513 korona differenciájával csökken s így a tiszta felesleg az előirányzat defizitjének s a tulajdadsoknak pótlásán felül 4,854,895 korona 51 fillér. — A főváros tiszta vagyon a 71,063,277 korona teher leszámitásával 225,150,330 korona. A növekedés 5,242,160 korona. A főváros felügyelete alatt álló alapok & alapítványok vagyon a 44,898,636 korona. Ami a főváros ingatlanainak értékét illeti, a közüzelmekre leköltött ingatlanok (közüzem épületek, iskolák, kórházak stb.) 80,881,590 korona, telkek 99,157,626 korona, összesen 180,039,216 korona. A székesfővárosi vállalatok (fürdők, vágóhidak, vásárcsarnokok) értéke 67 millió korona. Az értékesíthető jövedelmező épületek értéke 8 millió, a telkeké 66 millió. A nem értékesíthető jövedelmező épületek értéke 11 millió. A kocsit-burkolatok értéke 41 millió. A gyalogut-burkolatok értéke 8 millió. A szegélyköveké 3 millió. Az általános esaternázás építési költsége 1908. év végéig 10 millió.

(*) **A főváros póre.** Szendrői Mór, a győri kereskedelmi és iparkamara titkára 1906 január 21-én a Rudasfürdőben elcsuszott és az egyik lábát eltörte. Szendrői kártérítési pört indított a főváros ellen 3928 korona 80 fillér erejéig, mert a Rudasfürdő zuhanykamrája nincs felszerelve az elcsuszást megakadályozó berendezéssel. Az elsőbíróság a keresetet elutasította és a felperes kamarai titkár 400 korona perköltségben elmarasztalta. A budapesti kir. ítélőtábla helybenhagyta az elsőbíróság ítéletét. A királyi Kuria a minap foglalkozott ezzel az ügyvel és az elsőbíróságok ítéletét helybenhagyta, azonban a perköltségeket a pörös felek között kölcsönösen megszüntette. A kir. Kuria megokolása szerint a vállalat csak ab-

ban az esetben felelős az ilyen balesetekért, ha a baleset a fürdőberendezés, vagy a kezelés hiányából származik és így a balesetért a tulajdonost nyilvánvalóan mulasztás terheli. A pör során kihallgatott szakértők azonban egyhangulag azt a véleményt nyilvánították, hogy a fürdővállalat berendezése kifogástalan volt és a baleset nem ezeknek a hiányoknak okából származott.

(*) **Az Erzsébetváros kérelme.** Az ősszel lesz a községi választás. A kerület vezetői egyszerre észrevették, hogy egy és más kívánsága is van a polgárságnak és hiányossága a kerületnek. Viszik a küldöttséget a polgármester elé s a polgármester megígér minden jót. A községi választáskor azután mindezt a párt számlája javára írják. Ma az Erzsébetvárosiak jártak a polgármesternél *Monzsányi Károly* vezetésével. A küldöttség kérte az előjárósági palota megépítését, az aréna-uti villamos rendezését, a Wessolényi-utcai villamost s hogy a Thököly-utat is villamossal világítsák. *Bárczy István* polgármester a küldöttségnek minden irányban kedvező választ adott.

(*) **A női kereskedelmi szakoktatás reformja.** A Nőtisztviselők Országos Egyesületének nagy küldöttsége tiszteltt ma délelőtt gróf *Festetics Géza* tanácsosnál, a fővárosi közoktatásügyi osztályának vezetőjénél, akinek részletesen kidolgozott memorandumot nyújtottak át a női kereskedelmi szakoktatás reformja ügyében. A memorandum beható megokolás alapján oda konkludál, hogy a székesfőváros tanácsa, eltérőleg a tervezett új női kereskedelmi szaktanfolyamok szervezésétől, a kereskedelmi képzettséget megszerezni kívánó leányok részére olyan rendszer kereskedelmi iskolákat létesítsen, amelyeknél a tanfolyam tartama és a tanterve foglalt tananyag mennyisége teljesen megfelel a fiuk számára fennálló kereskedelmi iskoláknak. Utal a memorandum arra a nagy szociális bajra, amelyet a női kereskedelmi tanfolyamok mostani szervezete előidézett és amely egy újabb szellemi proletáriátus mesterséges létrehozatalában jut kifejezésre. Gróf *Festetics Géza* tanácsos kijelentette, hogy teljesen értékeli az előadott kívánalmakat, a memorandumot a legjobb indulatú megfontolás tárgyává teszi, hogy ez a nagyjelentőségű reform olyan megoldást nyerjen, amely az igazi közszükségletnek megfelel és amely az érdekelt körökben is a legtökéletesebb megnyugvással találkozhat.

(*) **Magyar író- és rajzszerzők az iskolákban.** A Józsefvárosi második számú iskolaszék dr. *Havass Rezső* kir. tanácsos elnöklésével tartott mai ülésén elhatározta, hogy az iskolaszék kerületéhez tartozó iskolákban, a jövő tanévtől kezdve, csak magyar gyártmányú író- és rajzszerzők használhatók s a határozatáról értesíti a szülőket és a kerületi papirkereskedőket. *Bárcza Albin*, *Farkas Elek*, *Gröntner Antal*, *Tanos Sándor* és *Vörös Kálmán* iskolagazdák örömmel üdvözölték a határozatot s kijelentették, hogy hazafias lelkesedéssel és buzgalommal fognak annak végrehajtásában eljárni. *Landau József* papirkereskedő, iskolaszéki tag pedig megígérte, hogy nemcsak a józsefvárosi, hanem az összes fővárosi papirkereskedők körében mozgalmat indít a magyar gyártmányú író- és rajzszerzők árusítása érdekében.

(*) **Virágos Budapest.** Ezzel a címmel bizottság alakult a fővárosban, amely annak a szép és nemes tervnek a megvalósításán fáradozik, hogy a házak ablakainak és erkélyeinek élővirágokkal való állandó díszítését meghonosítsa. A kerületi előjáró legutóbbi ülésükön foglalkoztak a tervvel s ki-mondták, hogy azt örömmel és készségesen támogatják és a bizottság kérésére maguk is felkérlik az intézetek, iskolák és egyéb középületek vezetőit, hogy a tervet fogadják jóindulatukba és annak mielőbbi megvalósítását tőlük telhetőleg, támogassák. Egyben előterjesztést intéztek, hogy a tanács a kerületi előjárósági épületeknek élővirágokkal való díszítése iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg, a kerületi előjáróságok virágainak ápolására pedig a jövő évi költségvetésben megfelelő összeget irányozzon elő.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Galilei Kör** a következő pályázatot hirdet: Készítsenek „Egy magyar falu gazdasági és társadalmi rajza”. Az első díj 100 korona, a második díj 50 korona, a harmadik díj 30 korona. A munka terjedelme legfeljebb 1—2 nyomtatott iv. (nyelvezdrét) lehet. Pályázhat minden egyetem és főiskolai hallgató. Határidő 1909. november 1. A jelölt pályamunkák beküldési helye az elnökség (IV., Károly-körút 11. II. emelet), amely egyuttal mindennemű felvilágosítással is szolgál. A bíráló-bizottság a Társadalomtudományi Társaság és a Galilei Kör által kijelölt három szakember-

lesz. A pályanyertes munkák közlését a kör fenntartja magának. Pályázni óhajtoknak a kör részletes utasítást küld.

(—) **Turista-kirándulások.** A Magyar Turista Egylet budapesti osztálya június 27-én, vasárnap és június 29-én, kedden, Péter és Pál napján több kisebb-nagyobb kirándulást rendez. Június 27-én dr. Mihálovics Géza vezetésével a munkácsi ezredévi emlékhöz rándul egy csoport, amely vasárnap reggel 7 óra 35 perczkor indul a keleti pályaudvarról. Június 26-án délután indul egy másik csoport Szombathely felé. Ezek Közseg és Rohonc vidékét járják be. Vezető: Berlik Adolf. Többirányú kirándulás lesz ezenkívül a Börzsönyi hegységbe is. Az összes irányban kirándulók vasárnap este Verőczen vacsoráznak együtt. Vezetők: Kazár Győző, Kauzál István, Hoffmann Ottó és Kauzál János. Még egy kirándulás lesz Esztergomba is, ahova vasárnap reggel 6 óra 10 perczkor indulnak a nyugoti pályaudvarról. Vezető: Eisenfelsi Schmidt Ferencz.

(—) **A Balatoni Szövetség** július 4-én, vasárnap délután két órakor dr. Öváry Ferencz országgyűlési képviselő elnöklésével igazgató-választmányi ülést tart. Az ülésen a Balatonvidék föllendítésére vonatkozó miniszteri leiratok és egyéb intézkedések kerülnek tárgyalásra. Ezenfelül megbeszélnek a balatonvidéki népművészeti emlékek gyűjtése ügyében teendő lépéseket.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A zágrábi pör.** A nagyszerb pör mai tárgyalásán elkezdtek a vád davori tanuinak kihallgatását. Elsőnek Furics Nikola polgármestert hallgatták ki, aki rendkívül terhelően vallott Mitrics Mile vádlotról. Dr. Gáj és dr. Belobrk védők hitkoztak arra, hogy a tanu elkeseredett szerbgyűlölő.

A vádlott: Ha Furics szerb zászlót látott, akkor három napig nem tudott enni. (Zajos derűtség.)

Az elnök: Ez csak azt bizonyítja, hogy a tanu jó hazafi.

A tanu: És a szerbséget gyűlölöm, de a szerbeket nem. (Derűtség.)

A következő tanu, Jurics Iván községi jegyző többek között azt állította Mitrics vádlotról, hogy fegyvereket csempészett Boszniába. A vádlott reflektált a tanu vallomására és hosszas heves vitába bocsátkozott vele, aminek az elnök azzal vetett véget, hogy a vádlottól megvonta a szót. Riedl Antun kereskedő a tanuvallomásában csupán azt mondotta, hogy Mitrics vádlott sokat politizált. Egyebet nem tudott róla közölni. A délelőtti tárgyaláson Perencevics Petár szabót hallgatták ki utolsóként. Ez a tanu Mitrics vádlott agitációinak tulajdonította azt, hogy az ortodoxok állandóan ellenségeskedtek a katolikusokkal. Délután folytatták és befejezték az ügyészség davori tanuinak kihallgatását.

Budiszavljevics védőt, aki társával, Hinkovicsal Belgrádban járt, hogy adatokat gyűjtsön Nasztics ellen, tegnap Zágrábba érkezésében a zimonyi rendőrség feltartóztatta és miután a nála talált iratokat elkobozta, szabadon bocsátotta.

Devics tanu azt vallja, hogy Mitrics vádlott a horvátok ellensége, aki a választásoknál a koalíció érdekében izgatott. Dr. Gáj védő: Hiszen akkor nem volt horvátellenes! Tanu: De igen is azt volt. A koalíció nem horvát párt, mert a magyarokkal barátok. Tanu hallotta a nép körében, hogy a szerbek multságokat tartottak, amikor szerb nemzeti dalokat énekeltek és költeményeket szavaltak. Mitrics vádlottra egyéb terhelő adatokat nem tud. A tárgyalást holnap folytatják.

§ **Párty püspök zsarolói.** A kir. Kuria első büntetőtanácsa ma tárgyalta azt a közismert büntető iratot, amelyet a budapesti kir. ügyészség indítványára Kovács Klotild és három társa, nevezetesen Bodor Gézáné, Dán Anna és Hegedüs Sarolta ellen tárgyalt le a budapesti kir. törvényszék. Kovács Klotild ugyanis házvezetőnője volt Platthy Zsigmond lipótszentiváni plébánosnak amikor

Párty Sándor szepesi megyéspüspök lett. Az új püspök fölhívta Platthyt, hogy távolítsa el a házvezetőnőt és midőn ez többszöri felszólítás dacára sem tett eleget a felszólításnak, a püspök őt állásától felfüggesztette. Kovács Klotild ezután személyesen és levélben többször kérte a püspököt, hogy neki Platthytól szerződésileg járó 24.000 koronát fizesse meg, mert ellenkező esetben botrányt esap. 1904 nyarán a budapesti Császárfürdőben üdülő Párty püspököt fölkereste Bodor Gézáné, Dán Anna és Hegedüs Sarolta társaságában és újból követelte a pénzt. Minthogy ez a vállalkozás nem járt sikerrel, polgári pert indított a püspök ellen, de ezt a pert is elvesztette. Ezután 1908. elején a IV. kerületi járásbírósnál Hegedüs Sarolta nevében pert indított Párty ellen azon a címen, hogy a püspök a Császárfürdőben történt találkozás alkalmával Hegedüs Saroltától elvette annak 1000 koronát érő lánczón függő ókszerét. A tárgyaláson Kovács Klotild, Dán Anna és Bodor Gézáné esküvel erősítették meg az előadást. A püspök erre hamis tanuzás, valamint előbb elkövetett zsarolás miatt följelentette az egész társaságot a budapesti kir. törvényszéknek. A bíróság több nap tárgyalás után bűnösnek mondván ki a vádlottakat, Kovács Klotildot egyrendbeli hamis tanuzásra való fölbujtás és zsarolás kísérlete miatt négy évi fegyházra, Bodor Gézánéét hamis tanuzás miatt két évi, Dán Annát pedig ugyancsak hamis tanuzás miatt másfél évi börtönre ítélte. Hegedüs Saroltát fölmentette a vád alól. A kir. tábla helybenhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét. A kir. Kuria ma tárgyalta az ügyet s a semmisségi panaszok elutasításával jóváhagyta a tábla ítéletét.

§ **Párbaj.** Olay Lajos kerezezi közjegyző még képviselő korában egy alkalommal durván megtámadta Fenyvessy Adolfot, a képviselőházi gyorsíróda főnökét. Amikor Magyar Miklós kereskedő erről az inzultusról a lapok útján értesült, egy Olay Lajoshoz intézett sürgönyben megbotrányozásának adott kifejezést. A sürgönyben elnevezte Olayt gyáva hímpelelnek és beestelen embernek. A sértő tartalmu távirat miatt Olay Lajos provokálta Magyar Miklóst és vele kardpárbajt is vívott. A budapesti büntető törvényszék a párbaj miatt Olayt öt nap, Magyar Miklóst 10 nap államfogházra ítélte párviadali vétségért. A budapesti kir. ítéltábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

§ **A plágium vádjá.** Két évvel ezelőtt nagy sikerrel adták elő a Vigszínházban a „Népszava“ című lap szerkesztőjének, Garami Ernőnek a „Mégváltás felé“ című színművét. A bemutató előadás után az „Alkotmány“ című lap „Még egyszer a Mégváltás felé“ cím alatt Gladiátor aláírással hosszabb kritikát közölt Garami darabjáról. Ebben a kritikában azt írta, hogy a „Mégváltás felé“ igen gyanus hasonlatosságot mutat Juskovics Simon orosz szocialista író „Az éhség“ (Golod) című drámájával. A plágizálással vádolt szerző dr. Ladányi Ármán ügyvéd útján rágalmazási sajtópert indított az „Alkotmány“ ellen. A sajtóügyi vizsgálat során az inkriminált kritikáért a törvény előtti felelősséget mint szerző Kalesok Leó kolozsvári piarista gimnáziumi tanár vállalta el. Ma tárgyalta ezt a rágalmazási sajtópert a budapesti büntető törvényszék dr. Jamnizky bíró elnöklelte alatt ítélező tanácsa. A tárgyaláson a vádlott piarista tanár védőjével dr. Zboray Miklóssal jelent meg. Kihallgatása folyamán elmondotta, hogy ő voltaképpen csak részben szerzője az inkriminált cikknek, amelyet az „Alkotmány“ szerkesztőségének egyik tagja a beküldés után átdolgozott. Ennek dacára ő vállalja a felelősséget, bár kijelenti, hogy ő sokkal enyhébb formában és nem sértő szándékkal jegyezte meg, hogy főmagánvádoló színdarabja gyanus hasonlatosságot mutat Juskovics Simon orosz szocialista író „Az éhség“ című drámájával. Védője dr. Zboray Miklós kérte közérdekből a valódiság bizonyítását elrendelni s e célból azt az indítványt terjesztette a bíróság elé, hogy adja ki a két színdarabot a bíróság egy olyan neves írónak, aki az orosz nyelvet érti, hogy pontról-pontra átvizsgálva a kettő közötti hasonlatosságot megállapíthassa. A védő ezzel szemben, bár teljes mértékben hozzájárult a valódiság bizonyításához, igazolni kívánta, hogy Garami Ernő ezen színdarabját évekkor ezelőtt, hogy a Vigszínházhoz benyújtotta, már megírta és fiókjában elkészítve tartotta. Erre nézve, mint tanút kérte Ballasa Jenőt, a Vigszínház tagját kihallgatni. Ballasa Jenő kihallgatását a bíróság el is rendelte. Tanu előadta, hogy a darabot ő rendezte a Vigszínházban és így annak tartalmát nagyon jól ismeri. Tudja azt is, hogy a darab elfogadása előtt mintegy két évig hevert a Vigszínháznál. De ő még a Vigszínházhoz történt benyújtás előtt is tudomással bírt arról, hogy Garami Ernőnek ez a darabja

készen van, mert tartalmát nagyjából ismertették vele. Ítéletre ma még nem került a sor, mert a bíróság a főmagánvádoló képviselőjének indítványára elrendelte több újabb tanuk beidézését.

§ **Az Ormai-testvérek hümpöre.** Két évvel ezelőtt a MÁV. Budapest-Józsefvárosi pályaudvarán nagy csalásoknak jöttek nyomára. Ormay Mór MÁV. tisztviselő, fivérével, Ormay Józseffel összejátszott és hamis utánvételi lapok segítségével több, mint százezer koronával károsították meg a vasutat. A két fivér a bűnös manipulációt úgy követte el, hogy költött címekre nagyobbértékű Bécsbe külszűgű pénzt küldtek. Minthogy a posta a nem létező címzettnek nem kézbesíthette a tíz-husz koronás pénzes utalványokat, azok visszaérkeztek Budapestre és pedig Ormay Mór kezébe. Ekkor az utalványokat néhány nulla segítségével tíz-huszezer koronára hamisította meg a két Ormay és Ormay József, mint feladó visszaváltotta a most már nagyértékű utalványt. Amikor napfényre került a család, az egymásra megtévesztésig hasonlító fivéreket megszökték. Ormay Józsefet egy kihágási ügy miatt Anconában letartóztatták, Mór pedig Amerikába szökött. Az anconai hatóság épp akkor kapta kézhez a budapesti rendőrség köröző-levelét és így került Ormay József bába. A budapesti kir. törvényszék három évi fegyházra ítélte Ormay Józsefet. A kir. tábla helybenhagyta ezt az ítéletet. A kir. Kuria ma a semmisségi panaszok elutasításával hozzájárult a másodfoku bíróság ítéletéhez.

§ **Megrágalmazott esendőörmeister.** A bazini választó kerületben 1907. évi március 12 és 13 napjain tartotta dr. Ivánka Milán ügyvéd képviselőválasztó programbeszédét. E programbeszéd tartalma miatt meggyűlt a baja a pozsonyi kir. törvényszékkel, amely a beérkezett hivatalos jelentés alapján a magyarság elleni gyűlölethez való izgatás vétségéért pörbe fogta és el is ítélte a később megválasztott képviselőt. A magyar gyűlöletéről közismert „Slovensky Tyzdennik“ című tót nyelvű ujság 1908. évi május hó 22-én megjelent száma közvetlenül dr. Ivánka Milán izgatási pörének tárgyalása előtt megemlékezett újból dr. Ivánka programbeszédéről „Nemzetiségi képviselők a törvény előtt és a börtönben“ cím alatt. A közlemény tartalmáért az V. sz. esendőörkerületi parancsnokság felhatalmazása alapján a budapesti kir. ügyészség rágalmazási pört indított a nevezett lap ellen. A nyomozás folyamán Lichárd Milán felelős szerkesztő előbb Honko János szabóságédat jelentette be szerzőként. Ez azonban a vizsgálóbíró előtt megtagadta kerekén a szerzőséget. Ezután egy Ort Busek Vitus nevű lábi egyént jelentett be strohmann gyanánt. Ez a bejelentett strohmann azonban idejekorán átvitorlázott Amerikába. A fokozatos felelősség elvénél fogva most aztán a kir. ügyészség Lichárd Milánt, mint a lap felelős szerkesztőjét vonta felelősségre rágalmazási sajtóvétségért. Bátorfy Vince esendőörmeister megrágalmazása miatt. Ma tárgyalta ezt a rágalmazási sajtópört a budapesti büntetőtörvényszék esküdt-bírósága dr. Mikovich bíró elnöklelte alatt. A tárgyaláson a vádat dr. Timkó kir. ügyész képviselte. A bíróság a vádlott kérelmére, ki azzal védekezett, hogy a cikknek nem ő a szerzője, elrendelte a valódiság bizonyítását. Kihallgatta a bíróság Bátorfy Vincze esendőörmeister is, aki ma is határozatlan fentartotta azt az állítását, hogy dr. Ivánka Milán tényleg használta azokat az izgató kifejezéseket, amelyek miatt ő hivatalos jelentést tett ellene. A bíróság a lefolytatott tárgyalás után az esküdtek marasztaló verdiktje alapján Lichárd Milánt 800 korona pénzbüntetésre ítélte rágalmazási sajtóvétségéért.

SPORT.

( ) **A bécsi úgétőversenyek** mai eredménye a következő:

I. **Warren-verseny.** Díj 2100 korona. 1. König Gy. fk. Fatinica (Wöss). 2. Fatime. 3. Babette. Futottak még: Lucza, Kremlin, Fidelio, Falstaff, Giza. Tot.: 10:09, 20:42, 33, 85.

II. **Kárpótlás-verseny.** Díj 1800 korona. 1. Holocher F. 46. sm. Képvisele (Callista). 2. Czimbalmos S. 3. Méltóságos. Futottak még: Cerber, Elmar, Woodwill. (I. disqu.) Tot.: 10:19, 20:36, 39.

III. **Lora-verseny.** Díj 2500 korona. 1. Sharovai ménes 46. sk. Ferencz (Ryerson). 2. Rendezvous. 3. Pandur. Futottak még: Ex-libris, Victor, Cypress, Ernstl, Liebe Freundin. (I. disqu.) Tot.: 10:17, 20:23, 23, 35.

IV. **Adria-díj.** Díj 5000 korona. 1. Pusztaberenyi ménes pk. Indiana (Capovilla). 2. Gáva. 3. Liebling. Futottak még: Eboli. Tot.: 10:17, 20:24, 27.

V. **Perigrinus-verseny.** Díj 2500 korona. 1. Venesellői ménes stpm. Csóka (Brown). 2. Aufwieglerin. 3. Feniks. Futottak még: Grille és Flieg davon. (II. disqu.) Tot.: 10:07, 20:05, 43.

VI. Handicap. Díj 2600 korona. 1. Holcher F. 76. tk. Jansen (tulajd.). 2. Fonyód. 3. Bruder Straubinger. Futottak még: Heckenrose, Demission, Sashalom, Imperator, Crescens. Tot.: 10:33, 20:28, 34, 35.

VII. Pozsonyi díj. Díj 2300 korona. 1. Feyer M. 68. pk. Mein Süsserl (Dieffenbacher). 2. Jurko. 3. Wuzerl. Futottak még: Dongó M., Perrier, Elyria, Pepsi, Mágna. Tot.: 10:24, 20:31, 59, 54.

KÖZGAZDASÁG.

Idegen buza Magyarországon. Az a hihetetlen drágaság, mely a kenyérmagvakban ma uralkodik hazánkban, immár előidézte azt a helyzetet, hogy a külföldi buza versenyképessé lett saját piacunkon. Ismeretes, hogy már ismételtén érkezett hozzánk román buza, amely igen biztos piacra talált. Ma azután újabb szencziója is volt a tőzsdének. *Orosz buza jelent meg a budapesti piacon,* melyből nyomban 5400 mm. kelt el. Az eladott orosz buza 76 kilogrammos s métermmzánként 3 hónapra, Budapesten 16.60 K fizettek érte. A készáru-piac magas árai mindjobban megközelítik az import paritást, amely lehetővé fogja tenni az idegen buza behozatalát. Erre vall az is, hogy elsőrendű gabonacégek alkudoztak ma La Plata buzára s az üzlet csak azért nem jött létre, mert az eladó nem tudta garantálni a szállítási idejét. A román buzából persze már naponként vannak eladások. A mai kötések a következők: 5400 mm. 76 kg. 33.20 korona. 200 mm. 76 kg. 32.90 korona, 100 mm. 76 kg. 32.70 korona, 500 mm. 75 kg. 32.60 korona. Ime, a magas buza-áraknak a külföldi gazdák látják hasznát, míg a magyar gazdák tartózkodnak az eladástól, ami nagy taktikai hiba. A határidő-piac árai is hanyatlóban vannak a nélkül, hogy a ritka kedvező eladási áraknak a gazdák jó hasznát vették volna.

A Keleti Tengerhajózási R-T. közgyűlése. A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság Kilenyi Hugó miniszteri tanácsos elnöklésével és Gonda Béla miniszteri tanácsos, valamint Nyíró Gábor tengerészeti főfelügyelő, miniszteri biztosok jelenlétében ma tartotta XI. évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentése szerint a társaság hajói, jóllehet jelentékenyebb megszakítás nélkül egész éven át foglalkoztatva voltak, mindazonáltal a fuvardíjtelek nagymértvű visszaesése következtében az üzemi bevételek a nagyobb mennyiségű áruforgalom dacára is mögötte maradtak az előző évi bevételeknek. Forgalmi hálózatát a társaság újabb irányokban, nevezetesen az argentinai kikötőkkel való viszonylatban kiterjesztette s ezen forgalomban több járatot teljesített. A lebonyolításra került áruforgalom az előző évi 242.923 tonnával szemben 279.474 súly tonnára emelkedett. Saját hajóival 129 járatot teljesített (+ 32 járat) és a befutott távolság 288.288 tengeri mérföldet tesz ki (+ 79.299 tengeri mérföld). Az előterjesztett zárszámok szerint az elért bruttó jövedelem 324.652 korona 08 fillért teszen, amelyből a 4½ százalékos elsőbbségi kötvények évi kamatai, valamint egyéb leírások fedezetvén, a fennmaradó 216.147 korona 93 fillér az értékesítési tartalék-alap dotálására fordított. A tartalékalapok a következő összegeket tüntetik fel: az értékesítési tartalék-alap 1.314.033 korona 92 fillért, a biztosítási tartalék-alap 220.085 korona 16 fillért, a rendes tartalék-alap pedig 31.559 korona 03 fillért. A felmentés úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság részére megadotván, Bálint Zsigmond, Fehér Miksa, Kálmán Adolf, dr. Kovács Gyula m. kir. udv. tanácsos és Schwartz Ármán a felügyelő-bizottság tagjaivá újból megválasztották.

A Gazdaszövetség működése. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, mint a Magyar Gazdaszövetség elnökének elnökele alatt holnap, szerdán, június 23-án tartja meg a Magyar Gazdaszövetség ez idei évi nagygyűlést Pálcisföldön. Ezen alkalommal kerül előterjesztésre a szövetség múlt évi működéséről Bernáth István országgyűlési képviselő, a szövetség igazgatójának részletes jelentése, mely kiterjeszkedve a kifejtett működés minden ágazatára, hű képét nyújtja a szövetség egy évi eredményes munkájának. A jelentés szerint a szövetség életének 13. évét is nagyobb bajok

és rázkódások nélkül élte át. A szövetség tagjainak a száma meghaladja a 2400-at. Az elmúlt évben a tagszaporulat 253. A jelentés részleteiben ismerteti a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat sorsát, melyről megállapítja, hogy a törvényjavaslat időközben történt megvitátását tárgyaló tanácskozáskor alatt diadalmasan domborodott ki az a felfogás, hogy a javaslat egészében kiállja a bírálót. A szövetség foglalkozott a hőmestradre vonatkozó törvényjavaslat tervezetével és eredményes működést fejtett ki a szövetségi mozgalom erősítése és fejlesztése terén is. A múlt év folyamán alakult meg a szövetség kebelében a Magyar Nők Szövetségi Ligája gróf Károlyi László néval élén és a szövetségből sarjadt Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége is az elmúlt év folyamán kezdte meg a magyar szövetkezetek s különösen a szövetkezeti irodalom felkarolása érdekében működését gróf Majláth József elnöklése mellett. A jelentés beszámol arról a tevékenységről is, melyet az egyetemi és főiskolai ifjúságnak a szövetséggel kapcsolatos Széchenyi Szövetsége a hazafias és szociális működés terén kifejtett. Megemlékezik a jelentés azután az Amerikába vándoroltak visszatétele érdekében a múlt évben kifejtett tevékenység elért sikereiről, végül általában a külföldi tényezőkkel való összeköttetések ápolásából fakadt kedvező eredményekre mutatott rá.

Vasutigazgatók értekezlete. Az osztrák és magyar vasutak, továbbá a boszniai és hercegovinai vasutak igazgatói az idej rendes értekezletüket e hó 23-án, szerdán tartják meg Herkulesfürdőn. A vasutigazgatók e hó 22-én éjjel 11 óra 30 perckor indulnak különvonattal a nyugati pályaudvarról. Az értekezleten magyar részről résztvesznek Marx János miniszteri tanácsos, a máv. igazgatóságának elnök-helyettese a Máv. képviselőletében, a déli vaspálya-társaság részéről lovag bárdányi Brám Miksa miniszteri tanácsos, a es. kir. szab. déli vaspálya-társaság vezérigazgató-helyettese és a kassa-oderbergi részéről ruttkai Ráth Péter udvari tanácsos, a es. kir. szab. kassa-oderbergi vaspálya-társaság vezérigazgatója.

A távbeszélőkön feladott táviratok ügye. Azon rendelet ügyében, melyvel a kereskedelmi minisztérium a távbeszélőkön feladott táviratokat igyekezte szabályozni, hogy csak magyar nyelvű táviratok legyenek telefonon lemondhatók, mely rendelkezés gyárosaink és kereskedőink körében nagyobb hullámokat vetett, ma jelentős fordulat történt. Nevezetesen a kereskedelmi minisztérium, illetőleg a postar és távirdaigazgatóság a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének előterjesztésére elfogadta azon megoldási módot, mely az üzleti érdekeket védi, de viszont számol azon technikai nehézségekkel is, amelyek oly helyeken állottak elő, ahol nincsen távirdaállomás. Ezen megoldás szerint a rendelet csak oly kisebb községekre fog szorítottatni, melyeknél a távirdaállomás hiánya folytán a távbeszélőkön való távirófeladás közhasználatu vonalon történik s ahol egyes hosszabb távú igénylő idegen nyelvű távirat bebeszélése órákra elvonta a telefonvonalat a közhasználatból. Ellenben a Gy. O. Sz. kérelmére a minisztérium a rendeletet olyképen szorítja meg, hogy városokban illetőleg saját telefon vonalon idegen nyelvű táviratok ezután is lemondhatók lesznek telefonon.

A miskolci gyapjувásár. A Miskolci Hitelintézet évenként gyapjувásárt rendez. Az idej 17. gyapjувásár tegnap volt. A közraktárba beraktározott és eladásra várt 2500 zsák gyapju, tehát 700 zsákkal több, mint tavaly. Fizettek egy nyiretű mosott urasági gyapjuért bécsi mázsánként 180—195 koronát, a mosatlan gyapjuért mázsánként 140—150 koronát. Vevők voltak budapesti nagykereskedők, bécsi és ausztriai gyapjuforgasztó piacok. A vásár élénken indult meg és délre alig maradt valami eladatlan a beraktározott gyapjuból.

Darányi munkásházai. Míg a főváros és a pénzügyminiszter tervezett munkáslakásai csak rendkívül lassan haladnak előre s jórészt csak papíron folynak még az előmunkálatok, addig Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a hosszas

ankétezesek helyett, igen helyesen, nyomban lehetővé tette az építkezést mindazon helyeken, amelyek a gazdasági munkáslakások ügye legsürgősebb volt. A földművelésügyi miniszter eddig 14 vármegyével, 14 várossal és több mint 20 községgel jutott megállapodásra a munkásházak építése ügyében. Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Torontál, Temes és Bihar vármegyék területén 1000—1000 munkásház épül, melynek építési költségeihez a földművelésügyi miniszter egyenként 1.000.000 korona kölcsönt folyósított. — Csongrád, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék területén egyenként 500, Csanád vármegyében 700, Komárom és Veszprém vármegyékben egyenként 300, Tolna vármegyében 650 munkásház épül. — Félegyháza 200, Zenta 450, Temosvár 200, Székesfehérvár 150, Moór 200, Veszprém 50, Tótkomlós 50, Arad 110, Szabadka 100, Ujvidék 250 stb. munkásházakat épít. — Eddig 11.446 munkásház felépítésére nézve történt a földművelésügyi miniszter és az illető vármegyék, városok s községek közt megállapodás. A többi törvényhatósággal és számos községgel most folynak a tárgyalások a munkásházak létesítésére nézve. A törvény egy évi fennállása óta a nagyobb munkásház-telepeken: Püspökladányban eddig 187 ház, Orosházán 25, Csorváson 64, Békésen 46, Hódmezővásárhelyen 46, Makón 97, Szentesen 135, Csongrádon 63 stb. ház épült már fel. Az építkezés mindennél folyik.

A tót pénzügyi tisztviselők szervezkedése. A tót pénzügyi tisztviselők vasárnap Vágújhelyen országos szervezkedő gyűlést tartottak. Hatvan pénzügyi tisztviselő volt képviselve. Hosszabb vita után kimondták, hogy gazdasági érdekeik megvédésére szervezkedni fognak. Együttal nyugdíjgyűlés alkutitást határozták el. Az alapszabályok kidolgozására dr. Wagner János elnöklésével bizottságot küldtek ki.

Uj vegyészeti gyár. A „Chemische Fabrik von Heyden A.-G.” radebeuli cég — hír szerint — Budapesten nagyszabású vegyészeti gyárat létesít. Az új gyár, mely főleg gyógyszerészeti cikkek készítésére lesz berendezve, még a nyár folyamán megkezdje üzemét.

Sörtermelésünk. A magyar korona országainak területén különböző cukorméző-fokkal bíró sörlet ez év május havában termelték, illetve megadótatásra bejelentettek összesen 223.824 hektolitert, mely után az adó 939.788 koronát, a söradópótlék 2.048.204 koronát tett ki. A múlt év szeptember 1-től ez év május hó végéig termelték és megadótatásra bejelentettek 1.483.299 hektoliter különböző cukorfokú sörlet, mely után a söradó 6.313.609 korona, a söradópótlék pedig 13.773.183 korona volt. Az adóösszegek azért nem felelnek meg a kitüntetett sörmennyiségnek, mert a kimutatásban az engedélyezett adóleengedéseket számba vették.

Hajózás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közöri, hogy a kis víz miatt ideiglenesen megszüntetett Turnmagurelle állomást a mai nappal az egész forgalom számára megnyitotta.

Nyilttér.

Erovatban közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Étvágytalanság, emésztéshiány

könnyen megszűnik a „Rohitschi Tempelforrás” rendszeres használatára. Idült esetekben a „Styria-forrás” előnyösebb.
Nagybani raktár Budapesten: HOFFMANN JÓZSEF, V., Bathory-utca 8. szám.

30 frt-ért készít csakis mérték szerint prima öltönyt elsőrangú kivitelben
Angol készpénzrendszerű uri-szabó termék.
ZÉLINGER SAMU IV., Belváros, Magyar-utca 3, Rössuth Lajos-utca mellett.

Minik kívánatra bármintve

Telefon 116-59.

TŐZSDÉK.
A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, június 22.

A készáru-piaczon ma is szilárd volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malinok jó vételkedvet mutattak és a tegnapiaknál is jobb árakat fizettek, mégis korlátolt maradt a forgalom, mivel az eladók nagyon tartózkodóak voltak. Mindössze alig 8000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 20 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 34.30 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 31.50 korona, 74 kilós szerémségi buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a zab 30 fillérrel, a tengeri 10 fillérrel drágább, rozs és árpa változatlan. Forgalomba került: 100 q rozs 20.70 koronás áron és 500 q zab 20.10—20.20 koronás áron. — A határidőpiacon a mai üzlet a megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárlatnál jóval magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán azonban, amely különben nem is volt ma tulélénk, egyre fokozódó realizálásokra lanyhult az irányzat, ami mellett a magas kezdőkursusok és a tegnapi zárlat alá kerültek. Az októberi buza 22 fillérrel a tegnapi zárlaton felül, 27.80 koronán indult, lassan 27.42-ig visszaszorult és zárlatkor 27.46 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza 12 fillérrel, az áprilisi buza és októberi rozs 4—4 fillérrel gyengült, ellenben az októberi zab, a júliusi tengeri és az új-tengeri egyenként 12 fillérrel javult.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	33.50—34.20
"	76	31.75—32.95	80	33.50—34.30
"	77	32.75—38.15	81	33.50—34.30
"	78	33.05—33.10	82	—
Péjérmegyei	75	—	79	31.95—33.25
"	76	31.90—32.25	80	34.10—34.30
"	77	31.30—32.40	81	—
"	78	31.35—32.40	82	—
Festvidéki	74	—	78	32.90—33. —
"	75	—	79	33.20—34.55
"	76	32.45—33.15	80	33.25—34.30
"	77	33.20—32.30	81	—
Bánsági	74	—	78	33.35—34.30
"	75	—	79	33.65—34.60
"	76	32.20—32.45	80	34.20—33.50
"	77	31.85—32.40	81	34.65—34.60
Bácskai	74	—	78	32.45—33.40
"	75	—	79	33.20—33.80
"	76	32.40—32.65	80	33.25—33. —
"	77	33.40—32.95	81	—
Rozs I.rendű új	—	—	—	20.65—20.95
" közepminőségű új	—	—	—	20.35—20.75
Árpa I.rendű	—	—	—	17.70—18.60
" II.rendű	—	—	—	17.10—17. —
Köles	—	—	—	—
Zab I.rendű	—	—	—	19.20—20.10
" II.rendű	—	—	—	19.75—20.05
Tengeri belföldi új	—	—	—	15.90—16.10
Korpa:	—	—	—	12.80—13.10

A készáru-piaczon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 400 q 79 k 34.30 K, 100 q 78.5 k 34.20 K, 200 q 78.5 k 33.80 K, 100 q 78 k 34.20 K.
Pestvidéki: 100 q 77.5 k 34.20 K, 200 q 76 k 32.70 K.
Kaloocai: 100 q 75.5 k 32.20 K.
Felsőmagyarországi: 150 q 79 k 34 K, 200 q 78 k 34 K.

Bánsági: 100 q 78.5 k 33.90 K.
Szerémségi: 100 q 74 k 31.50 K.
Romániai: 5400 q 76 k 33.20 K, 200 q 76 k 32.90 K, 100 q 76 k 32.70 K, 500 q 75 k 32.60 K.
Rozs: 100 q 20.70 K kpl. par.
Zab: 200 q 20.20 K, 100 q 20.20 K, 100 q 20.20 K, 100 q 20.10 K.

Az árak: 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re

Buza októberre	27.80—27.56—27.68—27.42—27.50
Buza áprilisa	28.24—28.28—28.08—28.16—
Rozs októberre	20.88—20.90—20.66—
Tengeri júliusra	15.66—15.64—15.72—
Újtengeri májusra	14.60—14.62—
Zab októberre	16.18—16.20—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	27.58—27.60
Buza áprilisa	28.20—28.22
Rozs októberre	20.72—20.74
Tengeri júliusra	15.56—15.58
Újtengeri májusra	14.43—14.50
Zab októberre	16.04—16.06

Budapesti gabonaforgalom.

1909. június 20-tól 1909. június 21-ig.

	Érkezett	Elszállított
	m é t e r m á z s a	
Buza	13381	—
Rozs	314	309
Árpa	—	—
Zab	1793	2424
Tengeri	10724	3602
Liszt	106	5146
Korpa	—	800

Értéktőzsde

Az értéktőzsde irányzata csak nem akar változni. Ha pár kötés nem fordult volna elő a Közuti és a Salgótarjáni papírjaiban, akkor csak egyedül a Magyar Hitel részvények iránt lett volna egy kevés érdeklődés. Ennek a rendkívüli nagyfokú stagnálnak, amely most az értéktőzsdán észlelhető, legnagyobb részét a helypolitikai válság végnélküli elhúzódása az oka és amint látszik, nem is fog a tőzsdén kedvező változás beállni, amíg ez a válság meg nem lesz oldva. A külföldi tőzsdékről ma reggelre beérkezett tudósítások nem voltak kielégítőek, ezért mindjárt megnyitáskor kedvtelen hangulattal indult az előtőzsde, amely aztán, amint már említettük, majdnem egészen változatlan maradt. A déli tőzsdén egy árnyalattal javult a helyzet, amennyiben valamelyes forgalom mégis fejlődött ki a hangulat azonban kedvtelen maradt és az árfolyamok is alig változtak. A Salgótarjáni a tegnapi erős kínálat után, ma valamivel keresettebb volt és némileg emelkedett is. A mai üzlet folyamán forgalomba került: Osztrák hitel 637.50 koronán, Magyar hitel 753 koronán, Államvasut 723.75—724, Leszámitolóbank 477.75 koronán, Jelzálog 439.75 koronán, Rimamurányi 573 koronán, Közuti 568.50—570—569.50 koronán, Magyar koronajáradék 93.15 koronán, Salgótarjáni 569.570 koronán, Salgótarjáni elővételi jog 4.30 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Magyar hitel 753, Közuti vaspálya 568.50—570 koronán.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 637.50, Magyar hitel 753, Osztrák-magyar államvasut 723.75—724, Leszámitolóbank 477.75, Jelzálogbank 439.75, Rimamurányi 573, Közuti vaspálya 569.50, Magyar koronajáradék 93.15 koronán.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 3—4, nyolcz napra 6—8, július hónap: végére 18.20 korona.

Utőtőzsde délután 4 órára:

Osztrák hitel 637.50, Magyar hitel 752.75, Államvasut 724.25, Leszámitoló 478, Jelzálog 440, Rimamurányi 573, Városi vasut 268.50, Közuti vasut 569.50 korona.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, június 22. (Saját tudósítónktól.) A külföldi tőzsdék némileg magasabb árjegyzéseket jelentettek s erre az itteni piacon buza irányzata még jobban megszilárdult és az árakat 5 fillérrel fölemelték, de a konzum tartózkodó viselkedése miatt nagyobb forgalom nem fejlődött ki. Rozs is üzletelen volt és nyugodt irányzat mellett ára változatlan. Tengeri 5 fillérrel drágult, mert kínálat nem volt, zab ára nem változott.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 17.25—17.65, mosoni 16.45—16.85, tótfelvidéki, déliavasuti és marchfeldi 16.45—16.85, 76—78 kg. romániai 16.35—16.70.

Rozs: tótfelvidéki 10.65—10.80, csepeli 10.60—10.75, pestmegyei 16.65—10.90, déliavasuti 10.50—10.80, különféle magyar 10.60—10.75, osztrák 10.55—10.80.

Árpa: maláta 8.90—9.15, takarmány 8.50—8.80, Magyar tengeri 8.20—8.40, Cingantín 10.25—10.50, Magyar zab 10.05—10.50, válogatott 10.50—10.70.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, június 22. Nagyon csekély üzleti tevékenység mellett folytatódott a vezető értékek árfolyamának lemorzsolódása, ami az egész piacnak gyengébb jelleget kölcsönzött. A Rimamurányi gépgyár részvényei kedvező mérlegbecslésekre emelkedtek. A dohányrészvények és a Poldi-kohó részvényei is emeltek szinten mozogtak. A petroleumrészvények tegnapi árfolyamukat megtartották. Az előtőzsde zárlatáig kedvtelen maradt. A déli tőzsde kedvtelenül, kevésbé változott árfolyamokkal indult. Később államvasuti részvények helyi vásárlásokra javultak. A többi értékek irányzata nyugodt volt. Berlinből gyengébb irányzatot jelentettek.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 637.25, Laenderbank 453, Union 552.50, Államvasut 723.75, Déliavasut 109, Alpesi 643.50, Dohányrészvény 382, Galicziai Kárpát 668, Skodnicza 513 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 637.25, Magyar hitel 752, Anglo 299.50, Bankjegyesület 527, Földhitel 1098, Laenderbank 453, Unionbank 552, Államvasut 724.50, Déliavasut 108.75, Alpesi 643.50, Rimamurányi 573.50, Orosz járadék 99.56, Török sorsjegy 186, Galicziai Kárpát 665 korona.

Bécs, június 22. (Magyar értékek zárlat.) 4 százalékos arany-járadék 113.85, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 143.80, Magyar hitelbank részvény 753.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 477.—, Rimamurányi 572.75, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 390.—, Magyar koronajáradék 93.—, 4 százalékos magyar földterem. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 200.75, Kassa-Oderbergi Vasut részvény 363.—, Magyar Jelzálogbank 440.25 Magyar keresk. bank —. Az irányzat gyengült.

Bécs, június 22. (Osztrák értékek zárlat.) 4 százalékos papír-járadék 96.20, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.50, 1860-as sorsjegy 160.—, Osztrák hitelsorsjegy 572.—, Angol-osztrák bankrészvény 298.—, Bécsi Bankverein 526.50, Osztrák-magyar bank 1782. Déli vasut 138.75, Dunagőzhajózási társ. 927.—, Dohány részv. 360.—, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv. 117.53, Osztr. Lloyd 473.—, 42 száz. ezüst jár. 96.—, 99.15, Osztr. koronajáradék 96.25, 1864-es sorsj. 293.—, Osztrák hitelintézeti részvény 637.—, Union-Bank 552.—, Osztrák Landerbank 457.75, Osztrák-magyar államvasut 723.50, Elbevolgij vasut 463.—, Alpesi részvény 642.80, 20 frankos 19.05, Londoni váltóár 240.15, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 185.—. — Az irányzat bágyadt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, június 22. A mai tőzsdét is kedvezőtlen körülmények uralták és az erős kedvtelenség, valamint a newyorki tőzsde kedvezőtlen irányzata az árfolyamok általános gyöngülését idézték elő. Bankok kezdetben körülbelül fél százalékot vesztettek, később azonban tovább nem csökkentek. Vasutak különösen amerikai vasutak realizációra és nagyobb kínálatra általánosan gyöngébbek voltak. Járadékok egyetlen kivétellel igen csendesek voltak. Rajnai acél és bochumiak többet, mint egy százalékot vesztettek, a többi bányáérték többnyire csak a százalék tört részéig csökkent. Gőzhajós és villamosági részvények is engedtek. A tőzsde további folyása rendkívül vontatott.

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle
használatával valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Tott üzlet következtében csupán csekély változások... Német kölesönök és gyarmat-értékek, előbbiek tekintettel a belpolitikai helyzetre, engedtek. A készpénzpiac ipari értékei gyöngyösek voltak. Napi pénz 3 százalékos, utolsó-
pénz 4 3/4 százalékos, magánleszámitási kamatláb 3 1/2 százalékos.

Zárulathoz jegyeztetik: 4 1/2 százalékos papírjára-
dék —, 4 százalékos osztrák aranyjára-
dék 100.—, osztrák hitelrészvény 200.20, Déli vasut 21.40, orosz-
bankjegyek 215.70, 4 százalékos új orosz kölesön 84.50.
Disconto Commandit. 165.—, Dinamittruszt 190.20, Har-
peni 189.40, Unifikált török járadék 93.30, 4 1/2 százalé-
kos ezüst-járadék 96.10, 4 százalékos magyar arany-
járadék 95.60, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-
magyar államvasut 155.20, Bécsi váltóár 85.05, Olasz
járadék —, Alt. villamosági Edison 223.20, Gelsen-
kircheni 177.20, Laurakohó 181.80, Gyenge.

Frankfurt. (Zárulat) június 22. 4 1/2 százalékos papír-
járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjára-
dék 99.80 Osztrák hitelintézet részvény 199.80, Osztrák-magyar
államvasut 155.—, Északnyugati vasut —, Busti-
radí vasut —, Londoni váltóár —, Bécsi Bank
vein 133.20, Villamos részvény —, 3 százalékos
magy. aranykölesön 79.—, 4 1/2 százalékos ezüstjára-
dék 99.60, Osztrák koronajáradék 96.65, Magyar korona-
járadék 93.15, Osztrák-magyar bank 128.—, Déli vasut
részvény 21.40, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár
85.—, Párisi váltóár 811.16, Union bankrészvény —, Al-
pesi bányarészvény —. Az irányzat nyugodt.

Hamburg. (Zárulat) június 22. 4 1/2 százalékos ezüst
járadék 98.20, 1860, sorsjegy 161.—, Déli vasut 21.13,
4 százalékos aranyjáradék 99.60, Osztrák hitelrészvény
200.—, Osztrák-magyar államvasut 154.75, Olasz jára-
dék 103.75, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.70.
Nyugodt.

London, június 22. Angol consol —.

Páris. (Zárulat) június 22. 3 száz. Francia já-
radék 97.10, Osztr. aranyjáradék 100.15, Magyar arany-
járadék 98.65, 3 százalékos Olasz járadék 105.60, Déli
vasut elsőbbségi kötv. 292.—, 5 százalékos marokkói
járadék 527.—, 4 százalékos spanyol járadék 98.80
4 1/2 százalékos unifikált török jár. 93.25, Török sorsjegy
172.50, Török dohányrészvény 408.—, Osztrák földhitel-
intézet 11.65, Osztr. Länderbank 480.—, Magyar jel-
zálogbank —, Banque de Paris 16.68, Banque Otto-
mane —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut
—, Hartmann gépgyár 354.—, Urikányi község —.
Váltó Amsterdamra (rövid) 154.—, Váltó német piacokra
(rövid) 173.25, Váltó Bécsre (rövid) 208.50, Váltó Bel-
giumra (rövid) 173.25, Olasz aranyváltó (rövid) 5/16 Váltó
Svájczra (rövid) 1/16 Csek Londonra 25/10, Magán
kamatláb 1/2. Szilárd.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

Június 22. Jól keresett a ropogós cseresznye és a
meggy, mely minden quantumban elhelyezhető. Sárga
barack már a közeli napokban nagyobb tételekben fog
érkezni; mindeninben a gyümölcsben rendkívül bő ter-
mést jelentenek, míg szilva kevés lesz. Vaj egyre na-
gyobb hozatal mellett lanyhább lett. Tojás szokatlan

Kis mennyiségben érkeztek és a külföldi szállár jegy-
zések folytán az árak egyre emelkednek, egyedül a lon-
doni piac az, mely lanyha irányzatról számol be. A
burgonyázület is legközelebb megindul s a szükséglet
már most előjegyezhető. Mai árak:

Husmennyiség: marhahús hátulja 1.36—1.60 K, eleje
100—112 K, vidéki borjú, bőrbén hosszan mérve suly-
levonás nélkül 76—96 K, helybeli borjúhús 96—112 K,
sertésbús szalonnával 144—146 K, lehozott 145—150
K, szalonna friss 124—128 K, szalonna sózott 132—
136 K, szalonna füstölt 144—148 K, olvasztani való
144—148 K, hárj 1.60—1.64 K, sertészsír 1.56—1.58 K,
mind métermázszámint. Füstöltbús (vidéki) kg.-ja
1.40—1.50 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi ma-
gyar 3.40—3.60 K, szalámi nyári 1.20—1.40K kg.-kint.
Vad: 6/2 1.60—1.80 K.

Baromfi-félék: Elő rántani való csirke 1.20—2.40
K, sütni való 3.—3.20 K, kacsa sovány 3.60—4.— K,
kacsa hizott 7—8 K, liba, fiatal 8—12 K, tyúk 3.60—
4.— K, páronkint. Vágott: szépen tisztított baromfi:
hizott lud 1.40—1.60 K, hizott ruca 1.60—1.80 K,
levestyk 1.50—1.60 K kg.-kint. Pular 1.80—2.— K,
darabonkint.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 2.40—2.60
K, II. 2—2.20 K, főzővaj (köpült) 1.70—1.80 K, te-
héntúró 16—24 K. Valódi erdélyi juhtúrót és munkás-
túrót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: burgonya (vagonárú) sárga 8—9.60
K, róza 5—8 K, fehér 5—6.40 K, sárgarépa 44—50 K,
petrezselyem 40—50 K, vöröshagyma makói 26—27 K,
fokhagyma 14—20 K, káposzta 2.40—4.80 K 100 kg.-
kint. Burgonya, új 17—18 K, kalarabé 4—8 K, spargel
solo 1—1.20 K, kősp 40—50 K, leves 16—24 K, kg.-kint.
Zöldbab, hüvelyes 30—40 K, zöldborsó, hüvelyes 12—20
K, kg.-kint. Uborka, salátának 20.30 K, ezetbe 6—8
K 100 darabonkint.

Gyümölcsfélék: Alma: válogatott elsőrendű áru
(aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, batul
stb.) 80—1.20 K, másodikrendű 30—40 K, harmadrendű
apró áru 12—20 K. Körte elsőrendű —80—1.20 K,
másodrendű 40—60 K, dió I. 60—40 K, dió II. 30—40 K, 100 kg.-kint.
Tojás: bácskai 83—60 K, eredeti ladánkint
(1440 drb.)

Budapesti szurómarhavasár.

Június 22. Felhajtott 1352 drb. élő borjú, (közte
8 rugott), 7 drb. növendékmarha, 1 drb. élő bárány.
Arjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 76—86 fillérig,
kivételesen 88 fillér, közepminőségű élő borjúkért 64—
74 fillérig, silány és rugott borjúkért 50—62 fillérig,
növendékmarháért 46—50 fillérig, kilogrammonkint
(levonás nélkül). Az irányzat lanyha volt az árak vál-
tozatlanok maradtak.

Kőbányai sertéspiac.

Június 22. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogram-
mon felüli sulyban) 142—143 fillér. Fiatal közép (pá-
ronkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 144—
145 fillér. Könnyű (páronkint 250 kilogramm) 145—
146 fillér. Közép (páronkint 240—280 kgr.) 144—146
fillérig. Könnyű (páronkint 240 kgr.) 145—148 il-
lérig.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közpénzügyi igazga-
tószáca.) Június 22. Előző napi eladatlán maradvány
662 drb. sertés, 21 drb. süldő. Mai felhajtás 538 drb. ser-

tés, összesen 1200 drb. sertés, 21 drb. süldő. Eladott
529 drb. Mai maradvány 671 drb. sertés, 21 drb. süldő.
Következő árak jegyeztettek: Zsírsertés: Öreg II.-
rendű 280—350 kilogramm 100—102 fillér, életsuly-
levonással 92 fillér, silány 124—126 fillérig, fiatal ne-
hez 300 kilogrammon felüli életsúlyban 118 fillérig, élet-
súlylevonással 132—146.50 fillérig, fiatal közép 220—300
kg.-ig életsúlylevonással 134—146 fillérig, fiatal könnyű
120 kilogramm 70 fillérig, levonással 130—146.
Árak minden levonás nélkül kilogrammonkint, életsúly-
ban értendők. A vásár irányzata lanyha. Az árak 2—4
fillérrel hanyatlottak.

Bécsi sertés vásár.

St. Marx, június 22. A mai vásárra felhajtott
15099 drb. sertés. És pedig 6921 drb. magyar és 6178
drb. lengyel sertés. Arjegyzések: elsőrendű sertésekért
128—130 fillér, kivételesen 131 fillér, szedett sertésekért
110—124 fillér kilogrammonkint életsúlyban levonás
nélkül. Az irányzat és az árak változatlanok maradtak.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Dr. HÖNIG IZSÓ
VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE
Elektromágneses gyógyítás.
Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

- Gyógytényezők:**
Finsen-féle ivólámpa fürdők
szív- és vérérenyel-
meszedés ellen.
Elektromágneses gyógyítás
Röntgen sugarakkal való
kezelés.
Magas feszültségű áram-
mal való kezelés (Arson-
valisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elek-
trotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vib-
ratio).
Galván, Farad és Franklin
árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
- Főbb javallatok:**
Általános idegesség (neu-
rasthenia, hystéria).
Ideggyengeségi állapotok.
Almatlanság. Fejfájás.
Hűdés (Paralízis).
Idegfájdalmak, idegszabák
(Neuralgiák, ischiás).
Gerincvelő-sorvadás (Ta-
bes).
Szívbetegségek.
Vérérenyelmeszedés.
Köszvény és osz, reuma,
izületi és csontbajok.
Székrekedés. Daganatok.
Anyagcserehajok (Elhízó
csukorbeteg, verszegénység)
Bőrbajok. Bőrviszketeg.
Lupus.
Majhullás, kopaszság.
Szőrfelenítés (nőknél és
arcoron).
Aranyeres csomók.
- Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.			Mai záró árfolyam			Mai záró árfolyam			Mai záró árfolyam		
	Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru	
Államadósság											
Magyar aranyjáradék	4%	113.60	114.10								
Magyar koronajáradék	4%	93.15	93.50								
Magy. kir. állampénzt. jegy	4 1/2%	100.40	100.90								
Államkölcs. Vaskapu céljára	3%	78	78.50								
1870. évi nyereségekkel	—	202	207								
H.-Szlavon reg. k. kötv.	4 1/2%	99	100								
Magyar földterület. kötv.	4%	93.70	94.70								
Horv.-Szlavon	4%	93.50	94.50								
Tiszai és szegedi nyer. kölc.	4%	148	149								
Egyelőtt járad. papírban	4 1/2%	99.25	99.75								
ezüstben	4 1/2%	99.25	99.75								
Osztrák aranyjáradék	4%	117.50	118								
koronajáradék	4%	96.25	96.70								
államj. 1860. évb.	4%	162	166								
1864. 200 K n. é.	4%	132	137								
1864. 100 K n. é.	4%	98	103								
Bécs sz. f. kölc. adomán.	4%	90.93	91.70								
Temes-bégav. szab. kölc.	4%	95	96								
Záloglevélek, elsőbbségek											
Egyes. budapesti f. v. takp.	4 1/2%	99	100								
Hazai bank r. t. kamat. kötv.	4 1/2%	92.90	93.50								
Kisbirt. orsz. földhitelint.	5%	109.70	101.70								
M. agr. és járadb. sz. kötv.	4%	95	96								
jár. v. h. 4 1/2%	98.50	99.50									
zaloglevél 4 1/2%	98.25	99.25									
M. Alt. takp. r. t.	4%	92.25	93.25								
Magyar földhitelintézet	4 1/2%	95	100								
Magy. helyi ér. vas. kötv. 80% évre	4%	95.50	96.50								
Magyar jelzáloghitelbank	4 1/2%	99.25	100								
M. jelzáloghit. közs. kötv.	4 1/2%	92.70	93.70								
nyer. kötv.	4%	120	123								
nyer. kötv. 100 K	4%	124	128								
nyer. kötv. 100 K	4%	122.50	124.50								
Magyar orsz. központi takp.	4 1/2%	98.70	99.70								
Magyar takp. közp. jelz.	4 1/2%	98	99								
Osztrák-magyar bank	4%	97.50	98.50								
Pesti hazai takp. közs. kötv.	4 1/2%	99	100								
zaloglev. 4%	92.75	93.75									
100 K n. é. nyer. k.	4%	109	104								
Záloglevélek, elsőbbségek											
Pesti magy. kerek. bank	4 1/2%	99.25	100.25								
Pesti magy. k. közs. k. v.	4 1/2%	99	100								
Adria tengerhajózási r. t.	4 1/2%	99.50	100.50								
Budapesti közuti vasp. társ.	4%	94	95								
Budapest vill. vas. vasut r. t.	4%	91	92								
Budapest-pesti vasut.	4%	91	92								
Kassa-oderbergi vasut 1889.	4%	95	96								
1889. ar. 4%	108	109									
1891. p. 4%	93	96									
1891. ar. 4%	108	109									
M. folyam- és tenger. r. t.	4 1/2%	98	99								
Bankok											
Angol-osztrák bank	—	309	302								
Budapesti bankgyűlés r. t.	—	48	49								
Első magyar iparbank	—	348	341								
Fiumei hitelbank	—	—	—								
Hazai bank részvénytársaság	—	279	280								
Hermes m. ált. váltóirtel r. t.	—	359	369								
Horvát-szlavon orsz. jelz. bank	—	225	230								
Magyar agrár- és járadék. r. t.	—	421	422								
Magyar ált. hitelbank	—	753	755.50								
Magyar jelzáloghitelbank	—	439.75	440.75								
Magyar kereskedelmi r. t.	—	396	391								
Magy. kir. szab. osztályos r. t.	—	1579	1600								
Magyar leszámitoló és pénz. bank	—	477.75	478.75								
Magyar takarékp. közp. jelz. bank	—	107	108								
Osztrák hitelintézet	—	637.50	638.50								
Osztrák-magyar bank	—	1758	1759								
Pesti magyar kereskedelmi bank	—	8430	8435								
Unionbank	—	649	651								
Takarékpénztárak											
Bélvárosi takarékpénztár	—	600	605								
Budapest-erzsébetvárosi tkp.	—	200	210								
Budapest-Lipótvárosi takarékp. r. t.	—	156	161								
Budapesti érp. és orsz. zalogk. r. t.	—	417	422								
Egyesült budapesti f. v. takarékp.	—	2230	2242								
Magyar általános takarékpénztár	—	600	610								
Magyar orsz. közp. takarékpénztár	—	1030	1050								
Pesti b. z. első tkp.-egyesület	—	18100	18200								
Biztosító társaságok											
Bécsi biztosító társaság	—	475	48								
Bécsi élet- és jár.-biztosító int.	—	710	730								
Első magyar ált. biztosító társaság	—	875	937								
"Foncière" pesti biztosító intézet	—	270	279								
Magyar jég- és vízveszélybiztosító r. t.	—	280	290								
"Nemzeti" baleset biztosító r. t.	—	208	218								
Pannónia vízveszélybiztosító intézet	—	2375	2475								
Gőzmalomok											
Borsód-miskolci gőzmalom	—	400	410								
Concordia-gőzmalom r. t.	—	254	261								
Első budapesti gőzmalom r. t.	—	1475	1522								
Erzsébet-gőzmalom-társaság	—	350	360								
Luiz-gőzmalom r.-társaság	—	288	290								
Pesti hengermalom-társaság	—	375	385								
Pesti molnár- és sütők gőzm. r. t.	—	355	355								
Pesti Viktória gőzmalom	—	575	585								
Iparvállalatok											
Geocsin cementgyári Unió r. t.	—	666	668								
Budapest-szentlőrinci téglagyár	—	410	420								
Északmagyarországi kőszénbánya	—	304	305								
F. magyar. bány. és kohom. r. t.	—	565	570								
Kőbányai gőztéglagy											

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 22. —

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetőjével megbízott miniszterelnök az állami szénbányászati...

állami elemi népiiskolához rendes tanítóvá; Zalay Julia...

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Szentimrey B. Jenő...

Áthelyezés. A pozsonyi főügyész Jankovics Gyula...

Pályázatok. A nagyváradi pénzügyigazgató-sághoz...

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (főváros, vidék), name, and score (méter). Includes locations like Ócsa, Tisza, and various names like Schárding, Passau, etc.

Logtudományi és államtudományi szigorlatokra... Dr. ERŐS VILMOS jogi szeminárium...

IDŐJÁRÁS. A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Hazánkban tegnap az ország északi felében kisebb felén fordult elő kisebb-nagyobb zivataros eső...

Prognózis a következő 24 órára: Igen meleg idő várható, helyenkint — főleg az ország északnyugati felében — zivataros esőkkel.

Table with columns: Állomás, Légnyomás, Hőmérséklet, Szélirány, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet max., Hőmérséklet min.

EGYETERTÉS politikai napilap. Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

ZUG A NÁDAS...

— Regény a régebbi hajduéletből. —

Irtá: MÓRICZ PÁL.

— Tán inkább a hármasi csárdásnéhoz buzódjak? — Nono! Csak tréfáltam. Slájferné durezásán fordította lovát a habarosos rétiuttra.

Háttal fordult a nádasnak, miközben fegyverét igazította a szűr alá, megzördült az esőtől pacskolt nádas.

A hűséges ló még egyszer felemelte fejét; azután gazdája mellé hanyatlott. Mind a két ló jóval talált...

— Ugy-e, öcsém, jól mondtam, vágott acélpátkószegfejnél nincsen sikeresebb töltes? A nyargaló is semmi ahoz!

Gorzás merevedett tekintettel nézte a vén kapzabetyárt. — En? ... En semmit sem csináltam, bátyám.

— Csak a lovát lötted agyon, helyett a hitvány féreg helyett! Székely Gábor nagy habarosot rugott a betyár vonagló testéhez.

— Gábor bátyám, ha csak istent ismer, ne gyötörje ezt a szegény haldoklót.

Vér bugygyant ki a betyár szájából. A zord Székely hajdu is enyhültebben engedte le a betyár esőtől csapzott fejét.

— Ennek már papolhatsz, Gorzás fiam! — Ennek már kámpeez.

Hideg eső csapdosta a nádas. Zúgott a nádas...

(Vége.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1909. június 23-án.

VIGSZÍNHÁZ.

A férj vadászni jár.

Bóhózat 3 felvonásban. Irta: Feydeau (Georges). Fordította: Mihály József.

Személyek:

Justinian	Hegedűs
Lonline, felesége	Varsányi I.
Gontran Marillon	Sarkadi
Gustave Mauriceot	Góth
Cassagne	Szerény
Latour grófné	Kiss I.
Eabette	Guillemstera
Bridois rendőrtiszt	Molnár A.
Polgári biztos	Balassa
	Bárdi

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Jánoska.

Fantasztikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Irta: Marlos Ferencz. Zenéjét szerzte: Jakobi Viktor.

Személyek:

A nagymama	Orley Fl.
Margit lányai	Harmath I.
Böske	Horváth G.
László, Margit férje	Szirmay
Jánoska	Fényes A.
Kázmér	Németh
Rozsika	Lajos V.
Magda	Otvos G.
Rozsás báró	Papir S.
A tanár úr	Fenyvesy
Kovács Dóme	Rasko

Kezdeté 8 órákor.

Fővárosi Városligeti Színház.

Küry Klára felülvétel:

Az erdőszelvény.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta: Jarno. Zenéjét szerzte: Eysler.

Személyek:

H. József császár	Thury
Leoben Godofred	Andorffy
Erdész Jutka	Küry Klára
Földes Ferencz	Csapó
Jozefina	M. Zel J.
Othograven	Lang E.
Minka cigányleány	Lang E.
Waipal, szabó	Leondray M.
Reutner báró	Keller
Kolonitzky gróf	Pintér
Sternfeld gróf	Szerdahelyi
Lange János	Bihari
Kleinan báróné	Farkas I.
Franck grófné	Murkus L.
Stegera báróné	Hattai A.
Fliegen comtesse	Berzenyi M.
Werben grófné	Kovács L.

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hamlet.

Dráma 5 felv. Irta: Shakespeare. Fordította: Arany János.

Személyek:

Claudius	Sebestyén
Hamlet	Törzs
Horatio	Thuriczky
Polonius	Vasó
Laertes	Tarnai
Rosenkrantz	Vandory
Guillemstera	Z. Molnár
Szellem	Réthey
Első sirásó	Rátkay
Második sirásó	Doby
1-ső színész	Papp
2-ik színész	Czobor
Gertrud	Ferrai R.
Ofélia	T. Hülyi M.
Színésznő	Bathory G.

Kezdeté 8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(BUDAI SZINKÓR)

A mozgópostásné.

Eredeti bohózat 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Cuthi Soma.

Személyek:

Likatos Béni	Fekete
Erika, neje	Déry R.
Laura	Bánházy T.
Kövecz Ábris	Szegő
Dallos Lilike	S. Kádass M.
Czincz Fülöp	Virág
Klára, neje	Haraszthy M.
Blusztar Gabi	Latabár
Pirk Soma	Róna
Liska	Kecskeméthy
Julesa	Dinnyesi R.
Első hordár	Kottler
Második hordár	Kövesdy

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTORF.

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

Mozgóképfilm állat- és gépkiallítás megváltása. Ö Fensze József főherceg jelenlétében. (Saját felvételünk) — Motor-czipok. — Kozzika látkepe. —

A Prinz Heinrich Fahrt 1909 (Saját felvételünk) — Egy különös álom. — A papucshos. — Egy kellemetlen kaland. —

Korvin főhadnagy motorosának próbája. (Saját felvétel) — Az előadások hétköznapon 7 órákor, ünnepek és vasárnapokon délután 5 órákor kezdődnek.

AMERIKAI PARK "Igazgató" Friedmann A.

Telefon 4-49. sz. Telefon 4-49. sz.

Nyitva délután 3 órától reggel 4 óráig.

A Nagy Varietében a szenzációs júniusi műsor. Dr. Angelo élő márványszobor csoportozata. HALL & EARLE amerikai excentrikusok.

Bor de Very még rövid ideig és még 18 elsőrangú attrakció. A m. kir. honvédezenekar monstre vonós hangversenye Bachó karmester személyes vezetésével.

A Tabarin Moulin Rougeban 20 elsőrendű előadások kedvezőtlen időben is megtartottak. A területre szóló belépőjegy ára 60 fill., 9 óra után 1 kor. Kedvezményes jegyek az összes dohánytűzésekben kaphatók. A Tabarin Moulin Rougeba és a Nagy Varietébe váltott jegyek a területre is érvényesek.

EDISON
Mozgófénykép Vállalat
VI., Nagymező-utca 21.
Telefon 64-20.

Első előadás hétköznap d. u. 8 órákor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órákor. Utolsó előadás kezdete 11 órákor. Szenzációs újdonság!

Műsoron kívül: páratlan hatású ének és zenés mozgófénykép a világ legelsőrangú művészei közreműködésével.

Minden órában változó műsor.

Helyárak:
Páholy I. K. I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe
Megjelent 100.000 méter újdonságok tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

JARDIN DE PARIS

Városliget, Erzsébet Királyné-ut I. (Telefon 167-25.)

Kezdeté fél 9 órákor.

Nemzetközi Cabaret.

Ujjonnan szerződött tagok:

Schäffer Antal teljesen eredeti műsorával.

MASCHA DIGNOM kabaret-díva.

A Tabarin Ball Mabilie-ban

3 Aquileras. Maurice & la belle Leona s ezeken kívül még 20 elsőrendű szám föllépte.

Jegyek d. u. 4 óráig előre válthatók Zipser és Könignél Andrassy-ut 4. szám alatt.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telef. 107-46.

Ma és a következő napokor este 8-as órákor

Nagy előadás TRILBY SVENGALI és az egész műsor.

ÖNBÉREEL

egy oeska zongorát vagy pianót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsönjárt, vértis nézét, kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb éreppáncsoltós kereszthuros új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezessé, nem lekövetkeztette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepen.

Eufon telcsérneküli legelőkeltebb grammofon- és művész-lemezek föelárusítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1/a. (Király-utca sarok, az Országos Zenekadémia közelében.)

Telefon 4-31.

Zongorák beeserelése, javítása, hangolása legkülansabban.

Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

Gyönyörű ház- és villatetek

GÖDÖLLŐN

200-400 □-ól nagyságban 2, 3 korona es feljebb, 5 évi kényelmes lefizetésre kaphatók. Országut, vasúti állomás és 2 épülő villamos vasut mellett. Villamosvilágítási kábel a telepen. Bővebbet Budapestben, Königes és Révész ingatlanforgalmi iroda, József-körút 68. sz. és Gödöllőn, a helyszínen. Telefon 187-08.

Kizárólag elsörangú gyártmányu Beszélő-Gépek

30 koronától kezdve, valamint legújabb felvételi lemezek.

Gsekely havi részletförllesztésre is kaphatók.

Erdélyi Vilmos és Társa

czégnél

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 1.

Árjegyzéket gépekröl és lemezekröl kívánatra bérmentve küldünk.

Választék-küldeménynyel szivesen szolgálunk

!! Régi lemezeket és gépeket beeserélünk. !!

Kalapkirály

Elsörangú uri dívát és kalapüzlet.

Panama kalapok 2 koronáért teljelmulhatlan sikerrel tisztítottak.

Különös gondot fordítunk műhelyünkben Hársfa-ut 33. nöl szalmakalapok átala-kitására.

Szives pártfogásért esedezünk

Osztermann és Stern kalapos-mester

Eskü-ut 6. (Klotild-palota.)

Szabott árak!

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kiténtetva

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Tartós fogtömések, Foghúszások (altatásban is.) Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Szajpadlás nélküli műfogak aranyhídak, koronák, Jól használható fogorok elkészítése és behelyezése.

Halló: **Ki beszél?**

itt az „Uj Idők“ kávéház

Váci-körút 45. szám.

Igaz, hogy ott a váci Klás Lajos — tizenégyedik — zeusára hangversenyez? Igen.

Igaz, hogy ott van a legfényesebb és legkényelmesebb helyiség? Igen.

Igaz, hogy az igazságügyi, törvényszéki palots és miniszteriumok közvetlen közelében van? Igen.

Igaz, hogy árulkat Löwenstein M. utoda Horváth Nándor csász. és udvari szállítótól szerzik be? Igen.

Igaz, hogy bírák, ügyvéd, tisztviselők és más előkelő családok találkozó helye ott van? Igen.

Igaz, hogy ott az ország összes vidéki lapján kívül, mindenféle sportlapok is kaphatók és hogy a loverseny eredményei — külön — táviratilag lesznek közölve? Igen.

Igaz, hogy a kávéház-tulajdonos pontos, lelkiismeretes és leggyörmösebb kiszolgálással érdemeső akarja magát tenni a nb. közönség bizalmára? Igen.

Mondja csak kérem, hát a parátom ott van? Igen.

Küldje a telefonhoz.

Butor

kéüzpénzért és részletré

3 szoba teljes berendezése 360 frtért,

mely áll: 1 háló-, ebédlő- és szalomból. 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitel-től a legfinomabbig. — Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

Alkalmi vételt butorok, szőnyegek, csillárok -ban

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintajelölteket megszerez a Szabadalmakat Ertekesítő Vállalat PASZTOR (bej. cég)

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 17. sz. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Siófok-fürdő a Balaton mellett.

Budapesttől 2 1/2 órányira.

Júniusban kiválóan alkalmas hely csendet keresők számára.

Remek park, pompás fürdő, kitűnő ellátás, olcsó árak.

Lakás egy személy részére napi 3-6 kor.-ig " két " 5-8 " Pensioszerü ellátás " napi 8 koronáért és gyermek részére oszonnával napi 5 kor.-ért.

Levél- és sürgönyezim:

Fürdőigazgatoság Siófok

Telefon 1. szám.

Miért használ mindenki GLORIALIS gyöngyvirág-illatszert alkohol nélkül?

Mert
Mert
Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legtekélyesebb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elképzelhető. Aki egyszer használta, soha mászt nem fog használni.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legkonzentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkiválóbb, miután egy osepp is elegendő az illatosításhoz.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

eltérőleg a többi parfümtől, alkohol nélkül van kivonva a virágból és emel-fogva a levegőn nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és pu gyöngyvirágillatot.

Glorialis

virágkivonat alkohol nélkül kapható még: ibolya, rózsza, ideál, Boquet de Chypre és Boquet Jeanette illatokban.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) 3 korona 50 filler.

Kapható minden drogeriában, illatszer- és gyógytárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi 3.50 K utánvétel, vagy az összeg-előzetes beküldése ellenében.

Klein és Fia

főh. adv. szállítók, pipereszappan- és illatszergyár
BUDAPEST, VII/6.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakerős osztályán való működése alatt számos even át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, szifilist és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férfiu gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknél is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul választ. Kivánatra gyógyszeres.

Bendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(Ajánlják a Pannónia szállóval szemben.)
Levegőszűrés bejárata. — Külön varószobák.

Bankettek, társaságok, táncszivalmak részére megrendelhetők a

Szt.-Lukácsfürdő ! nyári éttermei !

A Dunaparti parkban nagy terrasse és külön páholyok. Minden nap katonai hangversenyek. Kitűnő ételek. Pilseni "Os forrás"-sör. Méresek árak, figyelmes kiszolgálás.

Szt.-Lukácsfürdő nyári vendéglője.

Magy. kir. szabadalm. WIESEL-fele

jégszekrények

Árjegyzék ingyen. Telefon 91-20. Cégen a tavaszi vásáron részt vesz.

kizárólag kaphatók
Wiesel Adolfnál, BUDAPEST,
V. Váci-körút 47.
(Podmaniczky-utca sarján.)
Ugyanott fűrdőkádak, szab. fűtőkészülékek
olcsón kaphatók. 27175

Egy óra alatt

elveszi a láb kellemetlen szagát és megszünteti a

hónalj-, kéz- és lábizzadáást

Hegedüs-féle „lábviz”!

Ára 2 korona.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Megrendelhető a készítőnél HEGEDÜS BÉLA gyógyszerész. Budapest, Matyas-ter 14. és Török József gyógyszerésznél, Budapest, VI. ker., Király-utca 12. szám.

KÉRJÜK mindenütt, divatkereskedésben és szabónál, helyben és vidékén a KOCH-félc szabadken a KORGALLÉR mozgást megengedő minden államban szabadalmazott tollkőnyű, vízmentes korgallért.

Ahol nem kapható, kérjük direkt KOCH TESTVÉREK Budapest, IV., Károly-körút 26. sz. alatti szabócézshez fordulni. Mintát és árjegyzéket bérmentve küldünk. Árak: 25 koronától 48 koronáig.

AZ ATHENAEUM IROD. ÉS NYOMDAI R.T. KIADÁSÁBAN MOST JELENT MEG

A szemérem elleni büncselekmények

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜNTETŐJOG KÖRÉBŐL

Irta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN

budapesti ügyvéd.

Halász Zoltán dr., a kiváló kriminalista, ebben a munkájában ebuncselekmények jogi szabályozásának történeti fejlődése és összehasonlító jogtudományi fejtegetése után Büntető törvénykönyvünk vonatkozó fejezetének módosítása tekintetében kiváló gyakorlati érzékkel és nagy elméleti tudással megkonstruált reformjavaslatokat tesz. Rendkívül érdekes és felelősen hasznos uttörő munka ez nemcsak a szakemberek, hanem a laikusok számára is, akik a nemi élet körébe tartozó cselekmények jogi elbírálása felől kimerítő tájékoztatást ohajtanak nyerni.

A KÖZEL 460 OLDALRA TERJEDŐ KÖTET ÁRA 10 KOR.

Megrendelhető egy a kiadóhivataltól (VII. Rákóczi-ut 54. sz.), mint minden hazai könyvkereskedésben.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
5 évi jótállás mellett. 5

arany és ezüst ókszeres, evőszközök, nézzajandéknak való iparművészeti ujdonságok részletfizetésre is. Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN
művész
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.

A RÓZSA

Írta az eszünkbe, mikor a Magyar Lányok-at kezünkbe vesszük, mert ude, kedves, friss és változatos tartalmával a rózsára emlékeztet. Rózsza és fiatal leány mily szépen illik össze. A

MAGYAR LÁNYOK

egy évfolyama valódi rózsabokrétá! Negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 10. szám. — Az új évfolyam július 1-en indul meg. Aki csak egy előfizetést gyűjt a Magyar Lányok részére, viszonzásul megkapja a Magyar Lányok díszes Emlékalbumát.

Nagyon sok vizet fizetek!

Megszűnik minden háziurnak ez a panasz, ha a vízfogyasztást házában

vizmérő

ntán fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőrnk által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja 15 koronától feljebb. A heti ellenőrzés nyomban fölfedi a hálózat vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Betéti Társaság KUNZ F.
vizmérők szakgyára. Saját gyártelep.
Vízfogyasztási ellenőrzési osztály: I, Bors-utca 14. szám.
Telefon: 11-06.

Szülő-tulajdonosok

„Peronospin”
mely már 7 év óta használatban van. Hatásában sokkal több és olcsóbb, mint a kócska. Ezzel máj 1 hósra vizre 20 fillér. 10 csomag rendelésnél bérmentve küldi Demeter K. kórházi gyógyszerész Szászváros.

Butorvevők figyelmébe!!

Művészi kivitelben, színdán készült **hálo-, ebédlő-, úri szoba és szalon-butorokat.** Angol bőr-garnitúrát 320 kor-tól. Tömör keményfa hálószoport 300 kor-tól feljebb, **szébbet, jobbat, olcsóbbat** vönör keményfa hálószoport közönség, mint azoknál, kik hangza- és esabító ezimék alatt bírdott, de a legsilányabban készített rozoga butorokat majd újnak, majd használnak adják el, hálószoport oleson, de a valóságban mérégdra áraakon. Alóírott özög kizárólag készpénzfizetés mellett csak előrendű butorokat szállít és óva int bárkit is, hogy részletfizetésre vásároljon butorokat, mert a gombamódra elszaporodott és bevezetett bármiféle rendszerű részletre vett butorokat nemcsak hogy 3-4-szeres áron fizeti meg, de annyira primitív és silány butort vesz a vevő, hogy pénzt teljesen kidobja. A n. e. közönség szíves partfogását kérjük. Hazaftas tisztelettel.

Patyi Testvérek Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. Pannónia szálloda mellett.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, HÁZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-ÉS MŰÖRÁS

üzletében szerezhetőek

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29. VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít **hugycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, bujakört (syphilis), borbajokat, elgyengült férfit, idősebbeknél is, onfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hátszínzajbajt, valamint minden női bajokat.**

RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyít.

Butorok,

szőnyegek legolcsóbban részletfizetésre is kaphatók

BALASSA és RÓNA butoráruház

Budapest, VI., Eötvös-utca 17/4. sz.

(Andrássy-ut sarok.)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Különleges vállalat
keményítő, glucose, szágó- és dextrin-gyárak berendezésére és átalakítására
W. H. UHLAND, G. m. b. H.
LEIPZIG-GOHLIS. Prospektus ingyen.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.
Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐ-UT 123.
Telefon 62-80.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság

Budapest, VII., Rákóczi-út 30, ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak előrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6-35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legfőbb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 Korona. Havirészlet 4 kor. 12 havi egyenlő részletre 72 korona

Levegandó és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII., Rákóczi-út 30, szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt... korona árban, fizetendő... kor. havi részletekben... tól kezdve, Budapest, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékesé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

PAP, PAP, PAP

Gichner János

ágynemő, réz- és vasbutor-gyáros,

szőnyeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék.

Budapest, Erzsébet-körút 20.

Fióküzlet: Rákóczi (Kerepesi)-út 36. sz.

Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.

Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök. Meg nem felelő árut cserélem vagy a pénzt visszadom.

Hirdetések felvételnek a kiadóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

BERLINI VICTORIA

Általános biztosító részvénytársaság. Alapított 1853.

Biztosítási állomány 1908. december 31-én: K.	1.898.687.004
Összes vagyon 1908. december 31-én: K.	812.003.331
Bevétel az 1908. évben: K.	173.701.467
Nyereség az 1908. évben: K.	35.639.619

Különös előnyök:

- Megtámadhatatlanság:** A kötvény egy évi fennállás után semmiféle alapon sem támadható meg.
- Párolj vagy öngyilkosság:** Az első évben a teljes díjtartalék, ennek elirtével pedig az egész biztosítási összeg fizetetik ki halál esetében.
- Világ kötvény:** A biztosított minden külön pótfizetés nélkül kezdettől fogva tartozkodhat és utazhat az egész földön.
- A biztosítás megszűnésének kizárása:** Harom évi fennállás után a biztosítás nem válhat érvénytelenné.
- Legmagasabb kölcsön- és visszavásárlási érték** 3 évi fennállás után.
- Megszűnt biztosítók érvénybe helyeztetők** 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül.
- Háború biztosítás teljesen költségmentes** a teljes biztosítási összeg érvényével.
- Nyereségrészesedés:** A tiszta nyereség 90%-a biztosítottaknak szavatolattik. Az 1908. üzletévre 33.044.868 korona utaltott át a biztosítottaknak mint nyereségrészesedés. Már 1878. óta az összes díjbevetések 2%-val emelkedő osztalék fizetettik ki.
- Példa:** 10.000 koronas elérés és halál esetére szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyének csupan 504 koronájába kerül.
- Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. Ügyes képviselőket alkalmazunk.

Igazgatóság Magyarország és a Kelet részére:
Budapest, V., Széchenyi-utca 1. szám.

A hirdetési rovásban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

A hirdetési rovásban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
asználtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható budapesti pénzszekrény-aktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6—C. 28

Ropogós
cserezsnyét, spanyol füvegyet, óriás egrest befőzésre és étkezésre postakosaranként 2 korona 40 fillérjével szállítja: Gyümölcskivitel, Csongrádról.

Vajbabot,
zöldpaprikát, karalábét, fokót, ugorkát, cukorborsót, ubjurgonyát, postakosaranként 240 fillérjével szállítja: Gyümölcskivitel, Csongrádról.

Fajborokat,
köleszhordókban, telelősséggel, 32 koronájával hektóliterenként szállítja: Gyümölcskivitel, Csongrádról. 27537

Cseresznyét,
meggyet, nagyszemű, édes ropogósat, befőzésre, vagy csemegézni 5 kilónként 2 1/2 kor.-ért szállít Müller J. szőlőteleptulajdonos Kiskunhalason. 27454

Vigyázzon
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 26796

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, kosárra, varrógépekre, kerékpároknak, kereskedelmi cikkeknek, melyeket utólagos díjjal legutóbban bizományba beraktározunk. Tauber Armin és Társa, VII., Baross-tér 18. Telefon 97—66. Üzletünk máshol nincs

Vasbutor.
Részeg 35 ft, gyermek-ágy 11, összecusukható vaságy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, részegnis 2.50. Összecusukható tábori ágy aczélsodronnyal 8.—, sodronnyonát kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22—66. 26975

Ingyenes gépirás-tanítás.
Kedvezményes magyar, német gyorsírást-oktatás. A „Stenografia” Országos Gabelberger magyar, német gyorsíró- és gépiráskoláiban okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai tanárok vezetése alatt havonként új gyorsírási, gépirási és sokszorosító tanfolyamok nyílnak. Kereskedelmi tanfolyamok: egyszerű és kettős könyvvitel kereskedelmi számlán, levelezés, fogalmazás, helyecírás és szépirás. Díjtalan és biztos alászkövetítés. Tanórák reggel 8 és este 9 óra között. A gyorsírási sürgős esetben egy hónap alatt is megtanulható. Külön órák. Sokszorosító és másoló iroda. Irásmunkák leírása és sokszorosítása a legkedvezményesebb feltételek mellett. Beiratások naponta vannak az intézet helyiségeiben kizárólag: Rákóczi-ut 60. I. em. Az intézet ismert elnevezéseit újabbban megtevesztő módon utánozzák. Tájékoztatót szívesen küld az igazgatózág.

Pénzszekrények
és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Elegáns
ebédlő eladó. Megtekinthető 8—9 reggel Dohány-utca 86. I/10.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-, nri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, esillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14—08.

Zálogcédzulákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab ékszerkereskedő
BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán. 27538

Légszusz és villamos csillárok
legelőnyösebben szerezhethők be **Kulcsár Sándor** bronzárú- és csillárgyárában, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9—11.

Automatikus tömegfogó,
sátkányok részére 4 K. egereket 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 ezeret fog felügyelet nélkül, időjárás nem befolyásolja, magától működik „Eclipse” sváb fogók ezer és ezer sváb és ruszli fogható egy éjjel éjben 2 K. 40 fill. Mindennél a legjobb eredmény. Szétküldés utánvétel mellett. **J. SCHILLER, Wien, III.E, Krieglbergasse 6.** Számos elismert- és közönség-level.

Elsőrendű vadonataj
Singer női varrógépét 27 forintért karika-hajótt 40 forintért, centralhobint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. **Krausz Henrik** varrógépgyári raktára Budapest, IV. Vörösi Pálnó-u. 40. földsz. 5. Viszonteladókak árendédm

RÉTI JAKAB IMRE műasztalosnál
kaphatók a legjobb **BUTOROK** legutányosabban. Finom sima angol butorok szép választékban. Minta-raktár s megrendelési hely Kazinczy-utca 2., I. em. Mindig nyitva esti 8 óráig

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámveteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: **Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma.** Bpest, IV., Magyar-utca 3., III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Névtévesze össze más hirdetéssel. 661

Grammofon!
200 koronás, hatalmas 16 forintért eladó. Duplaemerek! Nyár-utca 5. ajtó 5.

Olcsón eladó
birtokok. Egy remek fekvésű 32 holdas jó szántó, 8 hold kitűnő termőszőlő és gazdasági épületekkel. Egy 48 holdas birtok 25 hold kitűnő termőszőlő és 23 hold szőlőnek igen alkalmas talaj gazdasági épülettel. Egy 105 holdas jó fekvésű birtok szőlőnek nagyon alkalmas gazdasági épülettel. Soltvadkert állomástól félórányira kedvező fizetési feltételek mellett akár kisebb részekben is eladó. Felvilágosítás Bernáth Arminnál, Soltvadkerten. 72741

A legelőnyösebb részleltetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt

Közpénzbent áron a legújabb rendszerű bankhitel
után kizárólag csakis **REMÉNYI** nagy magyar hangszertelepen **Prospektus és árjegyzék ingyen.** 640
Budapest, Király-u. 58.

Pénzkölcsönt
4%, 4 1/2%, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I., II., III. helyen 15—60 évig törlesztendő. Személyhitelt tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Terezt-körut 1/a

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziszser a **dr. William Hartley** tanár amerikai erőláp-pora. Soványak tartós, szep telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorhajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntette: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: **Balázs Mór E.** Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Pénz-szekrények
újak és használtak, valamint kazetták és másoló prések legelőnyösebben csakis **Spitzer M. és Testvéreivel,** Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gózsdu-udvar kaphatók.

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, nri szobák, angol borgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegok, csillárok. — Telefon 82—13.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szak-tanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította **Markovits Iván** 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Tájékoztatót küld a **Gabelberger** szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégekől s más hirdetésünket utazó újabb tanfolyamoktól független. Ingycantantást nem hirdetünk. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Zálogcédzulákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő **Budapest, Sip-utca 8. szám.**

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat **Rákóczi-ut 19.** bejárat a Szentkirályi utcából. Készpénzielőleg beraktároz barminemű ingóságokat, berendezéseket mintaszéri raktárba eskély díjazásért értékesítés czéljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 9984

Ajtók és ablakok
régii és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvas rácszatok, kertkerítések, keramitlapok, kohlelmi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór építlet-bontós vállalkozónál Budapest, Nador-u. 72—74. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Eladó
cserepzsindéles ház, félbelyföld-dél Csákvár, Fehérmegye, 5000 lakosú város, ház a piacotól 100 m-re, 1 előszoba, konyha, előszoba, kocsiszín, istálló, pincze, az udvarban is nemes gyümölcsök, nagykert gyümölcsfás és öntöző kúttal, a félbely föld 16 hold szántó, primatermő, 2 holdnyi fiatal termő szőlő, a többi hozzátartozó rétekből áll. Ára 13.500 forint, 6000 forinttal átvehető. Tulajdonos: özvegy Schmidtne, Budapest, Szilv-utca 35., I. 10. 1019

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ókszeret és régiséget veszek és eladok. Kertész ókszerész Budapest, VII., Király-utca 35. szám. — Telefonszám 93—48. —

Klattaui
óriási és dísz szegfűk
Kerti szegfű — K 2.50
Dísz szegfű — K 5.—
Óriási szegfű — K 8.—
Dísz virágok — K 16.—
Amerikai remontans szegfűk.
Modern óriási virágu újdonságok — K 15.—
Angol prima nagyvirágu pelargonium
új fajták — K 5.—
újabb fajták — K 7.—
legújabb fajták — K 10.—
10 darabonként.
Cím:
Rosarium in Zámlekaubei Klattau (Böhmen.)
Katalogus ingyen.

Kézimunka
hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Bouvet-Ladubay
legjobb és legelőnyösebb **francia pezsgő.**
Vezérképviselőség:
PRÁGA, Soukenicka 30.

Most jelent meg.
Ebtenyésztes,
kézikönyv ebtenyésztek, vadászok és ebkedvelők számára.
Írta és száz ábrával ellátta **MONOSTORI KÁROLY** Állatorvos, a m. kir. Állatorvosi főiskolán az Állattenyésztés ny. r. tansz. tanára.

Szerző 3000-ik szakmunkája.
Ára 4 K 50 f.
Az első magyar ebtenyészési kézikönyv!
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál. Budapest, VI., Andrássy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek,
hugyosófélyás, hugyosószerűkötök, hólyagbántalmak, altesti sebek, bőrbetegségek, bujaker (syphilis) az önfertőzés utó-következményei, elgyengült férfierő, női bajok, fehérfolyás, stb. stb. alapos, gyors és gyökerező kigyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkiismeretes gyógymedánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai
— szakorvos —
rendelő-intézetét,
Budapest, VI.,
Andrássy-ut 24.
FELTÜNÉS NÉLKÜL eredményes gyógyítás levelileg is.
Kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik.
Rendel naponta 10 órától 4-ig és este 7—8 óráig.
Levelekre azonnali választol.

Pénzt rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, kerékparra, könyvekre és kereskedelmi arukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségeinkbe bizományba beraktározza.
TAUBER és TÁRSA
csakis VI., Nagymező-u. 42. Telefon 162—57. 27477

INGYEN DRÁGÁBB, MINT NÁLUNK RENDELT FEHÉRKÉP NAGYÍTÁSOK
MUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPÉT 5 KORONÁÉRT MISZES PASZPARTUVAL 55-68 CM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES
OLAJKEP
ÁRA 10 KORONA. KÉPVISLŐK KÍNDELTÉTT FELVÉTELYN. &
SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FEHÉRKÉPÁRTO ÉS KÉPVISLŐI MŰTÁRNAK BUDAPEST, VI. ROTTENBURGER-U. 40. KÖNYVTÉVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI MŰSZETHETI KIÁLLITÁSON DÍSZOKLEVÉL-KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.